

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE
Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

GHIDUL FERMIERULUI
PRIVIND
CONDIȚIONALITATEA

Ediția I Revizia 2

2023

COD: DI IACS – svc - SC

PUBLIC

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 2/107</p>
--	--	---

Contents

Introducere	8
CAP. I. Aplicarea condiționalității și a ecocondiționalității în anul 2023	11
CAP. II. Legislație, definiții și abrevieri	12
II.1. Legislație europeană.....	12
II.2. Legislație națională.....	13
II.3. Definiții	14
II. 4. Abrevieri.....	19
CAP. III. Normele privind condiționalitatea aplicabile în anul de cerere 2023	21
CAP IV. Prezentarea detaliată a normelor privind condiționalitatea.....	25
A. Domeniul: Clima și mediul.....	25
A.1. Aspectul: Schimbările climatice (atenuare și adaptare).....	25
A.1.1. GAEC 1.....	25
A.1.2. GAEC 2.....	27
A.1.3. GAEC 3.....	32
A.2. Aspectul: APA	33
A.2.1. SMR 1	33
A.2.2. SMR 2	36
A.2.3. GAEC 4.....	51
A.3. Aspectul: Solul (protecție și calitate).....	53
A.3.1. GAEC 5.....	53
A.3.2. GAEC 6.....	54
A.3.3. GAEC 7.....	55
A.4. Aspectul: Biodiversitate și peisaj (protecție și calitate)	57
A.4.1. SMR 3	57
A.4.2. SMR 4	59
A.4.3. GAEC 8.....	60
A.4.4. GAEC 9.....	70
B. Domeniul: Sănătate publică și sănătatea plantelor.....	71

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p> Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p> Pagina 3/107</p>
--	--	---

B.1. Aspectul: Siguranța alimentară	71
B.1.1. SMR 5.....	71
B.1.2. SMR 6.....	76
B.2. Aspectul: Produse de protecție a plantelor	77
B.2.1. SMR 7.....	77
B.2.2. SMR 8.....	79
C. Domeniul: Bunăstarea animalelor	84
C.1. Aspectul principal: Bunăstarea animalelor	84
C.1.1. SMR 9	84
C.1.2. SMR 10	86
C.1.3. SMR 11	90
CAP. V. Controlul respectării de către fermieri a normelor de condiționalitate	93
ANEXE.....	97

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 5/107

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor ghidului fermierului

Nr. crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
1.0	Ediția I	Inițială	-	Martie 2023
2.0	Revizia 1	Modificarea legislației naționale	Intrarea în vigoare a OMADR 190/2023 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 80/2023.	Mai 2023
3.0	Revizia 2	Completarea modului de punere în aplicare a GAEC 6	Adresa MADR nr. 191993/19.07.2023 și Adresa ASAS nr. 4149/04.07.2023	Iulie 2023

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția ghidului fermierului

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Modalitate transmitere
	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	1	Beneficiarii APIA Centre Județene	Funcționari publici	Funcționarii publici implicați în derularea schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri	Comunicat prin e- mail de serviciu în data de....	Copie electronică/ instruire personal

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 6/107

		1	Centre Locale	Funcționari publici	Funcționarii publici implicați în derularea schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri	Comunicat prin e-mail de serviciu în data de....	Copie electronică/ instruire personal	
3.2.	Informare	1	Fermieri	-	-	-	https://apia.org.ro/	
		1	Direcția Audit Intern	Funcționari publici	Funcționarii publici implicați în derularea schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri	Comunicat prin e-mail de serviciu în data de....	Copie electronică/	
				Direcția Antifraudă, Control Intern	Funcționari publici	Funcționarii publici implicați în derularea schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri		Copie electronică
				Direcția Juridică	Funcționari publici	Funcționarii publici implicați în derularea schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri		Copie electronică
3.3.	Evidența	1	DMMRRI	Consilier	Responsabil aprobare MP.....	-	--	
3.4.	Arhivare	1	DMMRRI	Consilier	Responsabil aprobare PO	-	Format hârtie și copie electronică	
3.5.	Aprobare	1	OMADR nr...../...		-	-	-	

APIA Direcția Intervenții IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2 Pagina 7/107
---	--	--

„functionarii publici au obligatia respectarii regimului juridic al conflictului de interese si de incompatibilitate potrivit prevederilor manualului de procedura privind evitarea conflictului de interese si de incompatibilitate in APIA”.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 8/107</p>
--	--	---

Se recomandă citirea cu atenție a acestui ghid de către fermieri, pentru ca aceștia să cunoască normele privind condiționalitatea pe care trebuie să le respecte, în funcție de tipul de exploatație pe care o dețin sau activitatea agricolă pe care o desfășoară!

Introducere

Politica Agricolă Comună (PAC) pentru perioada 2023-2027 a revizuit sistemul de ecocondiționalitate înlocuindu-l cu noul sistem de condiționalitate pentru a contribui în mai mare măsură la conservarea mediului și biodiversității, adaptarea la efectele schimbărilor climatice, sănătatea publică, sănătatea plantelor și bunăstarea animalelor.

Condiționalitatea începând cu anul 2023

Începând cu anul de cerere 2023, în cadrul intervențiilor sub formă de plăți directe și a intervențiilor pentru dezvoltare rurală, prevăzute de Planul Strategic PAC (PS) 2023-2027, fermierii pot beneficia de sprijin finanțat din Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), dacă respectă normele privind condiționalitatea, stabilite prin *Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023*, care cuprind:

a) Cerințele legale în materie de gestionare (SMR) și

b) Standardele privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (GAEC), grupate pe următoarele domenii:

- clima și mediul, inclusiv apa, solul și biodiversitatea ecosistemelor;
- sănătatea publică și sănătatea plantelor;
- bunăstarea animalelor.

Fermierii și alți beneficiari care primesc sprijin prin intervențiile din PS 2023-2027 trebuie să respecte normele privind condiționalitatea pe întreaga exploatație agricolă și pe tot parcursul anului de cerere.

Informațiile detaliate privind normele de condiționalitate aplicabile în anul 2023 beneficiarilor intervențiilor din PS 2023-2027, se regăsesc în *prezentul ghid*.

Nerespectarea de către fermieri (din neglijență, din neștiință sau în mod intenționat) a normelor privind condiționalitatea conduce la aplicarea sancțiunilor administrative de reducere a plăților sau excluderea de la întregul quantum al plăților, care au fost acordate sau urmează să fie acordate acestora (art. 85 din Regulamentul (UE) 2021/2116).

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 9/107</p>
---	--	---

Ecocondiționalitatea în anul 2023

De asemenea, în anul 2023, în cadrul măsurilor compensatorii de mediu și climă din PNDR 2014-2020, prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a) - c) din Ordinul MADR nr. 82/2023, fermierii pot beneficia de sprijin finanțat din FEADR, dacă respectă normele privind **ecocondiționalitatea**, stabilite prin *Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015*, cu modificările și completările ulterioare.

Informațiile detaliate privind normele de ecocondiționalitate aplicabile în anul 2023 beneficiarilor plăților compensatorii acordate prin PNDR 2014-2020, respectiv:

- submăsura 8.1 - împăduriri și crearea de suprafețe împădurite (Beneficiarii Primei 2);
- măsura 10 - agro-mediu și climă,
- măsura 11 - agricultură ecologică,
- submăsura 13.1 - plăți compensatorii în zona montană,
- submăsura 13.3 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice,
- submăsura 15.1 - plăți pentru angajamente de silvo-mediu,

se regăesc în *Ghidul fermierilor privind ecocondiționalitatea, ediția a VI-a 2022, valabil pentru campania 2022*, disponibil pe site-ul APIA în secțiunea „Materiale de informare - anul 2022”, sau accesând direct link-ul https://apia.org.ro/wp-content/uploads/2022/03/Ghid_ecocondiționalitate-2022.pdf.

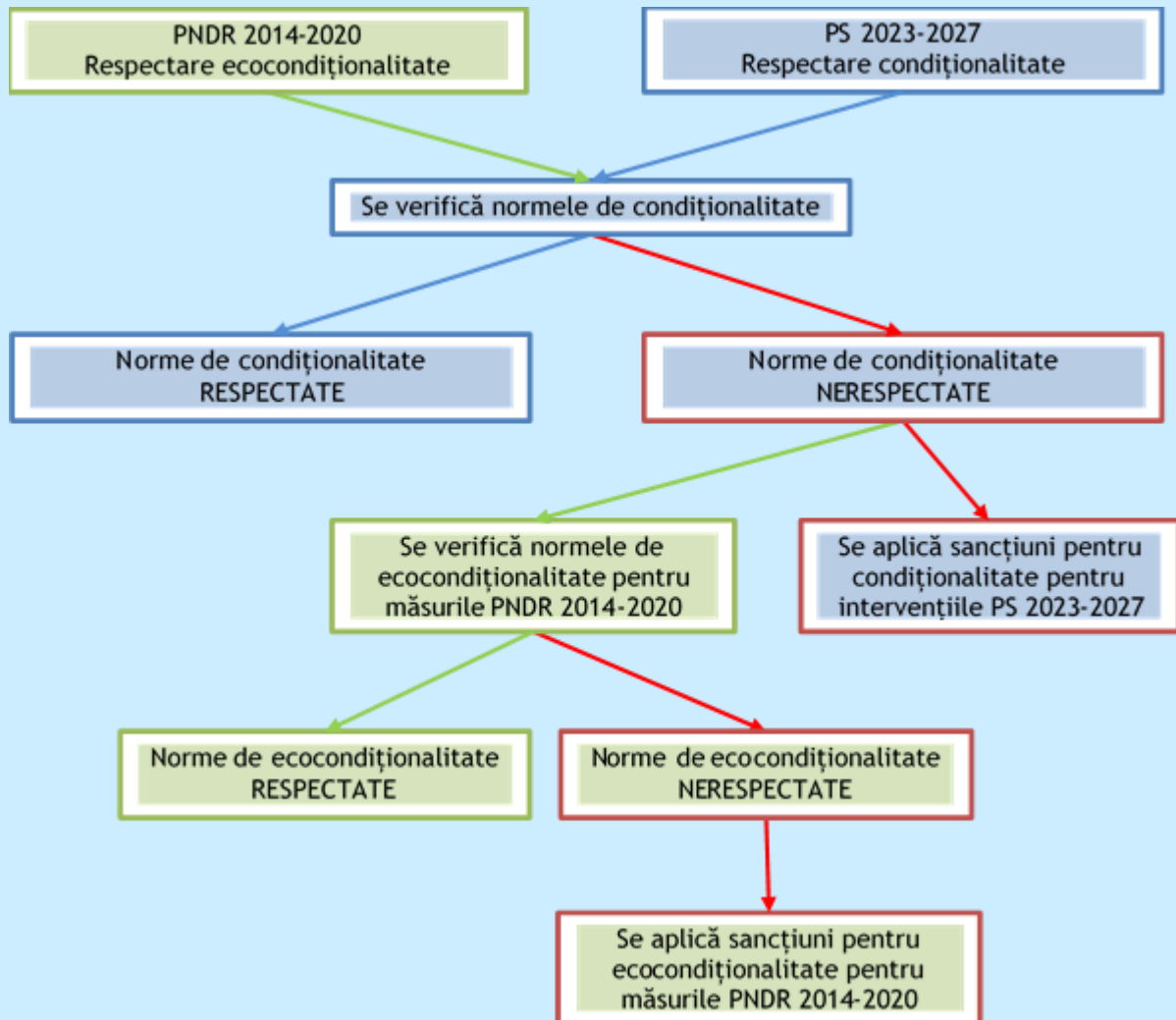
Având în vedere că beneficiarii plăților compensatorii acordate prin PNDR 2014-2020 vor primi și plăți pe suprafață în baza intervențiilor din PS 2023-2027, în anul 2023 aceștia trebuie să respecte atât normele de ecocondiționalitate (pentru măsurile din PNDR 2014-2020), cât și normele de condiționalitate (pentru intervențiile din PS 2023-2027).

Normele privind ecocondiționalitatea trebuie să fie respectate pe întreaga exploatare agricolă și pe tot parcursul anului de cerere (an calendaristic).

Totuși, beneficiarul care îndeplinește obligațiile prevăzute în normele privind condiționalitatea, îndeplinește implicit și normele privind ecocondiționalitatea (art. 12 din Regulamentul delegat (UE) 2022/1172).

Modul de verificare a respectării normelor privind condiționalitatea și, dacă este cazul, a normelor privind ecocondiționalitatea

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 10/107

Verificările se realizează în ceea ce privește respectarea condiționalității atât pentru intervențiile din PS 2023-2027, cât și pentru măsurile din PNDR 2014-2020. În cazul în care normele de condiționalitate sunt respectate, se consideră că și normele de ecocondiționalitate sunt respectate.

Dacă verificarea normelor de condiționalitate relevă neconformități pentru fermierii care au angajamente în derulare din PNDR 2014-2020, se va efectua verificarea respectării normelor de ecocondiționalitate pe care s-au angajat să le respecte.

Aplicarea sancțiunilor administrative în cazul nerespectării normelor de condiționalitate/ecocondiționalitate

Identificarea de neconformități pentru normele de condiționalitate conduce la aplicarea sancțiunilor pentru condiționalitate pentru plățile aferente suprafețelor/animalelor angajate în cadrul intervențiilor din PS 2023-2027.

Identificarea de neconformități pentru normele de ecocondiționalitate conduce la aplicarea sancțiunilor pentru ecocondiționalitate pentru plățile aferente suprafețelor/animalelor angajate în cadrul măsurilor din

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 11/107</p>
--	--	--

PNDR 2014-2020. Aceste neconformități conduc la aplicarea sancțiunilor pentru măsurile 10, 11, 13.1 și 13.3 din PNDR 2014-2020 (*Ordinul MADR nr. 999/2016, cu modificările și completările ulterioare*).

Prin urmare, în ceea ce privește neconformitățile pentru ecocondiționalitate și condiționalitate, dacă este cazul, este aplicată o singură sancțiune pentru fiecare măsură, respectiv intervenție.

CAP. I. Aplicarea condiționalității și a ecocondiționalității în anul 2023

Intervențiile sub formă de plăți directe și intervențiile pentru dezvoltare rurală, acordate fermierilor în anul 2023 în conformitate cu Planul Strategic 2023-2027 al României pentru care fermierii trebuie să respecte normele privind condiționalitatea sunt:

- **plățile directe decuplate:**

- sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS) - PD-01;
- sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS) - PD-02;
- sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri (CIS-YF) - PD-03;
- schemele pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor (eco-schemele) - PD-04, PD-05, PD-06, PD-07, PD-08;

- **plățile directe cuplate:**

- sprijin cuplat pentru venit în sectorul vegetal - PD-09, PD-10, PD-11, PD-12, PD-13, PD-14, PD-15, PD-16, PD-17, PD-18, PD-19, PD-20;
- sprijin cuplat pentru venit în zootehnie - PD-21, PD-22, PD-23, PD-24, PD-25;

- **plățile compensatorii de dezvoltare rurală:**

- bunăstarea animalelor – DR-06
- zone afectate de constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN) - DR-10.

Măsurile compensatorii de mediu și climă din PNDR 2014-2020 pentru care beneficiarii trebuie să respecte normele privind ecocondiționalitatea în anul 2023, sunt:

- împăduriri și crearea de suprafețe împădurite - submăsura 8.1 (Beneficiarii Primei 2);
- agro-mediu și climă - măsura 10;
- agricultură ecologică - măsura 11 (submăsurile 11.1 și sM.11.2);
- plăți compensatorii în zona montană (ANC ZM) - submăsura 13.1;
- plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice (ANC SPEC) - submăsura 13.3;
- plăți pentru angajamente de silvo-mediu - submăsura 15.1.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 12/107</p>
--	--	--

CAP. II. Legislație, definiții și abrevieri

Ghidul fermierului privind condiționalitatea este un instrument de informare, menit să sprijine fermierii în cunoașterea și respectarea normelor privind condiționalitatea.

Pentru aprofundarea aspectelor legate de condiționalitate **este necesară studierea cu atenție a legislației**, afișată pe site-urile MADR, APIA, MMAP, ANF și ANSVSA, iar pentru eventuale neclarități, fermierii se pot adresa centrului local/județean la care aceștia au depus cererea de plată, precum și specialiștilor de la direcțiile pentru agricultură județene - consultanță agricolă, direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene și oficiile fitosanitare județene.

Mai jos este prezentată legislația de bază referitoare la condiționalitate, iar legislația specifică fiecărei cerințe sau standard este prezentată la descrierea fiecărei norme de condiționalitate.

II.1. LEGISLAȚIE EUROPEANĂ

- **Regulamentul (UE) 2021/2.115** al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013, cu modificările ulterioare;

- **Regulamentul (UE) 2021/2.116** al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, cu modificările ulterioare;

- **Regulamentul delegat (UE) 2022/126** al Comisiei din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe suplimentare referitoare la anumite tipuri de intervenții specificate de statele membre în planurile lor strategice PAC pentru perioada 2023-2027 în temeiul regulamentului respectiv, precum și cu norme privind raportul pentru standardul GAEC 1 (bune condiții agricole și de mediu);

- **Regulamentul delegat (UE) 2022/127** al Comisiei din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2.289** al Comisiei din 21 decembrie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește prezentarea conținutului planurilor strategice PAC și sistemul electronic pentru schimbul securizat de informații;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2.290** al Comisiei din 21 decembrie 2021 de stabilire a normelor referitoare la metodele de calculare a indicatorilor de realizare și de rezultat comuni stabiliți în anexa I la Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1.305/2013 și (UE) nr. 1.307/2013;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p> Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p> Pagina 13/107</p>
--	---	--

- **Regulamentul delegat (UE) 2022/1.408** al Comisiei din 16 iunie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește plata avansurilor pentru anumite intervenții și măsuri de sprijin prevăzute în Regulamentele (UE) 2021/2.115 și (UE) nr. 1.308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului;

- **Regulamentul delegat (UE) 2022/1.172** al Comisiei din 4 mai 2022 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune și aplicarea și calcularea sancțiunilor administrative aferente condiționalității

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1.173** al Comisiei din 31 mai 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune;

- **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1.317** al Comisiei din 27 iulie 2022 de stabilire a unor derogări de la Regulamentul (UE) 2021/2.115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește aplicarea standardelor privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (standardele GAEC) 7 și 8 pentru anul de cerere 2023.

- **Decizia** de punere în aplicare a Comisiei C(2015) 3508 din 26.05.2015 de aprobare a programului de dezvoltare rurală al României pentru sprijin din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, cu modificările și completările ulterioare;

- **Decizia** de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 8783 din 07 decembrie 2022 de aprobare a planului strategic PAC 2023-2027 al României în vederea unui sprijin din partea Uniunii finanțat din Fondul european de garantare agricolă și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, cu modificările ulterioare;

II.2. LEGISLAȚIE NAȚIONALĂ

- **Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022** privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027.

- **Hotărârea Guvernului nr. 1571/2022** privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat, cu modificările ulterioare;

- **Ordinul MADR nr. 80 din 27.02.2023** privind criteriile de eligibilitate, documentele justificative, condițiile și modul de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a) – c) din Hotărârea Guvernului nr. 1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul MADR nr. 81 din 27.02.2023** privind implementarea intervenției DR 10 – “Zone afectate de constrângeri naturale semnificative” din Planul strategic PAC 2023 – 2027;

- **Ordinul MADR nr. 82 din 27 februarie 2023** privind aprobarea modului de implementare a măsurilor compensatorii de mediu și climă din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 și a intervenției DR-10 din Planul strategic PAC 2023-2027, începând cu anul 2023;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 14/107</p>
---	--	--

- **Ordinul MADR nr. 83 din 27.02.2023** privind aprobarea formularului – tip al cererii de plată pentru anul 2023, cu modificările ulterioare;
- **Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023** pentru punerea în aplicare a normelor privind condiționalitatea în cadrul intervențiilor sub formă de plăți directe și unor intervenții și măsuri pentru dezvoltare rurală, începând cu anul de cerere 2023;
- **Ordin MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015** pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordin MADR nr. 999/2016** privind aprobarea sistemului de sancțiuni administrative pentru ecocondiționalitate aplicabil schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri începând cu anul 2016, cu modificările ulterioare.

II.3. DEFINIȚII

„**Activitatea agricolă**” este prevăzută la pct. 4.1.1.1 din Planul strategic PAC 2023 – 2027, denumit în continuare PS 2023-2027, disponibil pe site-ul internet www.madr.ro, care permite contribuția la furnizarea de bunuri private și publice prin intermediul unuia dintre următoarele procese sau al ambelor:

- producția de produse agricole, care include acțiuni precum creșterea animalelor sau cultivarea de produse agricole, inclusiv prin paludicultură, recoltarea, cosirea, reproducția animalelor, unde produse agricole înseamnă produsele enumerate în anexa I la TFUE, cu excepția produselor pescărești, precum și producția de bumbac și de specii forestiere cu ciclul de producție scurt;
- în cazul suprafețelor ocupate cu pajiști permanente situate la altitudini de peste 1.800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat, cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha, în perioada de pășunat, cu animalele pe care fermierul le deține, având în vedere că o alternativă neproductivă nu se poate desfășura la altitudini de peste 1.800 m.

„**Activitate neagricolă**” înseamnă acea activitate care:

- nu interferează cu activitatea agricolă obișnuită pentru o perioadă mai lungă de 120 de zile, nu trebuie să conducă la degradarea structurii solului, nici să conducă la distrugerea acoperirii vegetale, fiind pretabilă pentru desfășurarea unei activități agricole;
- nu periclitează respectarea bunelor condiții agricole și de mediu pe parcelă și totodată trebuie să permită menținerea suprafeței agricole în bune condiții agricole și de mediu;
- se desfășoară numai în situații justificate de către fermier, în cazul suprafețelor ocupate cu plante de cultură.

În cazul în care activitatea neagricolă depășește 120 de zile și se constată că aceasta nu a condus la deteriorarea solului și a învelișului vegetal, terenul poate fi considerat eligibil doar în situații de întârziere obiective ce pot fi justificate cu documente de către fermier, după cum urmează:

- utilizarea terenului în scopuri recreative/sportive;
- depozitarea de materiale vegetale;
- depozitarea producției agricole recoltate;
- depozitarea de amendamente.

În cazul în care aceste situații nu pot fi dovedite de către fermier, terenul va fi considerat neeligibil.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 15/107</p>
--	--	--

„**Animal cu neconformități**” înseamnă orice animal solicitat în cerere care nu respectă criteriile de eligibilitate sau alte obligații legate de condițiile de acordare a ajutorului verificate la controlul administrativ și/sau la controlul la fața locului, după caz;

„**Animal determinat**” înseamnă, în cazul unei scheme de ajutoare pentru animale, un animal pentru care sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de normele privind acordarea ajutorului, sau, în cazul unei măsuri de sprijin legate de animale, un animal identificat prin controale administrative sau prin controale la fața locului;

„**Animale declarate**” înseamnă animalele care fac obiectul unei cereri de ajutor/sprijin/plată pentru animale în cadrul intervenției care vizează ajutorul pentru animale sau care fac obiectul unei cereri de plată pentru o măsură de sprijin legată de animale, sau în cadrul intervenției PD-5 “Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici (gospodăriile tradiționale)”;

„**Anul de cerere**” este anul calendaristic în care fermierii depun cererea de plată;

„**Biocid**” - o substanță sau un amestec, condiționate într-o formă în care este furnizată utilizatorului, constând în, conținând sau generând una sau mai multe substanțe active folosite cu intenția de a distruge, descuraja, îndepărta, de a face inofensiv sau de a exercita un efect de control asupra oricărui organism dăunător, prin mijloace chimice sau biologice (Ex: diverși dezinfectanți, conservanți, produse de combatere a rozătoarelor, melcilor, păianjenilor, ș.a.);

„**Bloc fizic**” este o suprafață de teren utilizată în scopuri agricole de unul sau mai mulți fermieri, delimitată de limite naturale sau artificiale stabile și care poate include una sau mai multe parcele agricole;

„**Controale administrative**” înseamnă controalele care au ca scop verificarea corectitudinii și exhaustivității informațiilor furnizate în cererea de plată, în documentele atașate acestora sau în alte declarații, a respectării conformității cu toate criteriile de eligibilitate, cu angajamentele și cu alte obligații privind intervenția în cauză, a condițiilor în care este acordată plata, a cerințelor și a standardelor relevante pentru condiționalitate;

„**Culturi permanente**” sunt următoarele : vii, livezi, pepiniere, hameiști, arbuști fructiferi, speciile forestiere cu ciclu scurt de producție, pentru care nu se practică un sistem de rotație, altele decât pașiștile permanente, care produc recolte repetate, astfel cum sunt prevăzute la pct 4.1.1.2.2 din PS 2023-2027;

„**Culturi secundare**” - cultivate în perioada dintre două culturi principale și acoperă întreaga perioadă dintre culturile respective, fără o întrerupere semnificativă. Culturile secundare acoperă solul o perioadă de cel puțin 8 săptămâni după recoltarea culturii principale și trebuie să fie diferite ca specie față de aceasta. Culturile secundare includ și culturile succesive sau culturile duble semănate în mod normal în vederea recoltării sau a pășunatului. Culturile secundare introduse în rotație pot fi culturi simple sau amestec de culturi, respectiv graminee, leguminoase, proteaginoase, oleaginoase, plante melifere s.a;

„**Dejecții lichide**” (turbureala) - îngrășământ organic natural care constă dintr-un amestec de dejecții animale, lichide și solide cu apă de ploaie sau de canal, iar în unele cazuri și cu o cantitate mică de paie tocate, praf de turbă, rumeguș etc. și nutrețul care rămâne de la hrana animalelor;

„**Deținător de animale**” - persoana care are în posesie permanentă animale, în calitate de proprietar de animale și/sau proprietar de exploatație, sau care are în posesie temporară animale, în calitate de îngrijitor al acestora sau de persoană căreia i s-a încredințat îngrijirea lor; această categorie include, fără a se limita la, conducătorii grupurilor de animale, conducătorii mijloacelor de transport în care se găsesc animale, administratorii exploatațiilor comerciale, a celor de tip târguri sau expoziții de animale, tabere de vară/stâne,

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 16/107</p>
---	--	--

cu excepția cabinetelor ori clinicilor veterinare (**Ordinul ANSVSA nr. 208/2022**, cu modificările și completările ulterioare);

„Documente de evidență ale exploatației agricole” - sunt documentele prevăzute în art. 17 din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 333/165/2021 și Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor;

„Ecvidee” - denumire generică pentru o familie de mamifere, nerumegătoare, imparicopitate (cu o singură copită), fără coarne și fără veziculă biliară, care include: calul, măgarul/asinul, bardoul, catârul;

„Efluenți de silozuri” - lichide care se scurg din furajele conservate prin procese de însilozare din silozuri;

„Exploatație” – ansamblul unităților de producție utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul României;

„Fânețe” – pajiști permanente care, conform practicii agricole locale, sunt recunoscute ca fiind destinate recoltării de furaje pentru bovine, ovine, caprine și ecvidee. Acest lucru nu exclude utilizarea mixtă a terenurilor în decursul aceluiași an (pășune, fân și fân însilozat);

„Benzi-tampon” (fășii de protecție) – suprafețe de teren înierbate, împădurite sau cultivate cu plante graminee sau leguminoase perene, situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață stabilite prin Legea Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, pe care este interzisă aplicarea fertilizanților;

„Fermier” - o persoană fizică sau juridică ori o formă asociativă de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic al acesteia, a cărei exploatație se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă;

„Fertilizant” - orice material a cărui utilizare este destinată ameliorării nivelului de aprovizionare cu elemente nutritive ale solului, proces separat sau simultan cu nutriția plantelor, precum și pentru ameliorarea proprietăților fizice, chimice și biologice ale solului;

„Fertilizare” – ansamblu de tehnici de aplicare a materialelor fertilizante;

„Gunoi de grajd” - produs rezidual de excreție (dejecții solide și lichide) de la animale, în amestec cu materiale folosite ca așternut, resturi de hrană, apă;

„Hrană pentru animale” - orice substanță sau produs, inclusiv aditivii, indiferent dacă sunt prelucrate, parțial prelucrate sau neprelucrate, destinate utilizării ca hrană orală pentru animale;

„Îngrășământ chimic” (anorganic/chimic) - orice fertilizant fabricat după un procedeu industrial;

„Îngrășământ organic” - îngrășământ care conține sau provine din substanțe organice și minerale provenite din dejecțiile animale, stații de epurare sau din materiale vegetale, chiar dacă au suferit o transformare. Îngrășămintele organice pot fi de consistență solidă până la lichidă, pot fi proaspete sau în diferite stadii de fermentare;

„Livada tradițională utilizată extensiv” înseamnă suprafețele de livezi tradiționale care sunt utilizate în principal ca pajiști permanente, prin cosit și/sau pășunat. Densitatea pomilor este de maximum 240 pomi/ha, indiferent de specia cultivată, iar intervalele dintre pomi sunt acoperite cu specii furajere erbacee perene sau din flora spontană;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 17/107</p>
---	--	--

„**Normele privind condiționalitatea**” cuprind cerințele legale în materie de gestionare prevăzute în dreptul Uniunii Europene, denumite în continuare SMR și standardele privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor stabilite în Planul strategic PAC 2023-2027, denumite în continuare GAEC, enumerate în anexa III la Regulamentul (UE) 2021/2.115, referitoare la domeniile clima și mediul, inclusiv apa, solul și biodiversitatea ecosistemelor, sănătatea publică și sănătatea plantelor și bunăstarea animalelor.

„**Notificare**” - înștiințarea APIA către fermier cu privire la constatatarea cazului de neconformitate rezultat în urma verificării la fața locului și obligația APIA de a lua măsuri corective;

„**Operator economic în domeniul alimentar**” reprezintă persoanele fizice sau juridice care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației în domeniul alimentar în cadrul întreprinderii cu profil alimentar aflată sub controlul lor;

„**Operator economic în domeniul hranei pentru animale**” - persoanele fizice sau juridice responsabile pentru asigurarea respectării cerințelor legislației în domeniul alimentar în întreprinderea având drept obiect de activitate hrana pentru animale aflată sub controlul său;

„**Pajiști permanente**” sunt terenuri folosite ca pășuni permanente și fânețe permanente, consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane, inclusiv cele menționate în anexa nr. 25 din Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 80/2023, cu modificările și completările ulterioare, care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatare timp de cel puțin cinci ani, astfel cum sunt prevăzute la pct. 4.1.1.2.3 din PS 2023-2027; acestea pot include și alte specii, precum arbuști și/sau arbori, bune pentru pășunat, cu condiția ca iarba și alte plante furajere să rămână predominante;

„**Parcelă agricolă**” înseamnă o suprafață continuă de teren, care face obiectul unei declarații din partea unui singur fermier, cu aceeași categorie de folosință, pe care se cultivă o singură grupă de culturi; cu toate acestea, în cazul în care se solicită o declarație separată privind utilizarea unei suprafețe care face parte dintr-o singură grupă de culturi, utilizarea respectivă limitează suplimentar, dacă este necesar, suprafața respectivă;

În cadrul unei parcele agricole pot exista una sau mai multe subparcele cu culturi distincte, care fac parte din aceeași categorie de folosință, culturi care pot fi modificate de la un an la altul;

„**Pepiniere**” înseamnă suprafețe cu plante tinere lemnoase cultivate în aer liber, destinate plantării ulterioare: pepiniere viticole și vii-mamă pentru portaltoi, pepiniere de pomi fructiferi și de fructe de pădure, pepiniere de plante ornamentale, pepiniere comerciale de arbori, cu excepția arborilor pentru nevoile proprii ale exploatareii, creșcuți în zona împădurită, pepiniere de arbori și arbuști pentru plantarea în grădini, parcuri, pe marginea drumurilor, pe rambleuri cum ar fi, dar fără a se limita la: plante pentru garduri vii, trandafiri și alți arbuști ornamentali, conifere ornamentale, precum și portaltoii acestora și materialul săditor;

„**Poluare**” - introducerea directă sau indirectă, ca rezultat al activității umane, a unor substanțe sau a căldurii în aer, apă sau pe sol, care poate dăuna sănătății umane sau calității ecosistemelor acvatice sau celor terestre dependente de cele acvatice, care poate conduce la pagube materiale ale proprietății, sau care pot dăuna sau obstrucționa serviciile sau alte folosințe legale ale mediului;

„**Proprietar de animale**” - orice persoană fizică sau juridică ce deține dreptul de proprietate asupra unui/unor animal/animale;

„**Proprietar de exploatare**” - orice persoană fizică sau juridică ce deține dreptul de proprietate permanent/temporar asupra exploatareii;

„**Registru de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor**” – registru ținut de producătorii agricoli/utilizatorii de produse de protecție a plantelor în conformitate cu Regulamentul nr.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 18/107</p>
---	--	--

1107/2009, art. 67 (1), unde se evidențiază toate tratamentele fitosanitare efectuate în exploatație, specificându-se cultura, agentul de dăunare, produsul de protecție a plantelor utilizat, doza etc;

„Sistemul de identificare a parcelelor agricole”, denumit în continuare LPIS reprezintă o bază de date computerizată, componentă a sistemului integrat de administrare și control, denumit în continuare IACS, care funcționează la nivel de parcelă de referință (bloc fizic). Sistemul LPIS din România utilizează ortofotoplanuri aeriene sau satelitare care respectă un standard uniform ce garantează o precizie cel puțin echivalentă cu cea oferită de cartografierea la o scară de 1:5000. Dimensiunea pixelului imaginilor este de cel mult 0,5 m ceea ce asigură o precizie submetrică;

„Specii agroforestiere pe terenul agricol”, constau în culturi de plante perene, lemnoase, cu lățime de maxim 30 metri, care au rol de perdele de protecție pentru culturile în teren arabil, culturile permanente și pajiștile permanente, astfel cum sunt prevăzute la pct. 4.1.2.1.1 - 4.1.2.1.3 din PS 2023-2027; se stabilesc ca fiind specii agroforestiere de arbori și arbuști, după cum urmează: Stejar pedunculat, Stejar pufos, Stejar brumăriu, Măr sălbatic, Piersic sălbatic, Nuc negru, Ulm de Turkestan, Tei argintiu, Tei de deal (pucios), Tei cu frunza mare, Salcâm, Glădiță, Paltin de câmp, Paltin de munte, Arțar tătăresc, Jugastru Acer câmpesc, Pin negru, Vișin turcesc, Prun sălbatic, Păducel, Sălcioară, Castan sălbatic, precum și alte specii, cu excepția: speciilor forestiere cu ciclul de producție scurt, brazi de crăciun sau arbori cu creștere rapidă pentru producția de energie;

„Specii forestiere cu ciclul scurt de producție” constau în culturi de plante perene, lemnoase, ale căror rizomi sau tulpini rămân în pământ după recoltare, iar în următorul sezon răsar mlădițe noi, încadrate la codul NC 06 02 9041. Se stabilesc ca fiind specii forestiere cu ciclul scurt de producție salcia (*Salix* spp.), plopul (*Populus* spp.) cu subspeciile plopul alb (*Populus alba*) și plopul negru (*Populus nigra*), arborele-prințesei (*Paulownia*), arbustul de petrol (*Jatropha*) etc, potrivit pct. 4.1.2.3.2 din PS 2023-2027. Suprafețele cultivate cu specii forestiere cu ciclul scurt de producție se recoltează integral cel puțin o dată la 6 ani, iar densitatea minimă este de 600 de plante/ha;

„Substanța activă” - componentul activ din punct de vedere chimic al unui îngrășământ (chimic sau organic) de care plantele au nevoie în procesul de creștere și dezvoltare;

„Suprafața agricolă” înseamnă o suprafață care cuprinde terenuri arabile, culturi permanente și pajiști permanente, astfel cum au fost definite la pct. 4.1.1.2 din PS 2023-2027;

„Suprafața agricolă totală” înseamnă suprafața agricolă declarată în 2018, în scopul determinării proporției de referință pentru pajiști permanente;

„Suprafață determinată” înseamnă suprafața pentru care au fost îndeplinite toate criteriile de eligibilitate sau alte obligații legate de condițiile de acordare a ajutoarelor; sau, în cazul măsurilor de sprijin/intervențiilor aplicabile pe suprafață, suprafața parcelelor determinate în urma controalelor administrative sau prin controale la fața locului;

„Teren lăsat pârloagă” înseamnă teren arabil necultivat pe durata unui an (an de cultură), menținut în bune condiții agricole și de mediu, pe care se efectuează activitatea minimă de întreținere. Perioada în care terenul este lăsat pârloagă este de minim 6 luni într-un an de cultură și acoperă lunile martie-august. Pentru îmbunătățirea fertilității solului, un teren arabil declarat de către fermier ca fiind neproductiv/slab productiv poate fi lăsat în pârloagă o perioadă de cel mult 4 ani;

„Terenuri arabile” sunt terenuri cultivate în scopul producției agricole sau suprafețe disponibile pentru producția agricolă, dar lăsate pârloagă, inclusiv zone neproductive, angajamente de dezvoltare rurală, zone împădurite, zone care respectă cerințele GAEC 8, indiferent dacă terenul respectiv este sau nu ocupat cu sere,

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 19/107

solarii sau alte mijloace de protecție fixe sau mobile, astfel cum sunt prevăzute la pct 4.1.1.2.1 din PS 2023-2027. Definiția se referă la cerințele GAEC 8 din cadrul normelor de condiționalitate, aprobate prin Ordinul nr. 54/570/32/2023.

„Zone de protecție” - zone adiacente cursurilor de apă, lucrărilor de gospodărire a apelor, construcțiilor și instalațiilor aferente, în care se introduc, după caz, interdicții sau restricții privind regimul construcțiilor sau exploatarea fondului funciar, pentru a asigura stabilitatea malurilor sau a construcțiilor, respectiv pentru prevenirea poluării resurselor de apă, conform Anexei nr.1 și Anexei nr. 2 din Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

II. 4. ABREVIERI

ANAR	Administrația Națională “Apele Române”
ANF	Autoritatea Națională Fitosanitară
ANIF	Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare
ANANP	Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
ANSVSA	Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
ANT	Ajutor Național Tranzitoriu
ATPM	Agenția județeană pentru protecția mediului
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
CE	Comisia Europeană
GAEC	Standarde pentru bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor
GNM	Garda Națională de Mediu
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
LPIS	Sistemul de identificare a parcelelor agricole
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
OUI	Organizația utilizatorilor de apă pentru irigații
PAC	Politica Agricolă Comună
PS	Planul Strategic PAC 2023-2027
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 20/107</p>
---	---	--

BISS	Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității
CRISS	Sprijin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității
SMR	Cerințe legale în materie de gestionare
SNIIA	Sistemul Național de Identificare și Înregistrare a Animalelor

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 21/107</p>
--	--	--

CAP. III. Normele privind condiționalitatea aplicabile în anul de cerere 2023

Potrivit prevederilor art. 12 și 13, respectiv anexa III din Regulamentul (UE) 2021/2.115 și Ordinul **MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023** pentru punerea în aplicare a normelor privind condiționalitatea în cadrul intervențiilor sub formă de plăți directe și unor intervenții și măsuri pentru dezvoltare rurală, începând cu anul de cerere 2023, normele privind condiționalitatea cuprind:

- Cerințe legale în materie de gestionare (SMR) și
- Standarde pentru bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (GAEC).

În Anexa la *Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023 pentru punerea în aplicare a normelor privind condiționalitatea în cadrul intervențiilor sub formă de plăți directe și unor intervenții și măsuri pentru dezvoltare rurală, începând cu anul de cerere 2023*, sunt prevăzute normele privind condiționalitatea ce trebuie respectate de fermierii care depun cerere de plată, încadrate pe domenii și aspecte, astfel:

Domeniul: Clima și mediul

Aspectul: Schimbările climatice (atenuare și adaptare)

GAEC 1 – Menținerea pajiștilor permanente pe baza unui raport proporțional între pajiștile permanente și suprafața agricolă la nivel național în comparație cu anul de referință 2018.

Reducerea maximă este de 5% în comparație cu anul de referință.

GAEC 2 – Protejarea zonelor umede și a turbăriilor.

GAEC 3 – Este interzisă arderea miriștilor, a vegetației uscate și a resturilor vegetale existente pe terenurile arabile.

Aspectul: Apa

SMR 1 – Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1): art. 11 alin. (3) lit. (e) și, în ceea ce privește cerințele obligatorii referitoare la controlul surselor difuze de poluare cu fosfați, art. 11 alin. (3) lit. (h).

SMR 2 – Directiva Consiliului 91/676/CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (JO L 375, 31.12.1991, p. 1): art. 4 și 5.

Pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, fermierii care dețin sau administrează exploatații agricole au obligația de a respecta prevederile “Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole”, prevăzut în anexa nr. 2 la Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 333/165/2021, cu modificările și completările ulterioare.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p> Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p> Pagina 22/107</p>
--	---	--

GAEC 4 – Crearea de zone tampon de-a lungul cursurilor de apă.

Aspectul: Solul (protecție și calitate)

GAEC 5 – Gestionarea lucrărilor solului, reducerea riscului de degradare și eroziune a solului, inclusiv luarea în considerare a unghiului pantei.

GAEC 6 – Acoperirea minimă a solului pentru a evita solul descoperit în perioadele cele mai sensibile (15 iunie - 30 septembrie).

GAEC 7 – Rotația culturilor pe terenuri arabile, cu excepția culturilor care cresc sub apă.

Aspectul: Biodiversitate și peisaj (protecție și calitate)

SMR 3 – Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7): art. 3 alin. (1), art. 3 alin. (2) lit. (b), art. 4 alin. (1), (2) și (4).

SMR 4 – Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7): art. 6 alin. (1) și (2).

GAEC 8

- Procentajul minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive.
- Pondere minimă de cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de fermă alocat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenuri lăsate pârloagă.
- Pondere minimă de cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă dacă acesta include, de asemenea, culturi intermediare sau culturi fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă terenuri lăsate pârloagă sau elemente neproductive. Pentru culturile intermediare (secundare) se utilizează factorul de ponderare 0,3.
- Menținerea elementelor de peisaj.
- Interzicerea tăierii gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor.
- Măsuri pentru evitarea speciilor de plante invazive.

GAEC 9 – Interzicerea conversiei sau aratului pajiștilor permanente desemnate drept pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din cadrul siturilor Natura 2000.

Domeniul: Sănătate publică și sănătatea plantelor

Aspectul: Siguranța alimentară

SMR 5 – Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1): art. 14 și 15, art. 17 alin. (1) și art. 18, 19 și 20.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 23/107</p>
---	--	--

SMR 6 – Directiva Consiliului 96/22/CE din 29 aprilie 1996 privind interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor și de abrogare a Directivelor 81/602/CEE, 88/146/CEE și 88/299/CEE (JO L 125, 23.5.1996, p. 3): art. 3 lit. (a), (b), (d) și (e) și art. 4, 5 și 7.

Aspectul: Produse de protecție a plantelor

SMR 7 – Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (JO L 309, 24.11.2009, p. 1): art. 55 primele două teze.

SMR 8 – Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor (JO L 309, 24.11.2009, p. 71): art. 5 alin. (2) și art. 8 alin. (1)-(5); art. 12 în ceea ce privește restricțiile referitoare la utilizarea pesticidelor în zonele protejate definite pe baza Directivei 2000/60/CE privind apa și a legislației privind Natura 2000; art. 13 alin. (1) și (3) în ceea ce privește manipularea și depozitarea pesticidelor și eliminarea resturilor.

Domeniul: Bunăstarea animalelor

Aspectul: Bunăstarea animalelor

SMR 9 – Directiva 2008/119/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime privind protecția vițelilor (JO L 10, 15.1.2009, p. 7): art. 3 și 4.

SMR 10 – Directiva 2008/120/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor (JO L 47, 18.2.2009, p. 5): art. 3 și 4.

SMR 11 – Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă (JO L 221, 8.8.1998, p. 23): art. 4.

Nerespectarea de către fermieri a normelor privind condiționalitatea conduce la reducerea plăților sau excluderea de la întregul quantum al plăților, care au fost acordate sau urmează să fie acordate acestora în cursul anului calendaristic în care a avut loc constatarea (conform art. 85 din Regulamentul (UE) 2021/2.116), **cu excepția cazurilor de forță majoră sau circumstanțe excepționale** care au împiedicat respectarea acestor norme (conf. art. 3 din Regulamentul (UE) 2021/2.116):

- a) o catastrofă naturală gravă sau un fenomen meteorologic sever care afectează grav exploatarea;
- b) distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor, aflate pe exploatarea;
- c) o epizootie, un focar de boală a plantelor sau prezența unor dăunători ai plantelor care afectează parțial sau integral șeptelul sau culturile beneficiarului;
- d) exproprierea întregii exploatarea sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii;
- e) decesul beneficiarului;
- f) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 24/107</p>
--	--	--

Atenție!

Dacă zona în care se află exploatarea a fost declarată zonă calamitată printr-un act normativ național, se consideră caz de forță majoră, iar fermierul nu trebuie să prezinte la APIA niciun act doveditor.

Nerespectarea de către fermierii care accesează Măsurile compensatorii de mediu și climă din PNDR 2014-2020 a normelor privind condiționalitatea conduce la verificarea respectării normelor privind ecocondiționalitatea.

Constatarea respectării sau nerespectării cerințelor privind condiționalitatea se realizează prin acțiunile de control (administrativ și control clasic pe teren) desfășurate de inspectorii APIA, ANF, respectiv ANSVSA, conform prevederilor Ordinului MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023, sau prin teledetecție.

Sancțiunile se stabilesc ținând cont de următoarele aspecte: amploarea, gravitatea, persistența și repetarea neconformității, precum și dacă nerespectarea este rezultatul neglijenței sau acțiunii intenționate a fermierului (art. 85 din Regulamentul (UE) 2021/2.116).

Amplourea (extinderea) unei neconformități este determinată examinând, în special, dacă aceasta are un impact de anvergură sau dacă este limitată la exploatarea respectivă.

Gravitatea unui caz de neconformitate depinde în special de importanța consecințelor acesteia, ținând seama de obiectivele cerinței sau ale standardului în cauză.

Persistența unui caz de neconformitate depinde în special de durata pe parcursul căreia se manifestă efectele neconformității, precum și de posibilitatea de a pune capăt efectelor acesteia prin mijloace rezonabile.

Repetarea neconformității presupune **nerespectarea aceleiași norme** (cerință sau standard) **constată de mai multe ori în cursul unei perioade de 3 ani calendaristici consecutivi**, cu condiția ca fermierul să fi fost informat despre cazul precedent de nerespectare, iar acesta să fi avut posibilitatea, după caz, de a lua măsurile necesare pentru a remedia situația anterioară de neconformitate.

Repetările ulterioare ale aceleiași/acelorași neconformități, fără un motiv justificat din partea beneficiarului, sunt considerate cazuri de neconformitate **deliberată (intenție)**.

Articolul 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 - **Clauza de eludare**, precizează că „nu se acordă niciun avantaj prevăzut în cadrul legislației agricole sectoriale persoanelor fizice sau juridice în privința cărora s-a stabilit că **au fost create în mod artificial condițiile** cerute în vederea obținerii acelor avantaje, contrar obiectivelor legislației respective”.

Pentru a înțelege mai bine relevanța normelor privind condiționalitatea aprobate prin **Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023**, astfel încât fermierii să le respecte, pentru a nu fi supuși sancțiunilor la plată, prezentăm mai jos obiectivele specifice și modul de aplicare pentru fiecare SMR și GAEC în parte:

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 25/107</p>
--	--	--

CAP IV. Prezentarea detaliată a normelor privind condiționalitatea

A. DOMENIUL: CLIMA ȘI MEDIUL

A.1. ASPECTUL: SCHIMBĂRILE CLIMATICE (ATENUARE ȘI ADAPTARE)

A.1.1. GAEC 1 – MENȚINEREA PAJIȘTILOR PERMANENTE PE BAZA UNUI RAPORT PROPORȚIONAL ÎNTRE PAJIȘTILE PERMANENTE ȘI SUPRAFAȚA AGRICOLĂ LA NIVEL NAȚIONAL ÎN COMPARAȚIE CU ANUL DE REFERINȚĂ 2018.

Reducerea maximă este de 5% în comparație cu anul de referință.

Obiectivul principal al standardului îl reprezintă clauza generală de salvagardare împotriva conversiei către alte utilizări agricole, pentru menținerea stocurilor de carbon.

Standardul GAEC 1 este un standard nou, care instituie clauza generală de protecție împotriva conversiei pajiștilor permanente către alte utilizări agricole, pentru păstrarea stocurilor de carbon, ca și condiționalitate la plățile pe suprafață (intervențiile sub formă de plăți directe și unele intervenții pentru dezvoltare rurală).

Cerințele standardului GAEC 1 se adresează fermierilor și altor beneficiari care dețin sau administrează suprafețe de pajiști permanente și care sunt beneficiarii intervențiilor sub formă de plăți directe și intervențiilor pentru dezvoltare rurală, precum și cei care au solicitat plăți pe suprafață (plăți directe și plăți compensatorii prin măsuri de dezvoltare rurală aplicate pe terenurile agricole, prevăzute în PNDR 2014-2020) în anul de cerere 2018 și care au declarat pajiști permanente.

Cerințele obligatorii pentru fermieri:

1. Clauză generală: Se menține suprafața pajiștilor permanente pe baza raportului proporțional dintre suprafața pajiștilor permanente și suprafața agricolă eligibilă după controalele administrative și la fața locului, la nivel național, în comparație cu anul de referință 2018. Reducerea maximă este de 5% în comparație cu anul de referință.

Suprafața pajiștilor permanente reprezintă suprafața totală eligibilă și neeligibilă, după controalele administrative și controalele la fața locului, a pajiștilor permanente ale beneficiarilor de plăți directe în anul 2018, în ha (PP).

Suprafața totală agricolă este suprafața totală eligibilă și neeligibilă stabilită în urma controalelor administrative și controalelor la fața locului, a tuturor suprafețelor agricole pentru plăți directe în anul 2018.

Potrivit prevederilor art. 48 alin. (1) din Regulamentul delegat nr. 126/2022, în vederea menținerii pajiștilor permanente în raport cu standardul GAEC 1, România se asigură că raportul dintre suprafața pajiștilor permanente și suprafața agricolă la nivel național nu scade cu mai mult de 5 % comparativ cu anul de referință 2018.

Annual, APIA calculează raportul dintre suprafața pajiștilor permanente și suprafața agricolă declarate de fermieri (la nivel național), odată cu depunerea cererii de plată, face comparația cu anul de referință 2018,

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 26/107</p>
--	--	--

constată menținerea/creșterea/reducerea raportului proporțional și informează Comisia, potrivit obligațiilor de raportare privind standardele GAEC.

În cazul în care raportul dintre suprafața pajiștilor permanente și suprafața agricolă a scăzut cu peste 5%, se impun obligații la nivel de exploatare pentru a reconverti terenuri în pajiști permanente sau pentru a crea o suprafață cu pajiști permanente pentru fermierii care au la dispoziție terenuri ce au fost transformate din pajiști permanente în terenuri pentru alte utilizări în cursul unei perioade din trecut.

APIA asigură informarea fermierilor în privința obligațiilor referitoare la menținerea/reconvertirea/crearea unor suprafețe de pajiști permanente, monitorizarea raportului proporțional dintre suprafața pajiștilor permanente și suprafața agricolă declarate de fermieri la nivel național în comparație cu anul de referință 2018, propune (după caz) instituirea unor măsuri în scopul îndeplinirii obligației privind menținerea pajiștilor permanente și verifică respectarea obligațiilor impuse în temeiul GAEC 1 la nivelul exploatareii agricole prin acțiuni de control.

2. Obligații la nivel de exploatare agricolă:

a) interdicția scoaterii din circuitul agricol și schimbării categoriei de folosință a pajiștilor permanente, autorizarea schimbării destinației sau a folosinței pajiștilor permanente, precum și recuperarea suprafețelor de pajiști permanente convertite în alte utilizări prin înființarea de noi suprafețe de pajiști din terenuri degradate/neproductive, în condițiile prevăzute de legislația națională (OUG nr. 34/2013);

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, **scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a pajiștilor din extravilanul localităților este interzisă.**

Schimbarea destinației suprafețelor de pajiște înseamnă schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor/scoaterea din circuitul agricol a terenurilor având categoria de folosință pajiște.

b) reconvertirea unor terenuri în pajiști permanente sau crearea unor suprafețe cu pajiști permanente pentru fermierii care au la dispoziție terenuri ce au fost transformate din pajiști permanente în terenuri pentru alte utilizări, în cazul în care se constată reducerea raportului proporțional cu peste 5% în comparație cu anul de referință și autoritatea competentă impune astfel de măsuri în temeiul GAEC 1.

În cazul în care se constată că raportul dintre suprafața pajiștilor permanente și suprafața agricolă eligibilă după controalele administrative și la fața locului, la nivel național, în comparație cu anul de referință 2018 a scăzut cu peste 5 %, fermierii care au la dispoziție terenuri care au fost transformate din pajiști permanente în terenuri pentru alte utilizări în cursul unei perioade din trecut trebuie să reconvertească terenuri în pajiști permanente sau să stabilească o suprafață cu pajiști permanente.

Suprafețele reconvertite în pajiști permanente sau stabilite ca pajiști permanente sunt considerate pajiști permanente din prima zi în care sunt reconvertite sau stabilite.

Respectarea obligațiilor impuse în temeiul GAEC 1 se verifică la nivel de exploatare agricolă.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 27/107</p>
--	--	--

A.1.2. GAEC 2 – PROTEJAREA ZONELOR UMEDE ȘI A TURBĂRIILOR

Legislație aplicabilă:

- **Convenția Ramsar** - Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională este un tratat internațional aflat sub egida UNESCO, semnată de România pe 2 februarie 1971 la Ramsar, în Iran;
- **Legea nr. 5/1991** pentru aderarea României la Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 26.01.1991);
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007** privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare: art. 5 alin. 1) lit. a)- c) și alin. (2), art. 21 alin. (4), art. 22, art. 26 alin. (2), art. 28, art. 31 alin. (2), art. 33 alin. (2) și anexele nr. 1, 2, 3 și 4A;
- **Legea nr. 82/1993** privind constituirea Rezervației Biosferei Delta Dunării, cu modificările și completările ulterioare (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 283 din 07.12.1993): art. 4³;
- **Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007** privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare: art. 1 și anexa nr. 1.

Potrivit Planului Strategic PAC 2023-2027 al României în vederea unui sprijin din partea Uniunii finanțat de Fondul european de garantare agricolă și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. C(2022) 8783 din 07 decembrie 2022, obiectivul principal al standardului privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor GAEC 2 îl constituie protejarea solurilor bogate în carbon.

Convenția Ramsar este un tratat internațional **asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice, adoptat** sub egida UNESCO, semnată de România la 2 februarie 1971, în orașul iranian cu același nume, **amendată prin Protocolul de la Paris din data de 3 decembrie 1982** la care România a aderat prin Legea nr. 5/1991.

În temeiul prevederilor art. 1 din Convenția Ramsar, *zonele umede sunt întinderi de bălți, mlaștini, turbării, de ape naturale sau artificiale, permanente sau temporare, unde apa este stătătoare sau curgătoare, dulce, salmastră sau sărată, inclusiv întinderile de apă marină a căror adâncime la reflux nu depășește 6 m.* În temeiul prevederilor Legii apelor nr. 107/1996 anexa nr.1 pct. 78, zonele umede (întinderile de bălți, mlaștinile, turbăriile de ape naturale sau artificiale) au o adâncime mai mică de 2 m.

Turbăriile reprezintă ecosisteme terestre umede caracterizate prin acumulări de turbă.

Turba este stratul organic de suprafață al unui sol care este constituit din materie organică parțial descompusă, derivată în mare parte din materialul vegetal care s-a acumulat în condiții de aglomerație, deficiență de oxigen, aciditate ridicată și deficiență de nutrienți.

Standardul GAEC 2 vizează zonele umede și turbăriile desemnate arii naturale protejate, inclusiv zonele umede de importanță internațională (situri Ramsar) care se suprapun total sau parțial cu anumite categorii de arii naturale protejate și care beneficiază de un statut de protecție, precum și zonele umede și turbăriile situate în afara ariilor naturale protejate pentru care se aplică măsurile minime de conservare stabilite de autoritatea competentă.

Suprafețele de teren cu destinație agricolă existente în perimetrul zonelor umede (amenajări agricole, gospodării individuale, grădini familiale) în care regimul activităților este reglementat, conform legislației în vigoare sunt următoarele:

- **pajiști permanente:** pajiști sărăturate de tip mediteranean, pajiști sărăturate panonice și pontosarmatice, pajiști pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase, pajiști mediteraneene umede cu ierburi înalte, pajiști aluvionale, pajiști de altitudine joasă;

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 28/107</p>
--	--	--

- **teren arabil:** culturi în amenajări agricole (cereale, plante tehnice, culturi furajere), culturi agricole izolate cu extindere mică, grădini familiale;
 - **culturi permanente** (vii și livezi - plantații de mică dimensiune).
- Standardul GAEC 2 se adresează tuturor fermierilor care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități în perimetrul zonelor umede și turbăriilor existente în România, inclusiv zonele umede de importanță internațională (situri Ramsar).

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități agricole în perimetrul zonelor umede și turbăriilor, au următoarele obligații:

a) să respecte **planul de management și regulamentul ariei naturale protejate în ceea ce privește utilizarea suprafețelor de teren cu destinație agricolă și regimul activităților agricole, în cazul zonelor umede și turbăriilor desemnate arii naturale protejate, inclusiv zonele umede de importanță internațională (situri Ramsar).**

Fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități agricole în perimetrul zonelor umede și turbăriilor desemnate sau nu arii naturale protejate (toate zonele umede și turbăriile din România), inclusiv zonele umede de importanță internațională (situri Ramsar), trebuie să respecte planul de management și regulamentul ariei naturale protejate, iar în situația în care acesta nu este elaborat sau este în curs de elaborare, trebuie să respecte setul de măsuri de conservare stabilite de către administratorii ariilor naturale protejate respective.

În ceea ce privește regimul activităților agricole, potrivit Planului strategic PAC 2023-2027, terenurile cu destinație agricolă deținute sau administrate de către fermieri și situate în perimetrul zonelor umede și al turbăriilor desemnate arii naturale protejate, inclusiv siturile Ramsar, **pot fi utilizate în scopul producției agricole prin pășunat sau cultivare cu obligația respectării de către fermieri a condițiilor stabilite în planul de management și regulamentul ariei prin:**

- aplicarea tehnologiilor și a asolamentelor agricole, elaborate pe baza normelor tehnice specifice, cu respectarea legislației de mediu în vigoare;
- executarea lucrărilor de combatere a bolilor și dăunătorilor la culturile agricole folosind produsele chimice sau organice aprobate de administratorul ariei;
- interdicția utilizării semințelor tratate cu produse chimice interzise pe teritoriul ariei naturale protejate;
- protejarea solului și a apelor împotriva poluării sau degradării;
- executarea lucrărilor de fertilizare a solurilor prin aplicarea, cu precădere a îngrășămintelor organice sau chimice monitorizând evoluția calității solului, evitând supradozarea și levigarea îngrășămintelor chimice în resursele de apă;
- aplicarea măsurilor de protecție a culturilor agricole împotriva animalelor sălbatice aprobate de administrația ariei;
- interdicția utilizării surselor de apă poluată în irigarea culturilor și luarea măsurilor pentru prevenirea deteriorării calității solului;

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 29/107</p>
--	--	--

- participarea, acolo unde este cazul, la activitățile de întreținere a digurilor de protecție a incintelor agricole, a sistemelor de irigație și de desecare;
- interdicția cultivării plantelor modificate genetic, a narcoticelor sau a oricăror alte plante dăunătoare sănătății;
- interdicția execuției gardurilor de protecție a terenurilor care să împiedice deplasarea liberă a animalelor sălbatice;
- interdicția incendierii vegetației uscate pe terenurile agricole sau a deșeurilor rezultate din operațiunile tehnologice.

În ceea ce privește activitatea de creștere a animalelor, aceasta se poate realiza în perimetrul zonelor umede și a turbăriilor desemnate arii naturale protejate, cu respectarea planului de management și a regulamentului ariei.

b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării strategice de mediu/evaluării adecvate pentru planuri sau proiecte, precum și procedura de autorizare pentru activități care pot afecta aria naturală protejată, cu precădere a celor care vizează: captările de apă dulce de suprafață și subteran; introducerea de poluanți, exploatarea turbei și introducerea deliberată de specii alohtone;

Potrivit dispozițiilor art. 28 alin. (6) din O.U.G. nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, *”acordul de mediu, avizul de mediu, după caz, pentru proiectele și/sau planuri se emite numai dacă proiectul sau planul nu afectează în mod negativ integritatea ariei naturale protejate respective și după consultarea publicului, în conformitate cu legislația în domeniu”*.

Solicitarea și obținerea acordului de mediu sunt obligatorii pentru proiecte publice ori private sau pentru modificarea ori extinderea activităților existente, care pot avea impact semnificativ asupra mediului.

Fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități agricole în perimetrul zonelor umede și turbăriilor trebuie să urmeze procedura de autorizare pentru activități care pot afecta aria naturală protejată, cu precădere a celor care vizează: captările de apă dulce de suprafață și subteran; introducerea de poluanți, exploatarea turbei și introducerea deliberată de specii alohtone.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP), până la definitivarea instituțiilor publice din subordine și structurile teritoriale din subordinea sa (în cazul în care acestea sunt înființate și organizate) emit avize favorabile și nefavorabile pentru ariile naturale protejate neatribuite în administrare prin contracte de administrare.

Administratorul ariei naturale protejate, căruia i s-a atribuit în administrare aria care include zone umede și turbării **emite aviz favorabil** în situația în care consideră că activitățile desfășurate nu au un impact negativ semnificativ asupra integrității ariei naturale protejate, a stării de conservare a speciilor de păsări, plante și animale sălbatice ori a habitatelor și **emite aviz nefavorabil** în situația în care administratorul consideră că activitățile desfășurate au un impact negativ semnificativ asupra integrității ariei naturale protejate, a stării de conservare a speciilor de păsări, plante și animale sălbatice ori a habitatelor.

În avizul favorabil emis sunt prevăzute măsurile de conservare stabilite de către administratorul ariei naturale protejate/structurile mai sus prevăzute, după caz, măsuri pe care fermierii care dețin/administrează terenuri agricole situate în ariile protejate trebuie să le respecte.

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 30/107</p>
--	--	--

Avizele eliberate de către administratorul ariei naturale protejate/structurile precizate anterior, după caz, **sunt prezentate la momentul efectuării controlului** de către fermierii incluși în eșantionul de control.

Activitățile agricole desfășurate de către fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă în perimetrul Rezervației Biosferei ”Delta Dunării” se realizează după obținerea permisului de acces sau a acordului/avizului/autorizației de mediu și a permisului de desfășurare a activităților. Activitățile de pășunat și de recoltare a fânului sunt desfășurate de către fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă în perimetrul rezervației. Aceste activități se realizează în baza permiselor emise de Administrația Rezervației pe suprafețele, în perioadele și cu efectivele de animale stabilite pe baza evaluării capacității de suport a pajiștilor.

În perimetrul Rezervației Biosferei Delta Dunării, activitatea de creștere a animalelor se poate desfășura în baza permisului și a autorizației de mediu, după caz.

Pentru practicarea activităților în perimetrul rezervației, fermierii au obligația de a solicita în scris permisul Administrației Rezervației Biosferei ”Delta Dunării” cu cel puțin 15 zile înainte începerii activității. Valabilitatea permisului de desfășurare a activităților în perimetrul rezervației de către fermierii, persoane fizice și juridice este de până la 1 an calendaristic.

În cazul realizării unui plan sau proiect, ori pentru modificarea sau extinderea activităților existente, care pot avea impact semnificativ asupra mediului, este obligatorie obținerea acordului de mediu sau a avizului de mediu de către fermierii dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă în perimetrul rezervației.

În situația desfășurării activităților cu impact semnificativ asupra mediului care se desfășoară **în afara perimetrului rezervației, dar la limita acestuia**, acestea sunt reglementate **în baza avizului emis de către Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării**.

c) să nu desfășoare activități ce contravin scopului de protecție și conservare a habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, inclusiv a solurilor bogate în carbon din perimetrul zonelor umede și turbăriilor, delimitate și reglementate în mod corespunzător, precum:

- drenarea zonelor umede și a turbăriilor, inclusiv a suprafețelor de teren cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;
- incendierea zonelor umede și a turbăriilor, inclusiv a suprafețelor de teren cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;
- defrișarea zonelor umede și a turbăriilor, cu excepția activităților aprobate prin planul de management;
- evacuarea de poluanți în apele de suprafață și subterane din zonele umede, din turbării și din zonele cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;
- depozitarea deșeurilor în zonele umede și turbării și în zonele cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor;
- activități de exploatare a turbei;
- introducerea deliberată de specii alohtone în zonele umede și turbării;
- conversia zonelor umede și a turbăriilor;
- schimbări în folosința terenurilor și în cursul apelor;
- aratul pajiștilor permanente din zonele umede și turbării;
- lucrări profunde ale solului, la adâncimi mai mari de 25 cm.

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p align="center">Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p align="center">Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 31/107</p>
--	--	--

d) să respecte măsurile minime de conservare stabilite de administratorii ariilor naturale protejate, în cazul zonelor umede și turbăriilor desemnate arii naturale protejate pentru care planurile de management nu sunt încă elaborate/aprobate, conform legislației în vigoare;

Potrivit prevederilor art. 26 alin. (2) din **Ordonanța de urgență nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare**, până la aprobarea planurilor de management, administratorii ariilor naturale protejate respective au obligația să stabilească un set de măsuri de conservare.

În situația în care planul de management al ariei naturale protejate nu este elaborat/este în curs de elaborare, fermierii trebuie să respecte setul de măsuri minime de conservare în cazul zonelor umede și turbăriilor desemnate arii naturale protejate, stabilite de către administratorii/structurile teritoriale ale ANANP, după caz.

Fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități agricole în perimetrul zonelor umede și turbăriilor desemnate arii naturale protejate au obligația respectării măsurilor minime de conservare stabilite de către administratorii/structurile teritoriale precizate mai sus, după caz.

Pentru ariile naturale protejate neatribuite prin contracte de administrare, până la constituirea instituțiilor publice din subordinea ANANP, aceasta va asigura administrarea acestor arii naturale protejate.

e) în cazul zonelor umede și turbăriilor, altele decât cele desemnate arii naturale protejate sau care sunt situate în afara ariilor naturale protejate, se respectă măsurile minime de conservare stabilite de autoritatea competentă. Aceasta include, printre altele, interzicerea unor drenaje noi și a aratului pajiștilor permanente din zonele umede și turbării.

Fermierii care dețin sau administrează terenuri cu destinație agricolă și care desfășoară activități agricole **situate în zone umede și turbării, altele decât cele desemnate arii naturale protejate** sau **în zone umede și turbării situate în afara ariilor naturale protejate**, trebuie să respecte măsurile minime de conservare stabilite de către administratorii/structurile teritoriale ale ANANP, după caz, care includ, printre altele, interzicerea unor drenaje noi și a aratului pajiștilor permanente din zonele umede și turbării.

2. Pe terenurile cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor pe care nu pot fi desfășurate activități agricole, se efectuează o activitate minimă în scopul menținerii acestora într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, precum: îndepărtarea vegetației ierboase și lemnoase considerată vegetație invazivă sau dăunătoare culturilor agricole, prin lucrări de cosit/tăvălugit/lucrări superficiale pe terenul arabil, nivelarea mușuroaielor și eliminarea resturilor vegetale pe pajiștile permanente, după caz, cu respectarea planului de management și/sau a măsurilor minime de conservare.

În situația în care pe terenurile cu destinație agricolă din perimetrul zonelor umede și turbăriilor deținute/administrate de către fermieri și alți beneficiari care primesc plăți directe sau plăți anuale prin intervenții sub formă de plăți directe și intervenții/măsuri pentru dezvoltare rurală ***și pe care nu pot fi desfășurate activități agricole***, aceștia efectuează o activitate minimă pe suprafețele agricole, în scopul menținerii acestora într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, prin:

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 32/107</p>
---	--	--

- îndepărtarea vegetației ierboase și lemnoase considerată vegetație invazivă sau dăunătoare culturilor agricole,
- lucrări de cosit/tăvălugit/lucrări superficiale pe terenul arabil,
- nivelarea mușuroaielor și eliminarea resturilor vegetale pe pajiștile permanente, după caz, cu respectarea planului de management și/sau a măsurilor minime de conservare.

Respectarea cerințelor GAEC 2 se verifică astfel: cerințele 1.a), 1.c), 1.d), 1.e) și cerința 2 se verifică la nivel de parcelă agricolă; cerința 1.b) se verifică la nivel de exploatație agricolă.

A.1.3. GAEC 3 - INTERDICȚIA DE A INCENDIA MIRIȘTILE

Obiectivul principal îl constituie menținerea nivelului de materie organică din sol.

Cerința obligatorie pentru fermieri o reprezintă interzicerea arderii miriștilor, a vegetației uscate și a resturilor vegetale existente pe terenurile arabile.

Standardul GAEC 3 este aplicabil pentru toate exploatațiile agricole, pentru toți fermierii care au la dispoziție terenuri arabile.

Standardul GAEC 3 are ca obiectiv principal menținerea nivelului de materie organică din sol, prin interdicția privind arderea miriștilor, a vegetației uscate și a resturilor vegetale existente pe terenurile arabile. Fermierii care respectă standardul GAEC 3, contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) provenite din agricultură.

Fermierii care utilizează terenuri arabile, inclusiv pajiști temporare, nu trebuie să ardă miriștile și/sau resturile vegetale rezultate după recoltarea culturilor (paie de cereale păioase, vreji de plante proteice sau de cartof, coceni de porumb, tulpini de floarea-soarelui, rapiță ș.a.), inclusiv iarba/vegetația rămasă după cosirea/recoltarea pajiștilor temporare.

Pentru a întări măsurile de verificare a respectării standardului GAEC 3, de către fermieri, APIA a încheiat Protocolul de colaborare cu Garda Națională de Mediu și cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, în baza căruia părțile se angajează să colaboreze pentru creșterea eficienței acțiunilor de control privind respectarea de către fermierii și alți beneficiari care primesc plăți directe sau plăți anuale prin intervenții și măsuri de dezvoltare rurală a standardului GAEC 3.

În cazul în care se constată că arderea a fost provocată de cauze necunoscute, pentru a nu fi sancționat, fermierii pot să prezinte **în cel mai scurt timp** la centrul local/județean al APIA la care a depus cererea de plată, copia Procesului verbal de intervenție întocmit de către Inspectoratul județean pentru situații de urgență sau copia după sesizarea (plângerea) depusă de acesta la secția de Poliție pe raza căreia s-a produs incidentul, iar după finalizarea cercetărilor trebuie să prezinte și copia documentului de soluționare a sesizării făcute.

Neprezentarea acestor documente determină calculare de penalități ca urmare a nerespectării GAEC 3.

Respectarea standardului GAEC 3 se verifică la nivelul parcelei agricole.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 33/107</p>
---	--	--

A.2. ASPECTUL: APA

A.2.1. SMR 1 - Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1): art. 11 alin. (3) lit. (e) și, în ceea ce privește cerințele obligatorii referitoare la controlul surselor difuze de poluare cu fosfați, art. 11 alin. (3) lit. (h).

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2000/60/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1): art. 11 alin. (3) lit. (e) și, în ceea ce privește cerințele obligatorii referitoare la controlul surselor difuze de poluare cu fosfați, art. 11 alin. (3) lit. (h);

- **Legea apelor nr. 107/1996**, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește programul de măsuri - măsuri de bază în scopul atingerii obiectivelor de mediu pentru corpurile de apă de suprafață și subterane și pentru zonele protejate asociate acestora: art. 43 alin. (1⁸) și anexa nr. 3 lit. C.

Obiectul Directivei 2000/60/CE îl constituie stabilirea unui cadru juridic pentru protejarea apelor în principal prin prevenirea deteriorării, conservarea și îmbunătățirea stării ecosistemelor acvatice, promovarea utilizării durabile a resurselor de apă pe termen lung, precum și asigurarea reducerii treptate a poluării apelor subterane și prevenirea poluării acestora. Aceasta este transpusă în legislația națională prin **Legea apelor nr. 107/1996**, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 244 din 08 octombrie 1996, cu modificările și completările ulterioare.

Obiectivul cerinței SMR 1 îl reprezintă măsurile de bază care constituie cerințe minime ce trebuie respectate de către fermieri și includ:

- măsurile de control al captărilor de apă dulce din apele de suprafață și din apele subterane și al îndiguirilor de apă dulce de suprafață, inclusiv întocmirea unuia sau a mai multor registre privind activitățile de captare a apei și instituirea unei autorizații prealabile pentru captare și îndiguire a apei (prevederile art. 11 alineatul (3) litera (e) din Directiva 2000/60/CE);

- măsuri destinate prevenirii sau controlului cantității de poluanți în ceea ce privește cerințele obligatorii referitoare la controlul surselor difuze de poluare cu fosfați. Controalele pot fi structurate sub forma unei cerințe de reglementare din punct de vedere al gospodăririi apelor, de exemplu interzicerea introducerii poluanților în apă, a unei cerințe de reglementare sau de înregistrare pe baza unor norme generale obligatorii (prevederile art. 11 alineatul (3) litera (h) din Directiva 2000/60/CE).

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

Potrivit prevederilor art. 43 alin. (1⁸) și anexa nr. 3 lit. C din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, pentru fiecare bazin hidrografic se stabilește un program de măsuri, care ține seama de caracteristicile bazinului hidrografic, presiunile generate de activitățile umane și impactul acestora asupra mediului având ca scop atingerea obiectivelor de mediu pentru corpurile de apă de suprafață și subterane și pentru zonele protejate asociate bazinului hidrografic. Fiecare program de măsuri include măsuri de bază și, unde este cazul, măsuri suplimentare.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 34/107</p>
--	--	--

Măsurile de bază sunt cerințe minime pentru aplicarea legislației europene privind protecția apei. În sensul cerințelor Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, sunt necesare adițional și alte măsuri de bază (măsuri tehnice și instrumente administrative) referitoare la:

- reglementarea din punct de vedere al gospodăririi apelor și controalele privind captările de apă dulce de suprafață și subterană și îndiguirile de apă de suprafață;
- măsuri de prevenire sau control al introducerii de poluanți din surse difuze capabile care pot cauza poluarea corpurilor de apă (apele de suprafață și subterane).

Controlul poate fi sub forma unei reglementări din punct de vedere al gospodăririi apelor, inclusiv interzicerea introducerii de poluanți în corpurile de apă sau înregistrarea pe baza unor reguli generale obligatorii.

Fermierii care dețin sau administrează exploatații agricole au obligația respectării măsurilor de bază aplicabile activității pe care o desfășoară, respectiv:

a) să obțină actele de reglementare în domeniul gospodăririi apelor, în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare;

Fermierii care captează apă dulce de suprafață și subterană în vederea irigației terenurilor agricole sau pentru exploatarea lucrărilor, construcțiilor și instalațiilor executate pe ape sau care au legătură cu apele se supun procedurii de reglementare din domeniul gospodăririi apelor.

Reglementarea activității pe care o desfășoară fermierii cuprinde deținerea avizului de gospodărire a apelor și a autorizației de gospodărire a apelor și respectarea condițiilor stabilite prin acestea. Avizul de gospodărire a apelor este necesar pentru lucrările construite pe ape sau care au legătură cu apele.

În vederea obținerii avizului de gospodărire a apelor, pentru proiectele de alimentări cu apă pentru irigații, este necesar ca fermierul să depună documentația pentru fundamentare, care va cuprinde următoarele prevederi specifice:

- precizarea sursei de apă, scopul în care va fi folosită resursa de apă;
- suprafețele care se propun pentru a fi irigate;
- necesarul de apă, pe baza planului de cultură adoptat și a normelor de irigare utilizate: volum anual de apă necesar la sursă, regimul lunar de udare, debite în metri cubi pe secundă și volume în mii mc pe lună, în funcție de numărul udărilor rezultate. Trebuie precizate: debitul de dimensionare al construcțiilor și instalațiilor de captare, precum și fundamentarea alegerii unei tehnologii de irigare cu consum redus de apă.

Pentru proiectele de alimentări cu apă în scop potabil și industrial, evacuări și epurări de ape uzate și meteorice pentru folosințe, documentația pentru fundamentare va cuprinde următoarele prevederi specifice:

- precizarea sursei de apă, scopul în care va fi folosită resursa de apă și receptorul apelor uzate și meteorice;
- valorile debitelor medii, maxime și minime ale necesarului de apă, ale cerinței la sursă și ale apelor uzate menajere/tehnologice evacuate, gradul de recirculare a apei, debitul de ape pluviale;
- regimul de funcționare a folosinței de apă, permanent sau sezonier exprimat în zile/an, ore/zi.

Prin autorizația de gospodărire a apelor în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor se obține dreptul de funcționare a folosinței de apă în cadrul căreia apele de suprafață se utilizează pentru alimentări cu apă potabilă sau irigații, precum și pentru utilizarea apelor subterane, dreptul de funcționare sau exploatare a lucrărilor, construcțiilor și instalațiilor executate pe ape sau care au legătură cu apele și

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 35/107</p>
---	--	--

respectarea condițiilor stabilite de aceasta cu privire la protecția apelor de suprafață și subterane împotriva poluării cu poluanți și substanțe prioritare utilizate în agricultură.

Apa pentru irigații în agricultură poate fi folosită din ape de suprafață (râuri, lacuri naturale sau de acumulare) și din ape subterane (stratul freatic).

În conformitate cu legislația în vigoare din România, normele legale de utilizare a apei pentru irigații prevăd că fermierii care dețin suprafețe de teren pe care aplică udări cu apă din foraje (puțuri) în scopul obținerii de producții agricole, pentru a face dovada că folosesc legal apă pentru irigații, vor solicita de la ANAR/administrațiile bazinale de apă, o autorizație de gospodărire a apelor pentru irigații și o dovadă că are contract cu furnizorul de apă, dovadă din care va reieși durata contractului de furnizare a apei.

Toți fermierii care folosesc apă pentru irigații în agricultură, vor trebui să respecte normele legale privind regimul de folosire a resurselor de apă, indiferent de forma de proprietate.

Autorizația de gospodărire a apelor se solicită, atât pentru funcționarea și exploatarea folosințelor existente, cât și pentru punerea în funcțiune a obiectivului de investiție sau, după caz, a folosinței de apă, precum și în cazul sistemelor de irigații sau desecări, conform Anexei nr. 1 la Ordinul MAP nr. 891/2019.

Emiterea autorizației de gospodărire a apelor se realizează de către Administrația Națională "Apele Române", administrațiile bazinale de apă sau sistemele de gospodărire a apelor, conform competențelor de emitere a autorizațiilor de gospodărire a apelor și se eliberează în termen de 45 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii de autorizare și a documentației tehnice complete.

Autorizația de gospodărire a apelor se emite pentru o perioadă de maximum 5 ani.

În cazul în care fermierul folosește apă pentru irigații trebuie să prezinte documentele doveditoare ale dreptului de utilizare a apei pentru irigații, după cum urmează:

- autorizația de gospodărire a apelor eliberată de către autoritatea competentă de gospodărire a apelor în cazul în care folosește o sursă de apă proprie;
- calitatea de membru al unei organizații a utilizatorilor de apă pentru irigații (OUAI),
- contractul de irigații al OUAI încheiat cu Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (ANIF) sau contractul de irigații încheiat între beneficiar și ANIF, după caz.

Fermierii care dețin suprafețe de teren situate pe teritoriul organizațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații sau al federațiilor de organizații de utilizatori de apă pentru irigații trebuie să prezinte dovada că sunt membri ai organizației sau federației respective și că organizația sau federația respectivă are contract cu furnizorul de apă.

Cei care nu sunt membri ai unei organizații a utilizatorilor de apă pentru irigații sau federații de organizații ale utilizatorilor de apă pentru irigații vor face dovada că dețin în proprietate sau folosință terenuri situate pe teritoriul acestora și au contract de livrare a apei pentru irigații sau contract de prestări servicii de îmbunătățiri funciare cu respectiva organizație sau federație, care la rândul său, are contract cu furnizorul de apă.

Sunt utilizatori de apă pentru irigații:

- organizațiile de îmbunătățiri funciare și federațiile de organizații de îmbunătățiri funciare care încheie contracte multianuale cu ANIF sau cu alți furnizori de apă pentru irigații în vederea desfășurării a uneia sau a

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 36/107</p>
---	--	--

mai multor activități de interes public, conform prevederilor art. 6-8 și ale art. 22 din Legii îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, cu modificările și completările ulterioare;

- alți beneficiari: persoane fizice sau juridice, proprietari de teren sau persoane care dețin teren în administrare ori în folosință, situat în cadrul unei amenajări de îmbunătățiri funciare și care beneficiază de servicii de îmbunătățiri funciare, care încheie cu furnizorii de apă pentru irigații contracte sezoniere și, după caz, contracte de prestări servicii (Anexa nr. 1 la Legea nr. 138/2004, cu modificările și completările ulterioare);

- utilizatorii de ape subterane, deținători ai autorizației de gospodărire a apelor în cazul folosințelor de apă ale localităților, conform prevederilor art. 9 și ale art. 10 alin. (4) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

b) să aplice măsurile prevăzute în actele de reglementare în domeniul gospodăririi apelor.

Fermierii și alți beneficiari care primesc plăți directe sau plăți anuale prin intervenții sub formă de plăți directe și intervenții/măsuri pentru dezvoltare rurală, finanțate din fonduri europene, au obligația aplicării măsurilor prevăzute în actele de reglementare în domeniul gospodăririi apelor (avizul de gospodărire a apelor și autorizația de gospodărire a apelor).

c) să aplice măsurile identificate în baza rezultatelor controalelor și inspecțiilor asupra modului de respectare a prevederilor legale privind gospodărirea apelor.

Fermierii și alți beneficiari care primesc plăți directe sau plăți anuale prin intervenții sub formă de plăți directe și intervenții/măsuri pentru dezvoltare rurală incluși în eșantioanele de control trebuie să aplice măsurile identificate în baza rezultatelor controalelor și inspecțiilor asupra modului de respectare a prevederilor legale privind gospodărirea apelor.

Respectarea cerințelor SMR 1 se verifică la nivel de exploatație agricolă.

A.2.2. SMR 2 – Directiva Consiliului 91/676/CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

Legislație aplicabilă:

- **Directiva Consiliului 91/676/CEE** din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (JO L 375, 31.12.1991, p. 1): art. 4 și 5.

- **Planul de acțiune** pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. **964/2000**, cu modificările și completările ulterioare: art. 5 și 6 și anexele nr. 3 și 4;

- **Programul de acțiune** pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, prevăzut în anexa nr. 2 la Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. **333/165/2021** (Programul de acțiune): art. 3–17, art. 19, art. 21 și anexele 1-3.

Obiectivul principal îl constituie protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 37/107</p>
--	--	--

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, conform Programului de acțiune, fermierii care dețin sau administrează exploatații agricole au următoarele **obligatii:**

a) să respecte normele privind depozitarea gunoiului de grajd, prevăzute la art. 4 și 5 din Programul de acțiune, în ceea ce privește construcția, amplasarea și dimensionarea capacităților de stocare (calculul capacității de depozitare necesare), sistemul de depozitare (individual, comunal sau, prin excepție, în câmp deschis pe terenul agricol doar pentru fermierii cu până la 8 UVM), groapa pentru urină sau fracția lichidă din platforma de gunoi, depozitarea dejecțiilor animaliere în cazul bovinelor crescute în sistem permanent la pășune, interdicția privind depozitarea gunoiului de grajd direct pe sol, distanțele de protecție sanitară, precum și zonele de protecție sanitară și hidrogeologică; să respecte normele privind gestionarea efluenților de siloz, a efluenților de siloz balotat și a apelor uzate din exploatațiile agricole, prevăzute la art. 6, 7 și 8 din Programul de acțiune;

Construcția

Încă din stadiul de proiectare a fermelor și de construcție a capacităților de stocare a gunoiului de grajd, se va acorda cea mai mare atenție prevenirii și protecției mediului, în special a apelor, împotriva poluării, având în vedere următoarele:

- ✓ amplasarea în afara zonelor cu risc mare de poluare și departe de sursele de apă;
- ✓ capacitate de stocare suficientă;
- ✓ construcție corespunzătoare, care să înglobeze toate sistemele de siguranță și protecție;
- ✓ condiții de exploatare în siguranță, optime și eficiente;
- ✓ căi corespunzătoare de acces;
- ✓ protecție împotriva incendiilor;
- ✓ protecție împotriva eventualelor scurgeri din hidranți.

La construcția depozitelor de gunoi de grajd solid se va avea în vedere ca acestea să aibă o bază impermeabilizată, să fie prevăzute cu pereți de sprijin și sistem de colectare a efluenților, în special a celor ce se produc în timpul ploilor. Pragurile mai jos stabilite țin cont de necesitatea ca gunoiul de grajd să fie manevrabil fără a periclita impermeabilitatea bazei locului de depozitare.

Pentru depozitarea gunoiului de grajd provenit de la exploatații cu **mai puțin de 40 UVM**, cerințele minime pentru impermeabilizarea bazei locului de depozitare sunt:

- sol tasat acoperit cu o folie de polietilenă de densitate mare,
- orice altă soluție constructivă durabilă prin care se asigură impermeabilizarea suprafeței pe care se depozitează gunoiul de grajd.

Atenție!

Se interzice depozitarea gunoiului de grajd direct pe sol.

Fracția lichidă trebuie colectată.

Folia de polietilenă de densitate mare se acceptă doar pentru depozite ce provin de la maxim 8 UVM.

În cadrul unei exploatații de **până la 40 UVM** se pot realiza mai multe platforme mai mici de depozitare a gunoiului de grajd, cu condiția ca cerințele minime de impermeabilizare să fie corespunzătoare capacității ei de stocare, iar volumul de depozitare total să corespundă numărului total de animale din fermă.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 38/107</p>
--	--	--

Exemplu: Pentru o fermă de până la 40 UVM, se pot utiliza 5 depozite ce folosesc folie de polietilenă pentru gunoiul de grajd colectat de la maxim 8 UVM fiecare.

Pentru depozitarea gunoiului de grajd provenit de la exploatații cu un număr de animale **de peste 40 UVM**, se realizează:

- pe platformă betonată cu bazin de retenție pentru fracția lichidă sau lagună cu membrană impermeabilă ori betonată,
- sau orice altă variantă constructivă durabilă care asigură impermeabilizarea suprafeței pe care se depozitează gunoiul de grajd.

Atentie!

În acest caz, se interzice depozitarea gunoiului de grajd direct pe sol sau pe folii de plastic/polietilenă de densitate mare.

Astfel, soluțiile constructive pot fi:

- Depozitare pe folie de polietilenă: pentru depozite care deserveșc maxim 8 UVM, de la ferme până la 40 UVM;
- Platforme betonate, lagune betonate sau cu membrane ori alte soluții care asigură impermeabilitate durabilă: pentru depozite care deserveșc mai mult de 8 UVM și pentru ferme mai mari de 40 UVM;

Cerințele minime legate de soluția constructivă pentru fermele de 40 UVM și mai mari, respectiv de a dispune de o platformă betonată pentru depozitarea și compostarea gunoiului de grajd, cu bazin de retenție pentru fracția lichidă, lagună betonată sau cu membrană impermeabilă, față de cerințele anterioare referitoare la orice formă de impermeabilizare, beneficiază de o perioadă tranzitorie de 3 ani de la punerea în aplicare a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, respectiv 03.08.2021.

Groapa de urină se poate face din zidărie de cărămidă, tencuită și sclivisită cu ciment sau din beton. Pentru exploatațiile **sub 5 UVM** poate fi utilizat un recipient de plastic introdus în groapa săpată alături de platformă. Dimensiunile se calculează astfel: 1 m³ de cap de vită mare, 0,75 m³ pentru tineret și 0,3 m³ pentru un porc. Groapa de urină se acoperă, cu un capac de scândură groasă care împiedică pierderea amoniului.

Amplasarea

Amplasarea depozitelor de gunoi de grajd se face cu respectarea următoarelor condiții, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 119/2014, cu modificările și completările ulterioare:

- **la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință învecinată și sursă de apă destinată consumului uman**
- în gospodăriile unde nu sunt asigurate racordurile de apă curentă printr-un sistem centralizat de distribuție, **adăposturile pentru creșterea animalelor** în curțile persoanelor particulare, de cel mult echivalentul a **6 UVM** în cazul în care sunt mai multe tipuri de animale și echivalentul a **4 UVM** în cazul în care se cresc exclusiv găini sau porci;
- **la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință învecinată și sursă de apă destinată consumului uman**
- în gospodăriile unde sunt asigurate racordurile la sistemul centralizat de apă curentă, **adăposturile de animale** de cel mult echivalentul a 10 UVM în cazul în care sunt mai multe tipuri de animale și echivalentul a **7 UVM** în cazul în care se cresc exclusiv găini sau porci;
- **la distanță de 50 m de cea mai apropiată locuință vecină și sursă de apă destinată consumului uman** - în gospodăriile cu un număr de animale mai mare decât cel prevăzut la paragrafele anterioare;

Spațiul pentru depozitare trebuie amplasat la cel puțin 100 m față de canale, râuri, iazuri sau alte resurse de apă, în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 39/107

completările ulterioare, precum și ale HG nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru platformele sistemelor intensive de creștere a animalelor, distanța față de locuințe este de 500 m față de locuințe, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 119/2014, cu completările și modificările ulterioare, pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației.

În mediul urban, prin hotărâri ale consiliilor locale sau prin studiu de impact asupra sănătății **se pot stabili distanțe de protecție sanitară mai mari decât cele specificate în Programul de acțiune**, în funcție de specificul fiecărei unități administrativ-teritoriale.

Distanțele minime de protecție sanitară dintre platformele care deservește ferme intensive și teritoriile protejate sunt stabilite prin legislație națională (ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014, cu completările și modificările ulterioare, pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației).

Dimensionarea capacităților de stocare

Capacitățile de stocare trebuie să fie astfel construite, încât să se evite orice risc de poluare. Aceasta depinde în principal de speciile de animale deținute, de sistemul de creștere (intensiv sau extensiv, dar mai ales de tipul și cantitatea de așternut utilizată) și de durata perioadei de interdicție a împrăștierii prezentată în Tabelul 1 din Programul de acțiune.

Pentru estimarea spațiului necesar în funcție de numărul de animale, se pot utiliza valorile prezentate în **Tabelul 2 din Programul de acțiune**, valori preluate din ghidul "Sistem pentru depozitarea dejecțiilor. Standarde de fermă" elaborat de H. Frederiksen, D. Dănuț, M. Mașinistru și A. Greculescu în anul 2010 în cadrul proiectului "Modernizarea Sistemului de Informare și Cunoaștere în Agricultură" (MAKIS) – Tabelele de la 3.1 la 3.5.

Depozitele trebuie să aibă o capacitate care să asigure stocarea pentru o perioadă mai mare cu o lună decât intervalul de interdicție pentru aplicarea pe teren a îngrășămintelor organice.

Conversia numărului de animale în Unități Vită Mare (UVM) se utilizează pentru stabilirea soluțiilor constructive privind capacitatea de depozitare a gunoii de grajd necesară. Coeficienții folosiți în România pentru conversia efectivelor de animale în UVM din punctul de vedere al capacității de stocare a dejecțiilor sunt indicați în Tabelul 3 din Programul de acțiune, prezentat mai jos:

Categoria de animal	Coeficientul de conversie
Tauri, vaci și alte bovine mai mari de 2 ani	1
Bovine între 6 luni și 2 ani	0,6
Bovine de mai puțin de 6 luni	0,4
Scroafă de reproducție > 50 kg	0,5
Alte porcine	0,3
Ecvide mai mari de 6 luni	1
Ovine și caprine	0,15

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 40/107

Găină ouătoare	0,014
Alte păsări de curte	0,03

Sistemul de depozitare; Zonele de protecție sanitară și hidrogeologică

Gestionarea conformă a gunoiului de grajd se face prin amenajarea unor **sisteme de depozitare** care pot fi:

- **individuale** (gospodărești/la nivel de exploatare agricolă) sau
- **platforme comunale**

Fermierii care depozitează gunoiul de grajd la **platformele comunale** trebuie ca, până la transferarea gunoiului de grajd pe platformă, să-l depoziteze corespunzător la nivelul exploatareii/gospodăriei.

Livrarea gunoiului de grajd la platforma comunală trebuie să fie efectivă, în baza **unui contract încheiat între un fermier și administratorul platformei comunale**, neimplicând în mod automat faptul că gunoiul de grajd este depozitat conform, iar **orice altă cantitate de gunoi de grajd nelivrată la platformele comunale trebuie să fie depozitată în mod corespunzător de către fermier.**

În funcție de condițiile locale specifice, autoritățile administrației publice locale trebuie să decidă asupra sistemului de stocare a gunoiului de grajd din unitatea administrativ-teritorială (**sistem comunal, sistem individual** sau o **combinație a celor două sisteme**).

Astfel:

- Dacă în localitate **există o platformă comunală** pentru depozitarea gunoiului de grajd, capacitatea de stocare a gunoiului în platforma individuală va fi dată de intervalul de timp până când se transportă gunoiul respectiv, către platforma comunală;
- Dacă în localitate **nu există o platformă comunală** pentru depozitarea gunoiului de grajd, atunci perioada și respectiv, capacitatea de stocare va fi dată de perioada de interdicție pentru aplicarea gunoiului la care se adaugă o lună.

Depozitarea și procesarea gunoiului de grajd din fermele (a căror mărime este de până la 100 UVM) **care nu necesită autorizația de mediu**, se poate face în depozite individuale sau în platforme comunale.

Potrivit prevederilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 **privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin** Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, **autorizația de mediu** este definită ca fiind actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și/sau parametrii de funcționare ai unei activități existente sau ai unei activități noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului, obligatoriu la punerea în funcțiune.

Pentru fermele **de peste 100 UVM** depozitarea și procesarea gunoiului de grajd se face în conformitate cu cerințele autorizației de mediu eliberată pentru ferma respectivă.

Depozitarea în câmp deschis a gunoiului de grajd

Depozitarea în câmp deschis a gunoiului de grajd și/sau a compostului trebuie evitată pe cât posibil, deoarece sporește riscul de pierdere a nutrienților prin scurgere la suprafață, infiltrare și volatilizare, diminuându-se astfel calitățile de fertilitate și sporind riscul de poluare.

Orice depozitare în câmp presupune totuși respectarea unor condiții minime prin care să se evite scurgerea nutrienților în sol sau, mai grav, direct în resurse de apă.

Gunoiul de grajd **poate fi depozitat temporar în câmp** după verificarea faptului că nu există un risc de poluare a cursurilor de apă sau drenurilor din câmp, respectând cumulativ următoarele cerințe:

- fermierul care depozitează în câmp nu deține mai mult de 8 UVM;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 41/107</p>
--	--	--

- gunoiul de grajd se va depozita numai pe terenul pe care va fi împrăștiat, pe terenul aflat în utilizare de către beneficiar;
- **cantitatea de gunoi depozitată nu poate depăși cantitatea totală de gunoi de grajd care poate fi aplicată pe întreaga suprafață a terenului (maximum 170 kg N/ha/an);**
- gunoiul de grajd nu poate fi depozitat în grămezi temporare mai mult de **180 de zile** și nici mai târziu de momentul începerii perioadei de interdicție (se va împrăștia înainte de începerea perioadei de interdicție);
- **depozitele temporare** de gunoi de grajd vor fi amplasate în fiecare an în locații diferite.

Depozitarea în câmp trebuie privită ca o excepție, nu ca o regulă, și nu trebuie confundată cu simpla aruncare a gunoiului de grajd în afara gospodăriei din lipsa unor capacități conforme de stocare.

La baza depozitului temporar de gunoi de grajd trebuie să fie amplasată o folie de plastic impermeabilă peste care se poate pune un strat de paie sau alte materii organice, iar la **limita depozitului, situată la baza pantei terenului**, se amplasează un strat de paie.

Acoperirea/încorporarea gunoiului care provine de la păsări trebuie realizată în cel mult 24 de ore după amenajarea depozitului;

Atenție! Realizarea grămezilor temporare de gunoi pe terenuri inundabile este interzisă!

Amplasarea depozitelor temporare de gunoi de grajd se realizează în conformitate cu prevederile **Legii apelor nr. 107/1996**, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale **Hotărârii Guvernului nr. 930/2005** pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, cu modificările și completările ulterioare, **cu respectarea lății zonei de protecție în lungul cursurilor de apă conform Anexei nr. 2 din Legea apelor și la cel puțin 20 m de cursurile de apă** (inclusiv lacuri și acumulări de apă), drenuri deschise sau orice alt tip de dren acoperit cu materiale cu permeabilitate ridicată (nisip, pietris).

Astfel, **depozitele temporare de gunoi de grajd se vor amplasa:**

- ✓ **la cel puțin 50 m față de foraje hidrogeologice, puțuri sau izvoare;**
- ✓ **la cel puțin 250 m de orice foraj sau fântână utilizată pentru furnizarea publică de apă potabilă;**

Depozitarea dejectiilor animaliere în cazul bovinelor crescute în sistem permanent la pășune

Exploatațiile de bovine crescute în sistem "permanent la pășune" trebuie să dețină platformă de gunoi de grajd având în vedere ca aceasta să aibă o bază impermeabilizată, să fie prevăzute cu pereți de sprijin și sistem de colectare a efluenților, în special a celor ce se produc în timpul ploilor și ținând seama de pragurile stabilite pentru depozitarea gunoiului de grajd prevăzute mai sus. De asemenea trebuie să se țină seama ca dimensiune platformei de gunoi să fie corelată cu numărul de animale existent în exploatație pentru minim 2 luni.

Pentru acest sistem de creștere (permanent pe pășune), fermierii trebuie să respecte numărul maxim de animale ce pășunează pe parcelă, astfel încât, pe baza indicilor referitori la cantitatea de azot (kg/animal/an) din gunoiul de grajd (după scăderea emisiilor gazoase), **să nu se depășească limita maximă de 170 kg de N s.a./ha/an.**

Gestionarea efluenților de siloz, a efluenților de siloz balotat și a apelor uzate din exploatațiile agricole

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 42/107</p>
---	---	--

Gestionarea efluenților de siloz

Efluenții proveniți de la instalațiile de însilozare a furajelor verzi sunt foarte bogăți în substanțe organice ușor degradabile, care conțin cantități însemnate de nutrienți, în special compuși ai azotului, cu potențial ridicat de poluare. De asemenea, efluenții care se scurg în apele de suprafață pot provoca grave dezechilibre în ecosistemele acvatice prin eutrofizare și moartea peștilor.

Măsurile care trebuie respectate în spațiile de însilozare a furajelor verzi sunt:

- însilozarea furajelor la un conținut de materie uscată de peste 25% și captușirea bazei silozului cu un strat de paie pentru absorbția efluenților formați (furajele însilozate la un conținut de materie uscată de 18% produc aproximativ 150 l efluent per tonă. Dacă furajul este uscat până la un conținut de 25% substanță uscată atunci cantitatea de efluent scade la aproximativ 25 l per tonă);
- silozurile trebuie astfel proiectate și construite încât să asigure protecție contra infiltrațiilor de efluenți; ele trebuie acoperite pentru a nu pătrunde apă de precipitații și trebuie prevăzute cu o podea impermeabilă, ușor înclinată (pantă recomandată de 2%) pe care scurgerile de efluent să fie conduse și stocate într-un bazin subteran de capacitate corespunzătoare, rezistent la coroziune acidă;
- pentru silozurile cu o capacitate mai mică de 1500 m³, capacitatea minimă a bazinului trebuie să fie de 3 m³ la fiecare 150 m³ din capacitatea silozului. În perioadele de scurgere maximă a efluentului bazinul trebuie golit zilnic;
- pentru silozurile cu capacitatea peste 1500 m³, bazinul trebuie să aibă o capacitate minimă de 30 m³ plus 1 m³ pentru fiecare 150 m³ de capacitate de însilozare peste 1500 m³;
- silozul și bazinul trebuie amplasate la o distanță de minim 50 m de cursurile de apă pentru a preveni o poluare accidentală;
- înainte de a proceda la o nouă însilozare, silozul trebuie inspectat și, dacă este cazul, executate lucrări de întreținere pentru a asigura etanșeitatea acestuia.

Măsurile suplimentare care trebuie respectate în spațiile de însilozare a furajelor verzi sunt:

- Nu se supraîncarcă silozul deoarece podeaua acestuia ar putea ceda, apărând crăpături prin care efluentul de siloz să se scurgă necontrolat;
- Când este necesar, se pompează efluentul colectat în bazinul subteran, într-un bazin suprateran, de capacitate mai mare, în care să fie stocat efluentul singur sau în amestec cu turbureala colectată de la animale. Cât timp furajele rămân însilozate, toți efluenții și apa de precipitații de pe acoperișul silozului trebuie colectați și depozitați corespunzător;
- Se monitorizează cu atenție nivelul efluentului din bazin care se golește la intervale de timp regulate. Nu se lasă niciodată ca bazinul să se umple peste nivelul maxim și se verifică să nu fie blocate canalele de colectare a efluentului;
- Efluentul de siloz conține nutrienți valoroși care pot suplini până la 15% din necesarul de hrană al porcilor pentru îngrășat. Efluentul trebuie stocat în recipiente corespunzătoare până la utilizarea ca hrană pentru animale;
- Se verifică frecvent starea apelor din vecinătatea silozului în timpul însilozării și timp de o lună după golirea silozului.

Gestionarea efluenților de siloz balotat

În cazul **însilozării în baloți** închiși ermetic trebuie respectate următoarele **reguli**:

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 43/107</p>
--	--	--

- Baloții se depozitează la cel puțin 10 m față de cursurile de apă - cu excepția cazurilor în care baloții se află pe o pantă descendentă față de cursul apei;
- Se deschid sau se îndepărtează învelișul baloților la cel puțin 10 m față de cursurile de apă - cu excepția cazurilor în care baloții se află pe o pantă descendentă față de cursul apei;
- Se balotează furajele la un conținut de substanță uscată de peste 25% pentru a conduce la o mai bună conservare a furajelor și la minimizarea producerii de efluenți;
- Se colectează toate scurgerile de efluenți care provin de la baloții depozitați pe suprafața fermei;
- Se verifică faptul că scurgerile de efluenți din baloți după îndepărtarea învelișului acestora nu pot ajunge în drenuri sau cursuri de apă.

Gestionarea apelor uzate de la ferme

Apele uzate din exploatarea agricolă reprezintă un efluent care poate proveni din gunoi de grajd, urină, lapte, produse de spălare și curățare a grajdurilor.

Toate apele uzate din fermă trebuie colectate și depozitate cu grijă în **bazine (rezervoare)** special destinate pentru colectarea apelor uzate sau în **instalațiile** destinate colectării dejecțiilor lichide și semilichide sau a altor efluenți din fermă.

Atenție! Depozitarea apelor uzate în gropi amenajate direct în pământ este interzisă!

Rezervoarele utilizate pentru colectarea apelor uzate trebuie să fie:

- în bune condiții și să nu curgă;
- verificate periodic pentru a nu se umple peste capacitatea maximă;
- golite la intervale regulate;
- suficient de mari pentru a nu necesita golirea lor în perioadele în care împrăștierea pe câmp este interzisă.

Metoda cea mai eficientă pentru creșterea capacității de stocare a dejecțiilor lichide la nivelul fermei o reprezintă diminuarea cantității de apă uzată din fermă prin:

- ✓ separarea traseelor de scurgere, din cadrul fermei, a apelor pluviale de cele uzate; apa pluvială (de pe acoperișuri, terenuri învecinate, pardoseli betonate etc.) mărește cantitatea de apă uzată ce trebuie stocată și împrăștiată la nivelul fermei. Separarea traseelor necesită o planificare atentă la nivelul fermei precum și o întreținere regulată a jgheburilor și burlanelor. Apa pluvială trebuie direcționată spre sistemele de drenaj sau canalizare prin intermediul unor instalații etanșe. Este indicat, ca la ieșirea din fermă, sistemul de evacuare a apelor pluviale să aibă o gură de vizitare care să permită monitorizarea calității apei. Gura de vizitare trebuie să permită utilizarea unei pompe submersibile pentru curățarea sistemului în cazul în care în el au pătruns efluenți din fermă,
- ✓ minimizarea suprafeței ”murdare” din cadrul fermei prin reorganizarea terenului fermei și minimizarea suprafeței la care animalele au acces;
- ✓ gestionarea scurgerilor în lungul drumurilor și căilor de acces din fermă.

Atenție! Nu este permisă scurgerea directă, de-a lungul drumurilor și căilor de acces din fermă către cursurile de apă.

b) să respecte perioadele de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor organice și chimice pe terenul agricol, în funcție de zona în care se încadrează unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia este situat terenul agricol, conform prevederilor art. 3, respectiv anexa nr. 3 din Programul de acțiune, astfel:

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 44/107

Zona	Începutul perioadei de interdicție (ziua/luna)	Sfârșitul perioadei de interdicție (ziua/luna)	Lungimea perioadei de interdicție (nr. zile)
1	15.XI	10.III	115
2	10.XI	20.III	130
3	05.XI	25.III	140

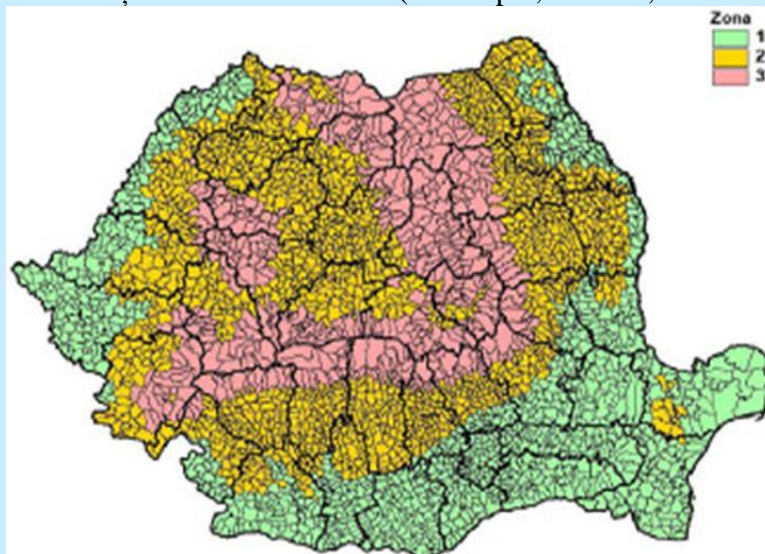
Pe terenurile arabile având culturi de toamnă sau pe care se înființează culturi extratimpurii pentru care data semănatului este în perioada de interdicție, se pot aplica îngrășăminte chimice și în perioada de interdicție în limita a maximum 50 kg N substanță activă/ha, în funcție de dezvoltarea fiziologică a plantelor, cu respectarea condițiilor de aplicare. Pentru culturile din sere și solare nu se aplică perioadele de interdicție în condițiile în care în interiorul acestora temperatura este mai mare de 5°C;

Perioadele de interdicție pentru aplicarea pe teren a îngrășămintelor organice și chimice solide și lichide sunt definite prin intervalul de timp în care cerințele culturii agricole față de nutrienți sunt reduse și riscul de percolare/scurgere la suprafață este mare.

Perioadele cu risc mare de percolare sau scurgere din intervalul rece (toamnă-primăvară) sunt incluse în intervalul de timp în care temperatura medie a aerului este sub 5°C.

Începutul perioadei de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor organice solide și lichide este data de la care temperatura medie a aerului scade sub 5°C, iar **sfârșitul perioadei de interdicție** pentru aplicarea îngrășămintelor organice solide și lichide, data de la care temperatura aerului devine mai mare de 5°C.

În figura 1 din Programul de acțiune sunt prezentate zonele de încadrare a unităților administrativ-teritoriale în funcție de perioadele de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor organice și chimice și în Anexa nr. 3 din Programul de acțiune este prezentat modul în care unitățile administrativ-teritoriale sunt încadrate în aceste zone în funcție de forma de relief (1- câmpie, 2 - deal, 3 – munte).

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 45/107

c) să respecte normele privind aplicarea îngrășămintelor pe terenul agricol, prevăzute la art. 9 din Programul de acțiune, în ceea ce privește cantitatea maximă de azot (substanță activă) provenită din îngrășămintele organice și chimice aplicate pe terenul agricol în decursul unui an, planul de fertilizare și presiunea nutrienților la nivelul exploatației agricole, astfel:

- cantitatea maximă de azot provenită din îngrășăminte organice nu poate depăși 170 kg N/ha/an;
- cantitatea maximă de azot provenită din îngrășăminte chimice, în cazul în care nu se execută studii agrochimice, nu poate depăși:

(i) în cazul terenurilor arabile:

Panta terenului (panta medie a blocului fizic)	Porumb și sfeclă de zahăr	Grâu și rapiță	Alte culturi
	Kg N substanță activă/ha/an		
Până la 12%	150	120	100
Mai mare de 12%	120	90	80

(ii) 100

kg N substanță activă/ha/an pentru vii, livezi și alte culturi permanente;

(iii) 80 kg N substanță activă/ha/an pentru pajiști permanente.

Fermierii care optează pentru această soluție trebuie să întocmească un plan de fertilizare simplificat, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 la Programul de acțiune, prezentat mai jos:

Planul de fertilizare simplificat:

Bloc fizic nr.	Parcela		Cultura	Planificat N Kg s.a. /ha	Îngrășămintele aplicate						Data aplic.	Total N Kg s.a. /ha	Obs.
	Nr.	Supraf. ha			Organice			Chimice					
					Tip	t/ha	kg N/ha	Tip	t/ha	kg N/ha			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Planificat					Realizat								

Pentru fiecare parcelă agricolă, se completează un rând.

- 1 - Se trece nr. blocului fizic
- 2 - Se trece nr. parcelei
- 3 - Se trece suprafața parcelei în hectar
- 4 - Se trece tipul culturii
- 5 - Se trece nr. kg azot substanță activă (s.a.) la hectar
- 6 - Ex: gunoi proaspăt GP/gunoi fermentat GF/mrăniță M
- 7 - Tone pe hectar aplicate
- 8 - Se trece cantitatea de azot substanță activă (s.a.) în kg la hectar, conform tabelului.

Nu depășiți 170 kg azot substanță activă la hectar!

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 46/107</p>
--	--	--

- 9 - Se trece tipul de îngrășământ, conform specificațiilor producătorului
- 10 - Se trece numărul de tone de îngrășământ aplicate
- 11 - Se trece cantitatea de azot substanță activă, conform instrucțiunilor producătorului
- 12 - Data aplicării îngrășământului. Atenție, este interzisă împrăștierea îngrășămintelor în perioada de interdicție
- 13 - Se trece suma coloanelor 8 + 11.

În cazul în care planul de fertilizare se bazează pe studii agrochimice, se aplică cantitatea de azot rezultată prin calcul în funcție de producția planificată și gradul de aprovizionare a solului cu azot, cu condiția ca îngrășămintele organice (dacă sunt utilizate) să nu depășească 170 kg N/ha/an.

Presiunea nutrienților la nivelul exploatației agricole se calculează pe baza datelor privind cantitatea de azot (kg N/cap animal/an) din gunoiul de grajd produs în fermă (după scăderea emisiilor gazoase de azot din grajd și depozitele de stocare), prevăzute în tabelul 4 din Programul de acțiune, adunată cu cea corespunzătoare unor intrări de îngrășămintele organice din alte ferme, raportat la suprafața de teren pe care se aplică îngrășămintele organice. Valoarea rezultată trebuie să fie mai mică decât limita maximă de aplicare a îngrășămintelor organice pe terenul agricol (170 kg N/ha/an);

Pentru realizarea unui plan de fertilizare, la nivelul unei exploatații agricole în care se utilizează **îngrășămintele organice** provenite de la animale este deosebit de **importantă evaluarea cantității de nutrienți din gunoiul de grajd produs la nivelul fermei.**

Cantitatea de nutrienți din gunoiul de grajd produs într-o exploatație agricolă depinde de următorii factori:

- numărul, specia și structura animalelor;
- sistemele de hrănire și furajare,
- sistemul de stocare și gestionare a gunoiului de grajd,
- volumul de apă uzată produsă în exploatație,
- cantitatea de apă de precipitații care pătrunde în facilitățile de depozitare a gunoiului,
- cantitatea de paie utilizate pentru așternutul animalelor etc.

Se recomandă măsurarea conținutului de nutrienți din gunoiul de grajd produs în fermă care urmează a fi aplicat pe terenurile agricole. În cazul în care nu se efectuează măsurători ale conținutului de nutrienți din gunoiul din fermă, valorile acestora pot fi evaluate pe baza unor coeficienți medii stabiliți prin metodologii bazate pe generalizarea datelor experimentale obținute în condiții controlate.

Valorile medii ale cantității de azot (kg N/cap animal/an) din gunoiul de grajd (după scăderea emisiilor gazoase de azot din grajd și depozitele de stocare), care în lipsa măsurărilor directe ale conținutului de nutrienți din gunoiul de grajd pot fi folosite pentru evaluarea cantității de azot care se aplică pe terenul agricol prin gunoiul de grajd produs în fermă sunt prezentate în tabelul 4 din Programul de acțiune.

În cazul în care **cantitatea de azot** din îngrășămintele organice de origine animală produse în fermă **este mai mare** decât cea corespunzătoare limitei maxime de aplicare a îngrășămintelor organice pe terenul agricol, cantitatea excedentară (surplusul) **se livrează** către o altă fermă care are capacitatea de utilizare, fără a depăși limita maximă admisă.

În vederea ținerii sub control a epizootiilor și a posibilității de monitorizare a contaminării solului și sistemului acvatic cu substanțe farmaceutice de uz veterinar, importul/exportul de îngrășămintele organice se poate realiza doar în limita a **50 km față de locul de producere al acestora**. Se aplică **excepție** gunoiului de grajd provenit din ferme neafectate de epizootie și care, fie provine din agricultura ecologică, fie se poate dovedi că nu conține substanțe farmaceutice de uz veterinar peste limite admise.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 47/107</p>
--	--	--

d) pentru exploatațiile care practică agricultura în sistem irigat și pentru cele care utilizează o cantitate mai mare de azot din îngrășăminte chimice decât cea prevăzută la lit. c) pct. (i), (ii) și (iii) este obligatorie întocmirea planului de fertilizare pe baza studiilor agrochimice pentru terenurile în cauză.

În cazul în care **planul de fertilizare se bazează pe studii agrochimice**, se aplică cantitatea de azot rezultată prin calcul în funcție de producția planificată și gradul de aprovizionare a solului cu azot, cu condiția ca **îngrășămintele organice (dacă sunt utilizate) să nu depășească 170 kg N/ha/an.**

e) să respecte cerințele generale pentru aplicarea fertilizanților, precum și obligațiile privind tehnicile de aplicare a îngrășămintelor organice și a îngrășămintelor chimice, prevăzute la art. 10, 11 și 12 din Programul de acțiune;

Cerințe generale pentru aplicarea fertilizanților:

Îngrășămintele solide pot produce poluare numai în situația unor ploii abundente ce intervin imediat după aplicare. **Îngrășămintele organice lichide**, dacă nu sunt aplicate corect, pot produce poluare în mod direct. Orice ploaie intervenită la scurt timp după aplicarea lor va mări riscul de poluare. Este interzisă aplicarea oricărui tip de îngrășământ (organic sau chimic), pe timp de ploaie, ninsoare, soare puternic și pe terenurile cu exces de apă, inundate, înghețate sau acoperite cu zăpadă.

Nu se aplică îngrășăminte dacă solul este:

- crăpat (fisure) în adâncime;
- săpat în vederea instalării unor drenuri sau pentru a servi la depunerea unor materiale de umplutură.

Obligațiile privind tehnicile de aplicare a îngrășămintelor organice:

Îngrășămintele organice se aplică cât mai devreme posibil, în afara perioadei de interdicție, dar în perioada de creștere a culturilor, pentru a maximiza preluarea nutrienților de cultură și a minimiza riscul poluării. În fiecare an, **cel puțin jumătate din cantitatea de gunoi stocată în timpul iernii**, trebuie împrăștiată **până la data de 1 iulie**, iar **restul până înainte de începerea perioadei de interdicție**, în cazul în care pe terenul respectiv **se înființează o cultură de toamnă.**

În perioadele definite ca "*perioade de interdicție*", așa cum sunt prevăzute la cerința b), este interzisă aplicarea îngrășămintelor organice pe terenurile agricole.

În timpul administrării, trebuie evitată fertilizarea pe porțiunile de teren aflate în imediata apropiere a canalelor, a cursurilor de apă sau a altor surse de apă, să se aibă în vedere condițiile meteorologice (absența precipitațiilor în momentul aplicării) și starea de umiditate a solului (solul uscat diminuează scurgerea de apă) și în cazul aplicării **îngrășămintelor organice naturale lichide și semilichide** la suprafața solului, se va evita împrăștierea pe timp cu vânt, cu soare puternic, în timpul ploilor.

Este interzisă:

- descărcarea sau depozitarea gunoiului în apropierea surselor de apă;
- golirea sau spălarea buncărelor și a utilajelor de administrare a îngrășămintelor de orice fel în apele de suprafață sau în apropierea lor.

În timpul **administrării îngrășămintelor organice naturale lichide și semilichide**, se vor adopta bunele practici în scopul evitării trecerii acestora în sursele de apă, după cum urmează:

- se vor avea în vedere **condițiile meteorologice și starea solului;**
- în cazul aplicării la suprafața solului, se va evita împrăștierea pe timp cu vânt, cu soare puternic, în timpul ploilor.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 48/107</p>
--	--	--

- trebuie evitată orice descărcare accidentală sau intenționată a îngrășămintelor organice lichide și semilichide din rezervorul sau cisterna utilajului de administrare, în apropierea oricărei surse de apă sau direct în aceasta (rezervorul sau cisterna să fie protejate sau construite din materiale anticorozive);
- nu se vor efectua reparații sau alte operații, în afara celor tehnologice, dacă utilajul este încărcat parțial sau total.

Obligațiile privind tehnicile de aplicare a îngrășămintelor chimice:

- să nu se lucreze cu material cu bulgări sau cu granulație mai mare decât cea de fabricație și să nu se lucreze dacă umiditatea aerului este mai ridicată, pe ceață sau burniță. Se vor utiliza îngrășăminte uscate,
- adoptarea unei maxime prudențe atunci când terenul agricol prezintă fenomenul de scurgere de suprafață; riscul este maxim când terenul este saturat de apă sau înghețat - motiv pentru care aplicarea în aceste condiții este interzisă;
- în cadrul culturilor din sere, nu se vor evacua în afara acestora apele provenite din irigații, care conțin printre alte substanțe și fertilizanți. Această cerință se realizează prin recircularea întregii cantități de apă rezultată din colectarea drenajului, condensului și a apei de irigați.

f) să respecte obligațiile privind aplicarea îngrășămintelor pe terenurile în pantă abruptă (mai mare de 12%) în ceea ce privește încorporarea îngrășămintelor în sol (nu mai târziu de 24 de ore de la momentul aplicării), interzicerea aplicării de îngrășăminte organice sau chimice dacă sunt prognozate precipitații intense, aplicarea îngrășămintelor pe terenuri saturate cu apă, inundate, înghețate sau acoperite cu zăpadă, precum și aplicarea îngrășămintelor chimice și organice cu azot pe pajiști permanente (pășuni și fânețe), prevăzute la art. 13, 15 și 16 din Programul de acțiune;

Obligațiile privind aplicarea îngrășămintelor pe terenurile în pantă abruptă (mai mare de 12%)

- lucrările solului, inclusiv semănatul, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12%, cultivat cu plante prășitoare, se efectuează de-a lungul curbelor de nivel;
- se mențin terasele existente pe terenul agricol;
- nu se aplică îngrășăminte organice sau chimice dacă sunt prognozate precipitații intense;
- pe terenurile cu pantă de peste 12%, fertilizarea trebuie făcută numai prin încorporarea îngrășămintelor în sol (nu mai târziu de 24 ore de la momentul aplicării);

Aplicarea fertilizanților pe terenuri saturate cu apă, inundate, înghețate sau acoperite cu zăpadă

- pe soluri saturate cu apă, inundate, înghețate sau acoperite cu zăpadă este interzisă aplicarea îngrășămintelor,
- în zonele inundabile este interzisă depozitarea gunoiului de grajd,
- pentru culturile de orez, fertilizarea trebuie să se realizeze cu îngrășăminte pe bază de azot amoniacal sau amidic, care trebuie aplicat cu 2-3 zile înainte de inundarea terenului pentru a permite azotului amidic să se transforme pe cale enzimatică în azot amoniacal, formă reținută de sol prin schimb ionic,
- pe soluri periodic saturate cu apă sau în zone inundabile, trebuie ales momentul de aplicare a îngrășămintelor atunci când solul are o umiditate corespunzătoare capacității de câmp, evitându-se astfel pierderile de azot nitric cu apele de percolare și cu scurgerile, precum și pierderile prin denitrificare sub formă de azot elementar sau oxizi de azot.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 49/107</p>
--	--	--

Aplicarea îngrășămintelor chimice și organice cu azot pe pajiști permanente (pășuni și fânețe)

- aplicarea îngrășămintelor organice pe pajiști permanente (pășuni și fânețe) se supune condiției de a nu se depăși doza de 170 Kg N ha/an și de a nu se aplica în perioadele de interdicție,
- exploatațiile care nu dețin studii agrochimice vor aplica maximum 80 Kg N substanță activă/ha/an din îngrășăminte chimice,
- exploatațiile care urmează un plan de fertilizare bazat pe studii agrochimice, pot aplica cantități de îngrășăminte în acord cu recomandările rezultate din studiile agrochimice, dar nu mai mult de 170 kg N/ha/an îngrășăminte organice.

g) să respecte obligațiile privind aplicarea îngrășămintelor pe terenurile adiacente cursurilor de apă și în vecinătatea captărilor de apă potabilă, prevăzute la art. 14 din Programul de acțiune, în ce privește interdicția aplicării fertilizanților de orice fel pe benzile-tampon (fâșii de protecție) adiacente zonelor de protecție stabilite prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Lățimea minimă a fâșiilor de protecție variază în funcție de panta terenului, astfel:

- 3 m pentru terenurile cu panta până la 12%;
- 5 m pentru terenurile cu panta peste 12%.

Lățimea benzilor tampon (fâșiilor de protecție) se consideră de la limita blocului fizic adiacent zonei de protecție (stabilită prin Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare) spre interiorul acestuia.

Panta terenului înseamnă panta medie a blocului fizic adiacent cursului de apă.

Este interzisă utilizarea îngrășămintelor de orice fel în zonele de protecție instituite în jurul lucrărilor de captare, al construcțiilor și instalațiilor destinate alimentării cu apă potabilă, al surselor de apă potabilă destinate îmbutelierii, al surselor de ape minerale utilizate pentru cura internă sau pentru îmbuteliere, precum și al lacurilor și nămolurilor terapeutice, conform legislației în vigoare;

h) să întocmească la zi, să păstreze o perioadă de 3 ani și să prezinte pentru control documentele de evidență ale exploatației agricole cu privire la suprafața fermei, planul simplificat de fertilizare (care cuprinde pentru fiecare parcelă agricolă tipul și cantitatea oricărui îngrășământ chimic și organic aplicat pe teren, cantitatea de azot conținută și data aplicării, tipul oricărei culturi agricole și data însămânțării/recoltării), șeptelul fermei pe specii și categorii de animale, registrele de evidență a efectivelor de animale și perioada de stabulație, presiunea azotului din îngrășămintele organice de origine animală calculată conform coeficienților de excreție prevăzuți în tabelul 4 din Programul de acțiune, cantitatea și tipul îngrășămintelor de origine animală aplicate/livrate/achiziționate și sistemul de colectare și depozitare a dejecțiilor animale corelat cu cerințele minime privind perioadele de interdicție în aplicarea îngrășămintelor, prevăzute la art. 17 din Programul de acțiune.

Documentele de evidență ale exploatației agricole trebuie astfel întocmite și completate încât să permită autorităților de inspecție și control să constate:

- suprafața fermei;
- un plan simplificat de fertilizare care să cuprindă pentru fiecare parcelă de teren cuprinsă în cadrul fermei:

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 50/107</p>
--	--	--

- tipul și cantitatea oricărui îngrășământ chimic aplicat pe teren, cantitatea de azot conținută și data aplicării;
 - tipul și cantitatea oricărui îngrășământ organic aplicat pe teren (alta decât cea lăsată de animale prin pășunat) și data aplicării;
 - pentru îngrășămintele organice aplicate, altele decât cele lăsate de animalele însăși, se va menționa tipul acestora (compost, gunoi de grajd, urină, must de gunoi de grajd, dejecții lichide, dejecții semilichide-păstoase, îngrășământ organic lichid, nămol de epurare etc.) și specia de animale de la care provine;
 - tipul oricărei culturi agricole, data la care a fost semănată și data recoltării;
- șeptelul fermei, pe specii și categorii de animale, identificarea și înregistrarea acestuia, registrele de evidență a efectivelor, precum și perioada de timp în care animalele sunt menținute în fermă (stabulație);
 - presiunea azotului din îngrășămintele organice de origine animală la nivelul exploatației agricole calculată conform coeficienților de excreție din tabelul 4 din Programul de acțiune care conține informații privind “Cantitatea de azot (kg N/cap animal/an) din gunoiul de grajd (după scăderea emisiilor gazoase de azot din grajd și depozitele de stocare)”;
 - cantitatea și tipul îngrășămintelor de origine animală aplicate pe terenul agricol, precum și a celor livrate/achiziționate, data livrării/achiziției, numele și adresa destinatarului/furnizorului;
 - sistemul de colectare și depozitare a dejecțiilor animale (la nivelul fermei și/sau pe platforme de gunoi comunale, depozite permanente/nepermanente) corelate cu cerințele minime impuse de perioadele de interdicție în aplicarea îngrășămintelor.

Atenție!

Orice document de evidență al exploatației, din categoria celor prevăzute mai sus, se păstrează o perioadă de 3 ani de la ultima înregistrare efectuată în document.

2. Fermierii care, potrivit legislației în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor, au obligația obținerii și actualizării actelor de reglementare pentru activitățile pe care le desfășoară trebuie să dețină astfel de documente și să respecte condițiile stabilite de acestea cu privire la protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

Autorizația de mediu este actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și/sau parametrii de funcționare ai unei activități existente sau ai unei activități noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului, obligatoriu la punerea în funcțiune, așa cum este definită în în **Ordonanța de urgență nr. 195/2005 privind Protecția Mediului, cu modificările și completările ulterioare la art. 2 alin (9).**

În Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea **Procedurii de emitere a autorizației de mediu, cu modificările ulterioare, se regăsește ”Lista activităților supuse procedurii de emitere a autorizației de mediu”.**

Fără a aduce atingere legislației privind reglementarea activităților din punct de vedere al protecției mediului și gospodăririi apelor (avize, acorduri, autorizații), dispozițiile mai sus menționate, se aplică astfel:

(i) pentru fermele care **nu necesită autorizația de mediu, depozitarea și procesarea gunoiului de grajd se poate face în sistem individual, comunal sau o combinație a celor doua sisteme;**

(ii) pentru fermele care, potrivit legislației în domeniul protecției mediului, **au obligația obținerii și actualizării autorizației de mediu, depozitarea și procesarea gunoiului de grajd se face în conformitate cu cerințele stabilite de aceasta.**

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 51/107</p>
--	--	--

Respectarea cerințelor SMR 2 se verifică astfel:

- cerințele 1.a), 1.h) și cerința 2 – verifică se realizează **la nivel de exploatație agricolă**;
- cerințele 1.b), 1.c), 1.d), 1.e), 1.f) și 1.g) – verificarea se realizează **la nivel de parcelă agricolă**;
- cerințele 1.c) și 1.d) - verificarea se limitează la cantitatea de azot din îngrășămintele planificate (calculul presiunii nutrienților) și aplicate pe terenul agricol în decursul unui an (kg N/ha) la nivel de parcelă, conform planului de fertilizare (simplificat sau întocmit pe baza studiului agrochimic).

A.2.3. GAEC 4 – Crearea de zone tampon de-a lungul cursurilor de apă

Legislație aplicabilă:

- **Legea apelor nr. 107/1996**, cu modificările și completările ulterioare;
- **Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole**, prevăzut în anexa nr. 2 la Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 333/165/2021 (Programul de acțiune): art. 14, astfel cum a fost rectificat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 780 din 12 august 2021.

Obiectivul principal este protejarea apelor de suprafață împotriva poluării și a colmatării acestora. Fâșiile de protecție sunt eficiente în mișcarea (spălarea) nitraților atunci când pânza de apă freatică este situată la mică adâncime.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Se instituie benzi tampon (fâșii de protecție) pe terenurile agricole adiacente zonelor de protecție a cursurilor de apă stabilite prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, **în care este interzisă aplicarea fertilizanților și a produselor de protecție a plantelor**. Lățimea minimă a benzilor tampon variază în funcție de panta terenului, astfel: 3 m pentru terenurile cu panta până la 12% și 5 m pentru terenurile cu panta peste 12%. Lățimea benzilor tampon se consideră de la limita blocului fizic în care se află parcela agricolă utilizată de fermier, adiacent zonei de protecție (stabilită prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare) spre interiorul acestuia. Panta terenului înseamnă panta medie a blocului fizic în care se află parcela agricolă utilizată de fermier, adiacent cursului de apă.

Fâșiile de protecție sunt suprafețe de teren înierbate, împădurite, acoperite cu vegetație riverană sau cultivate cu plante graminee perene sau cu leguminoase perene, pe care **este interzisă aplicarea fertilizanților și a produselor de protecție a plantelor**.

Benzi tampon (fâșii de protecție) reprezintă suprafețe de teren înierbate, împădurite sau cultivate cu plante graminee sau leguminoase perene, situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață stabilite prin Legea Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, pe care este interzisă aplicarea fertilizanților, potrivit prevederilor art. 14 din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, prevăzut în anexa nr. 2 la Ordinul MMAP/MADR nr. 333/165/2021). Benzile - tampon de-a lungul cursurilor de apă în temeiul GAEC 4 respectă, ca regulă

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 52/107</p>
--	--	--

generală și în conformitate cu dreptul Uniunii Europene, o lățime minimă de 3 m fără utilizarea fertilizanților și a produselor de protecție a plantelor.

Zone de protecție înseamnă zone adiacente cursurilor de apă, lucrărilor de gospodărire a apelor, construcțiilor și instalațiilor aferente, în care se introduc, după caz, interdicții sau restricții privind regimul construcțiilor sau exploatarea fondului funciar, pentru a asigura stabilitatea malurilor sau a construcțiilor, respectiv pentru prevenirea poluării resurselor de apă, conform prevederilor art. 40, Anexei nr.1 și Anexei nr. 2 din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, zone aflate în administrarea Administrației Naționale ”Apele Române”.

2. Se mențin benzile tampon (fâșiile de protecție) existente pe terenurile agricole adiacente zonelor de protecție a cursurilor de apă stabilite prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în care este interzisă aplicarea fertilizanților și a produselor de protecție a plantelor, conform prevederilor art. 14 din Programul de acțiune.

Prin ape de suprafață se înțelege: râuri, pâraie, lacuri naturale sau de acumulare, canale de irigare sau de drenaj, șanțuri de scurgere a apei. Fâșiile de protecție nu se cultivă în scopul obținerii de producție agricolă.

Potrivit dispozițiilor art. 14 din Programul de acțiune, zonele de protecție sunt instituite în conformitate cu art. 40 și anexa 2 din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în lungul cursurilor de apă. Lățimea zonelor de protecție este stabilită în funcție de lățimea cursului de apă, tipul și destinația resursei de apă sau amenajării hidrotehnice.

Lățimea minimă a benzilor tampon variază în funcție de panta terenului, astfel:

- 3 m pentru terenurile cu panta până la 12%;
- 5 m pentru terenurile cu panta peste 12%.

Lățimea benzilor tampon se consideră de la limita blocului fizic în care se află parcela agricolă utilizată de fermier, adiacent zonei de protecție stabilite prin Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare spre interiorul acestuia. Panta terenului înseamnă panta medie a blocului fizic în care se află parcela agricolă utilizată de fermier, adiacent cursului de apă.

Este interzisă utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor în zonele de protecție instituite în jurul lucrărilor de captare, al construcțiilor și instalațiilor destinate alimentării cu apă potabilă, al surselor de apă potabilă destinate îmbutelierii, al surselor de ape minerale utilizate pentru cura internă sau pentru îmbuteliere, precum și al lacurilor și nămolurilor terapeutice, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 930/2005 privind aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică.

Respectarea cerințelor GAEC 4 se verifică la nivelul parcelei agricole.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 53/107</p>
--	--	--

A.3. ASPECTUL: SOLUL (PROTECȚIE ȘI CALITATE)

A.3.1. GAEC 5 – Gestionarea lucrărilor solului, reducerea riscului de degradare și eroziune a solului, inclusiv luarea în considerare a unghiului pantei

Obiectiv principal îl constituie gestionarea minimă a terenului pentru a reflecta condițiile specifice ale locului în scopul limitării eroziunii.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Lucrările solului, inclusiv semănatul culturilor, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12% se efectuează de-a lungul curbelor de nivel. *Panta terenului* înseamnă panta medie a parcelei agricole utilizată de fermier.

Obiectivul acestei cerințe este reducerea eroziunii solului prin gestionarea corespunzătoare a terenurilor arabile cu pantă mai mare de 12%. Pentru a respecta această cerință, toate lucrările solului, inclusiv semănatul culturilor prășitoare, pe parcelele cu panta medie mai mare de 12%, se execută pe curba de nivel și nu perpendicular pe aceasta (din deal în vale).

Lucrările solului cuprind: lucrarea de bază (aratul), lucrările de pregătire a patului germinativ (discutul, grăpatul, lucrarea cu combinatorul), prășitul.

Plantele prășitoare se seamănă la 40 - 75 cm între rânduri. Combaterea buruienilor și afânarea solului se execută, de regulă, prin lucrări de prășit mecanic între rânduri și manual, pe rând. În prezent, tehnologiile moderne de cultivare a plantelor se bazează pe utilizarea erbicidelor pentru combaterea chimică a buruienilor, prin reducerea sau chiar excluderea totală a prășitului.

2. Sunt interzise lucrările solului (aratul, scarificatul, lucrarea cu grapa și sapa rotativă, prașila mecanică) pe terenurile cu soluri foarte slab fertile, improprii pentru folosință arabilă (clasa de calitate V), indiferent de panta terenului.

NOTĂ

Terenuri „Clasa V” sunt terenuri cu soluri foarte slab fertile, improprii pentru folosință arabilă, foarte puternic afectate de fenomene de degradare (eroziune, sărăturare, acidifiere, alunecări active, exces de umiditate etc.) clasificate și delimitate ca atare.

Pe terenurile cu soluri foarte slab fertile (clasa de calitate V) se pot efectua lucrări superficiale ale solului (adâncimea de 5-10 cm) în vederea înființării de pajiști permanente sau lucrări specifice pentru înființarea unor plantații pomicole/arbori/arbuști fructiferi/specii forestiere ori combinații ale acestor utilizări, care pentru exploatare și întreținere nu necesită lucrări ale solului.

Respectarea cerințelor GAEC 5 se verifică la nivel de parcelă agricolă.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 54/107</p>
--	--	--

A.3.2. GAEC 6 – Acoperirea minimă a solului pentru a evita solul descoperit în perioadele cele mai sensibile.

Obiectivul principal îl constituie protejarea solurilor în perioadele și în zonele cele mai sensibile.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Pentru a proteja solurile în perioada cea mai sensibilă a anului (15 iunie - 30 septembrie), fermierii trebuie să păstreze terenul acoperit pe cel puțin 80% din suprafața arabilă a exploatației. Acoperirea solului se poate asigura: prin miriștea rămasă după recoltare, culturi secundare, culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou înființate. În intervalul stabilit solul trebuie acoperit, cu excepția timpului necesar pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi de cel mult 2 săptămâni.

Fermierul trebuie să asigure acoperirea cu miriștea rămasă după recoltare, culturi secundare, culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou înființate pe perioada 15 iunie - 30 septembrie a cel puțin 80% din suprafața arabilă totală determinată în urma tuturor controalelor la nivelul întregii exploatații, cu excepția timpului necesar pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi de cel mult 2 săptămâni.

Acoperirea cu vegetație sau resturi vegetale în perioada cea mai sensibilă a anului (15 iunie - 30 septembrie) se verifică pe toate parcelele de teren arabil ale fermei, inclusiv pe parcelele cu suprafața mai mică de 0,3 ha și pe suprafețele de teren arabil nesolicitat la plată.

Dacă în perioada 15 iunie - 30 septembrie cultura principală este în vegetație, nefiind încă recoltată, atunci aceasta asigură acoperirea solului. Miriștea rămasă după recoltare include și resturile vegetale existente pe terenul arabil.

Pentru menținerea umidității solului, îmbunătățirea capilarității și reducerea pierderilor de apă, fermierul poate efectua o lucrare superficială a solului fără răsturnarea brazdei (dezmiriștire), cu menținerea resturilor vegetale la suprafața solului.

Lucrarea superficială a solului care asigură ruperea capilarității și dezvoltarea samulastrei la suprafața solului, poate fi asigurată prin:

1. discuirea superficială a miriștii;
2. afânarea superficială a solului cu combinatorul echipat cu cuțite daltă.

Perioada prevăzută pentru pregătirea terenului și înființarea noii culturi, de cel mult 2 săptămâni, precizată atât la cerințele **GAEC 6** cât și la cerințele obligatorii pentru ecoschemele **PD-04** (Schema practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil) și **PD-05** (Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici, respectiv gospodăriile tradiționale), va fi înscrisă în documentele de evidență a lucrărilor agricole la nivel de fermă (Registrul exploatației).

Un model recomandat pentru documentul de evidență a lucrărilor agricole este prevăzut în Anexa 2 la prezentul ghid.

2. În cazul culturilor permanente, acoperirea minimă a solului în perioada cea mai sensibilă a anului (15 iunie - 30 septembrie) înseamnă fâșii înierbate între rânduri, mulci sau resturi vegetale pe cel puțin 50% din suprafața culturilor permanente din exploatație.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 55/107</p>
--	--	--

Perioada cea mai sensibilă pentru sol: perioada de vară (**15 iunie – 30 septembrie**) caracterizată prin temperaturi foarte ridicate, lipsa precipitațiilor, secetă pedologică și atmosferică, alte fenomene meteo extreme care pot cauza uscarea excesivă a solului și apariția fenomenelor de eroziune, degradare și deșertificare.

Respectarea cerințelor GAEC 6 se verifică la nivel de parcelă agricolă.

A.3.3. GAEC 7 - Rotația culturilor pe terenuri arabile, cu excepția culturilor care cresc sub apă

Obiectivul principal îl constituie păstrarea potențialului solurilor.

1. Regula generală: se aplică o rotație a culturilor pe terenul arabil, cu excepția culturilor care cresc sub apă. Rotația constă în schimbarea culturilor cel puțin o dată pe an (an de cultură) la nivel de parcelă agricolă, cu excepția culturilor multianuale, a ierburilor și a altor plante furajere erbacee, a terenurilor lăsate pârlomagă și a culturilor din spații protejate (sere și solarii).

2. Prin excepție de la regula generală, una și aceeași specie de plante (cultura de bază sau principală) poate fi cultivată pe aceeași suprafață de teren arabil (parcelă agricolă), **pe cel mult 50% din suprafața arabilă a exploatației,** astfel:

a) o perioadă de cel mult 3 ani consecutivi, cu obligația ca între două culturi principale să înființeze o cultură secundară diferită ca specie față de cultura principală;

b) o perioadă de cel mult 2 ani consecutivi pe suprafețele pe care cultura principală s-a recoltat toamna târziu (după data de 1 noiembrie) ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile, iar înființarea culturii secundare nu mai este posibilă întrucât nu există condiții optime de răsărire și dezvoltare a plantelor.

Rotația culturilor la nivelul exploatației agricole include culturile înființate în toamna anului precedent și culturile înființate în primăvara anului curent depunerii cererii de plată, inclusiv culturile secundare gestionate în mod corespunzător în cazul cerinței de la pct. 2.a).

Sunt exceptate de la obligația privind rotația culturilor pe terenul arabil, exploatațiile agricole care îndeplinesc una dintre următoarele condiții:

a) exploatațiile cu o suprafață de teren arabil de până la 10 hectare;

b) peste 75% din suprafața agricolă eligibilă este pajiște permanentă, este utilizată pentru producția de iarbă sau alte plante furajere erbacee sau pentru cultivarea unor culturi aflate sub apă fie pentru o mare parte a anului, fie o mare parte a ciclului de cultură sau face obiectul unei combinații între aceste utilizări;

c) peste 75% din terenul arabil este utilizat pentru producția de iarbă sau alte plante furajere erbacee, este teren lăsat pârlomagă, este cultivat cu culturi de leguminoase sau face obiectul unei combinații între aceste utilizări.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 56/107</p>
--	--	--

În cazul exploatațiilor înregistrate și certificate în agricultura ecologică, conform Regulamentului (UE) nr. 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului, *se consideră că respectă acest standard GAEC.*

Culturi agricole sunt considerate oricare dintre următoarele:

- a) cultură din oricare dintre diferitele genuri definite în clasificarea botanică a culturilor/plantelor;
- b) cultură a oricăreia dintre specii în cazul Brassicaceae, Solanaceae și Cucurbitaceae;
- c) terenuri lăsate pârloagă;
- d) ierburi sau alte plante furajere erbacee

În planul de rotație a culturilor (asolament), soiurile de toamnă și soiurile de primăvară aparținând aceleiași specii, cultivate în scopul producției (culturi de bază sau principale), sunt considerate ca fiind „aceeași cultură”.

Pentru exemplificare: culturile de grâu/orz din soiuri de toamnă (înființate toamna) și culturile de grâu/orz din soiuri de primăvară (înființate primăvara) înseamnă aceeași cultură.

Culturi secundare – sunt cultivate în perioada dintre două culturi principale și acoperă întreaga perioadă dintre culturile respective, fără o întrerupere semnificativă. Culturile secundare acoperă solul o perioadă de **cel puțin 8 săptămâni** după recoltarea culturii principale și trebuie să fie diferite ca specie față de acestea. Culturile secundare includ și culturile succesive sau culturile duble semănate în vederea recoltării sau a pășunatului.

Culturile secundare introduse în rotație pot fi culturi simple sau amestec de specii de culturi (graminee, leguminoase, proteaginoase, oleaginoase, plante melifere ș.a.), precum: muștar+ovăz, muștar+facelia, muștar+rapită, latir+măzăriche, latir+ovăz, mazăre+ovăz, măzăriche+ovăz, măzăriche+seară, măzăriche+triticale, lupin+trifoi, rapită+triticale, rapită+seară, bob+ovăz, seară+trifoi, trifoi+facelia, mazăre+muștar, măzăriche+camelină.

Teren lăsat pârloagă: teren arabil necultivat pe durata unui an (an de cultură), menținut în bune condiții agricole și de mediu, pe care se efectuează activitatea minimă de întreținere. *Perioada în care terenul este lăsat pârloagă este de minim 6 luni într-un an de cultură și acoperă lunile martie-august.* Pentru îmbunătățirea fertilității solului, un teren arabil declarat de fermier ca fiind neproductiv/slab productiv poate fi lăsat în pârloagă o perioadă de cel mult 4 ani.

Atenție! Derogare:

Pentru anul de cerere 2023, fermierii sunt scutiți de la aplicarea standardului GAEC 7 „Rotația culturilor pe terenul arabil, cu excepția culturilor care cresc sub apă”, respectiv cerințele prevăzute la pct. 1 și 2, potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) litera a) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1.317.

Totuși, având în vedere aplicarea standardului GAEC 7 începând cu anul de cerere 2024, pentru verificarea respectării cerințelor acestui standard **structura și amplasarea culturilor pe terenul arabil declarate de fermieri în anul de cerere 2023 constituie referință pentru verificarea rotației culturilor pe terenul arabil începând cu anul de cerere 2024.**

Astfel, **începând cu anul 2023**, dacă una și aceeași specie de plante (cultura de bază sau principală) se cultivă pe același amplasament (parcelă agricolă), pe cel mult 50% din suprafața arabilă a exploatației, **fermierul are obligația ca între două culturi principale să înființeze o cultură secundară diferită ca specie față de cultura principală.**

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 57/107</p>
---	--	--

Culturile secundare înființate și lucrările executate (cultura, data înființării, data recoltării, desființării, încorporării) vor fi consemnate în Registrul exploatației.

Lista speciilor de plante folosite pentru culturile secundare și amestecuri ale acestora este prevăzută în Anexa nr. 1 la Ordinul MADR nr. 80/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Fermierii vor notifica APIA cu privire la culturile secundare înființate în vederea respectării cerințelor GAEC 7 (conform ordin MADR 54/2023), precizând parcela pe care înființează cultura secundară, blocul fizic, suprafața, cultura.

Un model recomandat pentru notificarea APIA cu privire la culturile secundare înființate în vederea respectării cerințelor GAEC 7 este prevăzut în Anexa 3 la prezentul ghid.

Respectarea cerințelor GAEC 7 se verifică la nivel de parcelă agricolă.

A.4. ASPECTUL: BIODIVERSITATE ȘI PEISAJ (PROTECȚIE ȘI CALITATE)

A.4.1. SMR 3 – Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice.

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2009/147/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice: art. 3 alin. (1), art. 3 alin. (2) lit. (b), art. 4 alin. (1), (2) și (4);
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007** privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare: art. 21 alin. (4), art. 22, 28, art. 31 alin. (2), art. 33 alin. (2) și anexele nr. 3 și 4A;
- **Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007** privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare: art. 1 și anexa nr. 1.

Obiectivul principal îl constituie protecția și conservarea speciilor de păsări sălbatice și a speciilor migratoare existente pe teritoriul României.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Fermierii care dețin sau administrează terenuri agricole și care desfășoară activități în perimetrul ariilor de protecție specială avifaunistică au următoarele obligații:

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 58/107</p>
--	--	--

a) să respecte planul de management și regulamentul ariei de protecție specială avifaunistică în ceea ce privește utilizarea suprafețelor de teren cu destinație agricolă și regimul activităților agricole;

b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării strategice de mediu/evaluării adecvate pentru proiecte sau planuri, precum și procedura de autorizare pentru activități care pot afecta în mod semnificativ aria de protecție specială avifaunistică, în conformitate cu legislația în domeniu.

2. În vederea protejării tuturor speciilor de păsări sălbatice, inclusiv a celor migratoare, atât în ariile de protecție specială avifaunistică, cât și în afara acestora sunt interzise:

a) uciderea sau capturarea intenționată a păsărilor sălbatice, indiferent de metoda utilizată;

b) deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și/sau a ouălor din natură, chiar dacă acestea sunt goale;

c) perturbarea intenționată a păsărilor sălbatice, în special în cursul perioadei de reproducere și de creștere/ maturizare, prin activități ce contravin scopului de protecție și conservare a acestora, cum ar fi: arderea vegetației, tăierea gardurilor vii, a arborilor/pâlcurilor arbustive și a perdelelor agroforestiere existente pe terenul agricol sau schimbări în folosința terenurilor și în cursul apelor.

Fermierii care dețin/administrează terenuri agricole și care desfășoară activități agricole în perimetrul și în vecinătatea ariei naturale protejate trebuie să respecte măsurile de conservare impuse în planul de management sau în regulamentul ariei naturale protejate, iar în situația în care acesta nu este elaborat sau este în curs de elaborare, trebuie să respecte setul de măsuri de conservare stabilite de către administratorii ariilor naturale protejate respective.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP), până la definitivarea instituțiilor publice din subordine și structurile teritoriale din subordinea sa (în cazul în care acestea sunt înființate și organizate) emite avize favorabile și nefavorabile pentru ariile naturale protejate neatribuite în administrare prin contracte de administrare.

Avizele eliberate de către administratorul ariei naturale protejate/structurile precizate anterior, după caz, sunt prezentate la momentul efectuării controlului de către fermierii incluși în eșantionul de control.

În avizul favorabil emis, sunt prevăzute măsurile de conservare stabilite de către administratorul ariei naturale protejate/structurile mai sus prevăzute, după caz, **măsuri** pe care fermierii care dețin/administrează terenuri agricole situate în ariile protejate trebuie să le respecte.

Serviciile teritoriale ale ANANP (adrese/date de contact):

<http://anap.gov.ro/wp-content/uploads/Adrese-servicii-teritoriale-ANANP-1.pdf>.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 59/107</p>
--	--	--

Respectarea cerințelor SMR 3 se verifică astfel: cerința 1.a) și cerințele 2.a), 2.b) și 2.c) se verifică la nivel de parcelă agricolă iar cerința 1.b) se verifică la nivel de exploatație agricolă.

A.4.2. SMR 4 - Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 92/43/CEE** a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică: art. 6 alin. (1) și (2);
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007** privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare: art. 21, 22, 28, art. 33 alin. (1) și anexele nr. 3, 4A și 4B.

Obiectiv principal îl constituie menținerea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Fermierii care dețin sau administrează terenuri agricole și care desfășoară activități în perimetrul ariilor naturale protejate au următoarele obligații:

a) să respecte planul de management și regulamentul ariei naturale protejate în ceea ce privește utilizarea suprafețelor de teren cu destinație agricolă și regimul activităților agricole;

b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării strategice de mediu/evaluării adecvate pentru proiecte sau planuri, precum și procedura de autorizare pentru activități care pot afecta în mod semnificativ aria naturală protejată, în conformitate cu legislația în domeniu.

2. Pentru protecția speciilor de plante și animale sălbatice prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la OUG nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, care trăiesc **atât în ariile naturale protejate, cât și în afara acestora, sunt interzise:**

a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;

b) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihnă a animalelor sălbatice și perturbarea intenționată a animalelor sălbatice în cursul perioadelor de reproducere, creștere, hibernare sau migrație, prin activități ce contravin scopului de protecție și conservare a acestora, cum ar fi: arderea

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 60/107</p>
--	--	--

vegetației, tăierea gardurilor vii, a arborilor/pâlcurilor arbustive și a perdelelor agroforestiere existente pe terenul agricol, schimbări în folosința terenurilor și în cursul apelor;

c) recoltarea florilor și a fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a plantelor sălbatice în habitatele lor naturale, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.

Pe suprafețele agricole situate în zonele de protecție integrală și în zonele de conservare durabilă (zonele-tampon) din parcurile naționale și naturale, fermierii care dețin/administrează terenuri agricole și care desfășoară activități agricole în perimetrul și în vecinătatea ariei naturale protejate, trebuie să respecte măsurile de conservare impuse în planul de management sau în regulamentul ariei naturale protejate, iar în situația în care acesta nu este elaborat sau este în curs de elaborare, trebuie să respecte setul de măsuri de conservare stabilite de către administratorii ariilor naturale protejate respective.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP), până la definitivarea instituțiilor publice din subordine și structurile teritoriale din subordine (în cazul în care acestea sunt înființate și organizate) emit avize favorabile și nefavorabile **pentru ariile naturale protejate neatribuite în administrare** prin contracte de administrare.

Avizele eliberate de către administratorul ariei naturale protejate/structurile precizate anterior, după caz, sunt prezentate la momentul efectuării controlului de către fermierii incluși în eșantionul de control. **În avizul favorabil emis sunt prevăzute măsurile de conservare stabilite** de către administratorul ariei naturale protejate/structurile mai sus prevăzute, după caz, măsuri pe care fermierii care dețin/administrează terenuri agricole situate în ariile protejate trebuie să le respecte.

Serviciile teritoriale ale ANANP (adrese/date de contact):

<http://anap.gov.ro/wp-content/uploads/Adrese-servicii-teritoriale-ANANP-1.pdf>.

Respectarea cerințelor SMR 4 se verifică astfel: cerința 1.a) și cerințele 2.a), 2.b) și 2.c) se verifică la nivel de parcelă agricolă; cerința 1.b) se verifică la nivel de exploatație agricolă.

A.4.3. GAEC 8

- Procentajul minim din suprafața agricolă alocat zonelor sau elementelor neproductive.
 - Ponderea minimă de cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de fermă alocat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenuri lăsate pârloagă.
 - Ponderea minimă de cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă dacă acesta include, de asemenea, culturi intermediare (secundare) sau culturi fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă terenuri lăsate pârloagă sau elemente neproductive. Pentru culturile secundare se utilizează factorul de ponderare 0,3.
- Menținerea elementelor de peisaj.
- Interzicerea tăierii gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor.
- Măsuri pentru evitarea speciilor de plante invazive.

Obiectivul principal îl constituie menținerea elementelor și zonelor neproductive în scopul îmbunătățirii biodiversității agricole.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 61/107</p>
--	--	--

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Se asigură procentajul minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive la nivel de fermă, prin aplicarea uneia dintre următoarele opțiuni:

a) cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de fermă este alocat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă;

b) cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă destinat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă, culturilor secundare și/sau culturilor fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă zone și caracteristici neproductive, inclusiv terenuri lăsate pârloagă. Pentru culturile intermediare (secundare) se utilizează factorul de ponderare 0,3.

c) În cazul în care fermierii *optează pentru aplicarea cerinței de la lit. a)*, aceștia trebuie să alocă cel puțin 4% din terenul arabil al fermei zonelor sau elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă.

În cazul în care fermierii *optează pentru aplicarea cerinței de la lit. b)*, aceștia trebuie să alocă cel puțin 7% din terenul arabil al fermei, zonelor sau elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă, **culturilor secundare și/sau culturilor fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor**. Din procentul de cel puțin 7% din terenul arabil al fermei, 3% poate să reprezinte zone și caracteristici neproductive, inclusiv terenuri lăsate pârloagă.

Atunci când fermierul a alocat 3% din terenul arabil al fermei zonelor sau elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă, trebuie să mai alocă cel puțin 4% culturilor secundare sau culturilor fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor.

Derogare:

Pentru anul de cerere 2023, la standardul GAEC 8, prima cerință „Procentajul minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive la nivel de fermă: cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de fermă alocat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă sau cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă destinat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă, culturilor secundare și/sau culturilor fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă zone și elemente neproductive, inclusiv terenuri lăsate pârloagă”, se aplică derogarea prevăzută la art. 1 alin. (1) litera b) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1.317 referitor la utilizarea în scopul producției a terenului lăsat pârloagă.

Derogarea vizează exclusiv terenurile lăsate pârloagă alocate zonelor neproductive, pentru realizarea procentajului minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive (prima cerință la GAEC 8) și nu se aplică altor elemente neproductive. Astfel, prin aplicarea derogării, pentru anul de cerere 2023, terenul arabil alocat zonelor neproductive (terenul lăsat pârloagă) poate fi utilizat pentru culturi agricole destinate producției alimentare, precum: cereale, leguminoase, oleaginoase sau culturi proteice, cu excepția culturilor de porumb, soia pentru boabe sau specii forestiere cu ciclu scurt de producție.

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 62/107

Sunt exceptate de la obligația privind procentul minim din suprafața arabilă dedicată zonelor sau elementelor neproductive, exploatațiile agricole care îndeplinesc următoarele condiții:

- exploatațiile cu o suprafață de teren arabil de până la 10 hectare;
- peste 75% din suprafața agricolă eligibilă este pajiște permanentă, este utilizată pentru producția de iarbă sau alte plante furajere erbacee sau pentru cultivarea unor culturi aflate sub apă fie pentru o mare parte a anului, fie o mare parte a ciclului de cultură sau face obiectul unei combinații între aceste utilizări;
- peste 75% din terenul arabil este utilizat pentru producția de iarbă sau alte plante furajere erbacee, este teren lăsat pârloagă, este cultivat cu culturi de leguminoase sau face obiectul unei combinații între aceste utilizări.

Culturi secundare – culturile cultivate în perioada dintre două culturi principale și acoperă întreaga perioadă dintre culturile respective, fără o întrerupere semnificativă. Culturile secundare acoperă solul o perioadă de cel puțin 8 săptămâni după recoltarea culturii principale și trebuie să fie diferite ca specie față de acestea. Culturile secundare includ și culturile succesive sau culturile duble semănate în mod normal în vederea recoltării sau a pășunatului.

Culturile secundare pot fi culturi *simple* sau *amestec de culturi* (graminee, leguminoase, proteaginoase, oleaginoase, plante melifere ș.a.), precum: muștar+ovăz, muștar+facelia, muștar+rașiță, latir+măzărice, latir+ovăz, mazăre+ovăz, măzărice+ovăz, măzărice+secară, măzărice+triticale, lupin+trifoi, rașiță+triticale, rașiță+secară, bob+ovăz, secară+trifoi, trifoi+facelia, mazăre+muștar, măzărice+camelină.

Culturi fixatoare de azot: Mazăre (*Pisum sativum*), Fasole (*Phaseolus vulgaris*), Soia (*Glycine max*), Linte (*Lens culinans*), Lupin (*Lupinus perennis*), Năut (*Cicer arietinum*), Bob (*Vicia faba*), Fasolița (*Vigna spp.*), Trifoi (*Trifolium spp.*), Lucema (*Medicago sativa*), Sparceta (*Onobrychis viciifolia*).

Atenție!

Pentru culturile intermediare (secundare) se utilizează factorul de ponderare 0,3.

Teren lăsat pârloagă: teren arabil necultivat pe durata unui an (an de cultură), menținut în bune condiții agricole și de mediu, pe care se efectuează activitatea minimă de întreținere. Perioada în care terenul este lăsat pârloagă este de minim 6 luni într-un an de cultură și acoperă lunile martie - august. Pentru îmbunătățirea fertilității solului, un teren arabil declarat de fermier ca fiind neproductiv/slab productiv poate fi lăsat în pârloagă o perioadă de cel mult 4 ani.

Lista caracteristicilor (zone și elemente neproductive eligibile pentru calcularea ponderii minime):
benzi tampon, movile, rigole, margini de câmp, petice sau zone tampon pentru parcele, garduri vii individuale și grupuri de rânduri de arbori, inclusiv fâșii împădurite, arbori izolați, arbori în aliniament, arbori în grup și pâlcuri arbustive, terenuri lăsate pârloagă, iazuri mici, zone umede mici, terase.

Pentru calcularea ponderii minime (%) din terenul arabil alocat zonelor și elementelor neproductive la nivel de fermă, se utilizează factori de conversie și factori de ponderare, după cum urmează:

Specificare	Definiție/detalii	Calcularea ponderii minime
Zone tampon	Benzi tampon cu lățime minimă de 3 m - fâșii de protecție existente pe terenul agricol în vecinătatea apelor de suprafață, cu lățimea minimă de 3 m pe terenul cu panta de	Factor conversie: 6 Factor ponderare: 1,5

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 63/107

(per 1 m)	<p>până la 12% și de 5 m pe terenul cu panta mai mare de 12%, panta terenului fiind panta medie a blocului fizic în care se află parcela agricolă utilizată de fermier, adiacent cursului de apă (obligatorii prin GAEC 4).</p> <p>De-a lungul cursurilor de apă, benzile tampon pot include zone cu vegetație riverană eligibile pentru calcularea ponderii minime până la o lățime maximă de 20 m, dacă acestea diferă de cele protejate prin GAEC 4, SMR 2 și SMR 8.</p>	Suprafața inclusă în ponderea minimă: $6 \times 1,5 = 9 \text{ m}^2$
Mobile (per 1 m ²)	Mobile - ridicături de pământ sau de pământ și pietre, permanente, de formă circulară sau alungită, înierbate sau împădurite, eligibile pentru calcularea ponderii minime de la o suprafață minimă de 0,01 ha până la o suprafață maximă de 0,3 ha.	Factor de conversie: nu se aplică Factor de ponderare: 1,5 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $1,5 \text{ m}^2$
Rigole (per 1 m)	Șanțuri sau canale, precum și cursuri deschise de apă pentru irigații sau drenare, exclusiv cele cu pereți betonați, pentru care suprafața inclusă în ponderea minimă se calculează până la o lățime maximă de 10 m.	Factor conversie: 5 Factor ponderare: 2 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $5 \times 2 = 10 \text{ m}^2$
Margini de câmp, petice sau zone tampon pentru parcele (per 1 m)	Margini de câmp, petice sau zone tampon pentru parcele agricole, cu lățime minimă de 1 m. Suprafața inclusă în ponderea minimă se calculează până la o lățime maximă de 20 m.	Factor de conversie: 6 Factor de ponderare: 1,5 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $6 \times 1,5 = 9 \text{ m}^2$
Garduri vii individuale și grupuri de rânduri de arbori	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Garduri vii individuale, inclusiv fâșii împădurite și arbori în aliniament</i> (per 1 m) Garduri vii individuale, șiruri de arbori/arbuști și arbori în aliniament din diferite specii, incluse în calcularea ponderii minime până la o lățime maximă de 30 m.	Factor de conversie: 5 Factor de ponderare: 2 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $5 \times 2 = 10 \text{ m}^2$
	<ul style="list-style-type: none"> • Grupuri de rânduri de arbori, inclusiv pâlcuri arbustive, arbori în grup și tufe sau pietre (per 1 m²) Grupuri de rânduri de arbori, pâlcuri arbustive, arbori în grup și tufe sau pietre, eligibile pentru calcularea ponderii minime până la o suprafață maximă de 0,9 ha.	Factor de conversie: nu se aplică Factor de ponderare: 1,5 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $1,5 \text{ m}^2$

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 64/107

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbori izolați</i> (per arbore) Arbori crescuți izolați - plante lemnoase pe terenul agricol provenite din flora spontană sau plantate de către om (specii forestiere sau ornamentale) de mărimi și forme diferite, cu trunchi înalt și puternic (cel puțin 7 m înălțime), lemnos și cu mai multe ramuri cu frunze care formează o coroană. 	Factor de conversie: 20 Factor de ponderare: 1,5 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $20 \times 1,5 = 30 \text{ m}^2$
Terenuri lăsate pârloagă (per 1 m ²)	Teren arabil necultivat pe durata unui an (an de cultură), întreținut în bune condiții agricole și de mediu, pe care se efectuează activitatea minimă de întreținere. Perioada în care terenul este lăsat pârloagă este de minim 6 luni într-un an de cultură și acoperă lunile martie-august. Pentru îmbunătățirea fertilității solului, un teren arabil declarat de fermier ca fiind neproductiv/slab productiv poate fi lăsat în pârloagă o perioadă de cel mult 4 ani.	Nu se utilizează factor de conversie sau de ponderare. Suprafața de teren lăsat pârloagă, determinată în urma controlului, este eligibilă integral pentru calcularea ponderii minime.
Iazuri mici (per 1 m ²)	Acumulări permanente naturale de apă stătătoare, cu suprafața de minimum 0,01 ha, exclusiv rezervoarele din beton sau din plastic, pentru care suprafața eligibilă pentru ponderea minimă se calculează până la o dimensiune maximă de 0,3 ha.	Factor de conversie: nu se aplică Factor de ponderare: 1,5 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $1,5 \text{ m}^2$
Zone umede mici (per 1 m ²)	Întinderi de bălți, mlaștini, turbării, ape naturale sau artificiale, permanente sau temporare, de mică dimensiune, unde apa este stătătoare sau curgătoare, cu suprafața de minimum 0,1 ha, pentru care suprafața eligibilă pentru ponderea minimă se calculează până la o dimensiune maximă de 1,0 ha.	Factor de conversie: nu se aplică Factor de ponderare: 1,5 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $1,5 \text{ m}^2$
Terase (per 1 m)	Amenajări de îmbunătățiri funciare/construcții destinate prevenirii și combaterii eroziunii solului, executate de-a lungul curbelor de nivel, pe terenuri arabile în pantă, cu înălțime minimă 1 m și lățime minimă 3 m.	Factor de conversie: 2 Factor de ponderare: 1 Suprafața inclusă în ponderea minimă: $2 \times 1 = 2 \text{ m}^2$

2. Se mențin elementele de peisaj, incluzând garduri vii individuale și grupuri de rânduri de arbori, movile, rigole și terase, existente pe terenul agricol.

Lista caracteristicilor – elementelor de peisaj (pentru mentinere): garduri vii individuale și grupuri de rânduri de arbori, inclusiv fâșii împădurite, arbori izolați, arbori în aliniament, arbori în grup și pâlcuri arbustive, movile, rigole, terase.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 65/107</p>
--	--	--

Pentru a respecta cerința GAEC 8.2, fermierii trebuie să mențină, pe terenul agricol, elementele de peisaj menționate mai sus, acestea fiind **eligibile pentru calcularea procentului minim din terenul arabil alocat zonelor sau elementelor neproductive la nivel de fermă.**

În stratul de referință - *Lista caracteristicilor (elemente și zone neproductive eligibile pentru calcularea ponderii minime)* din Sistemul de Identificare a Parcelelor Agricole (LPIS) sunt disponibile informații privind prezența elementelor și zonelor neproductive eligibile pentru calcularea ponderii minime a terenurile agricole. Stratul este creat pe baza fotointerpretării ortoimaginilor aeriene utilizate pentru LPIS.

Pentru menținerea elementelor de peisaj, este necesar ca fermierii să nu efectueze tăieri/defrișări ale gardurilor vii individuale, grupurilor de rânduri de arbori, inclusiv a fâșiilor împădurite, ale arborilor izolați, arborilor în aliniament, în grup și pâlcurilor arbustive sau să nu deterioreze/distrugă movilele, rigolele și terasele existente pe parcelele de teren declarate.

Gard viu – plantație deasă de arbuști, de forma unui gard, care servește la împrejmuirea unui loc sau ca element decorativ;

Arbore – orice plantă multianuală, cu excepția pomilor fructiferi, având trunchi înalt și puternic, lemnos, cu diametru de peste 10 cm, cu mai multe ramuri dezvoltate, ce formează o coroană;

Arbori creșcuți izolați – plante lemnoase pe terenul agricol provenite din flora spontană sau plantate de către om (specii forestiere sau ornamentale) de mărimi și forme diferite, cu trunchi înalt și puternic (cel puțin 7 m înălțime), lemnos și cu mai multe ramuri cu frunze care formează o coroană;

Arborii în aliniament – reprezintă șiruri de arbori sau arbuști formați din diferite specii;

Arborii în grup – se consideră grup de arbori doi sau mai mulți arbori de grosimi și înălțimi diferite, care se regăsesc într-un perimetru mic de teren, coroanele lor fiind unite și vizibile în Sistemul de Identificare a Parcelelor Agricole (LPIS);

Pâlcuri arbustive – grupuri de plante lemnoase mai mici decât arborele, care se ramifică de la rădăcină în formă de tufă și nu formează o coroană distinctă;

Arborii în aliniament, arborii izolați sau grupurile de arbori existenți pe teritoriul exploatației nu trebuie tăiați fără aprobare de la ocolul silvic pe raza căruia se află exploatația, aceștia constituind zone de refugiu pentru animale în perioadele cu intemperii sau cu temperaturi ridicate;

În cazul în care arborii în aliniament, în grup sau izolați au fost tăiați din motive întemeiate (motive fitosanitare, arbori uscați), fermierul va prezenta la APIA o copie a autorizației de exploatare (tăiere), eliberată înainte de tăiere, de către Ocolul silvic de stat sau privat pe raza căruia se află exploatația.

Terasarea este utilizată, în general, pentru a face posibilă agricultura pe terenurile înclinate, unde panta și adâncimea stratului de sol nu permit cultivarea plantelor. Menținerea în stare bună a teraselor reduce scurgerea apei pe versanți, asigură o mai bună reținere a apei în sol și previne eroziunea solului.

Atenție!

Fermierii care utilizează teren agricol amenajat cu terase sunt obligați să mențină terasele existente pe terenul agricol și să le întrețină în bune condiții agricole și de mediu, chiar dacă nu sunt folosite pentru producție: taluzurile să fie înierbate, iar pe taluz și pe banchetă să se distrugă vegetația invazivă.

3. Este interzisă tăierea gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice (15 martie - 31 august).

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 66/107</p>
--	--	--

Perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, înseamnă perioada în care o specie de păsări depune ouă, le clocește și își crește puii până când aceștia sunt capabili să zboare. *Perioada de reproducere și creștere pentru speciile de păsări sălbatice este cuprinsă între 15 martie și 31 august, atât în perimetrul ariilor naturale protejate, cât și în afara acestora.*

Obiectivul cerinței îl reprezintă protejarea și conservarea biodiversității habitatelor păsărilor prin interzicerea tăierii gardurilor vii și a arborilor, cu excepția pomilor fructiferi, în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice.

Tăierea gardurilor vii și a arborilor înseamnă orice tip de tăiere sau intervenție asupra gardurilor vii și a arborilor, care ar duce la deteriorarea sau distrugerea locurilor de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, precum și la perturbarea intenționată a acestora.

Cerința se referă la interdicția oricărui tip de tăiere a gardurilor vii și a arborilor, inclusiv prin efectuarea lucrărilor de întreținere, curățare, regenerare în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, cuprinsă între **15 martie - 31 august**.

Prin interzicerea tăierii arborilor, gardurilor vii și a arborilor situați pe terenul agricol din cadrul fermelor în perioada menționată mai sus, densitatea coroanelor de copaci crește, ajutând la crearea de locuri de cuibărit pentru păsări și protejând habitatele acestora de prădători.

Menținerea de către fermieri a gardurilor vii, a arborilor existenți pe terenurile agricole are ca efect construirea zonelor de cuibărit de către păsările sălbatice, asigurarea hranei, depunerea ouălor, cloceirea acestora, creșterea puilor până când aceștia sunt capabili să zboare.

Pentru conservarea speciilor de păsări sălbatice este esențială protecția elementelor lineare de vegetație, cum sunt gardurile vii, șirurile de arbori, arborii în grup, arborii izolați care asigură legătura între adăposturi și habitatele de hrănire.

Unul dintre motivele cele mai importante pentru care unele specii de păsări sălbatice se află în scădere continuă în ariile lor de distribuție, îl reprezintă lipsa locurilor de cuibărit cauzate de dispariția pâlcurilor de copaci, a gardurilor vii, precum și de tăierile ilegale de arbori.

Fermierii nu trebuie să taie gardurile vii, grupurile de arbori bătrâni și scorburoși, exemplarele de arbori mari necesari pentru cuibăritul unor specii de păsări sălbatice în habitatele caracteristice ocupate de acestea în scopul refacerii și conservării biodiversității, să evite perturbarea locurilor de cuibărit în perioada reproducerii, distrugerea cuiburilor sau deranjarea indivizilor speciilor în zona cuiburilor, să păstreze gardurile vii și tufărișurile din vecinătatea culturilor agricole în perioada cuprinsă între 15 martie – 31 august.

Fermierilor care utilizează teren agricol le este interzisă tăierea sau intervenția de orice tip asupra gardurilor vii și a arborilor, în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice, cuprinsă între 15 martie – 31 august. Astfel, se interzice în această perioadă efectuarea unor lucrări de întreținere, curățare sau defrișare. În afara sezonului de reproducere, cuibărit, creșterea puilor până când aceștia sunt capabili să zboare, se pot efectua lucrări de îngrijire, tăieri de întreținere, de scurtare, de regenerare a gardurilor vii și a arborilor, însă nu scutește fermierii de obligația lor de a respecta interdicțiile prevăzute în dispozițiile naționale de transpunere a Directivei 79/409 / CEE sau în alte reglementări naționale în materie.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 67/107</p>
---	--	--

Prevederile art. 33, alin. (2) din Ordonanță de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc următoarele interdicții în scopul protejării tuturor speciilor de păsări sălbatice, inclusiv ale celor migratoare:

- a) uciderea sau capturarea intenționată, indiferent de metoda utilizată;
- b) deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și/sau ouălor din natură;
- c) culegerea ouălor din natură și păstrarea acestora, chiar dacă sunt goale;
- d) perturbarea intenționată, în special în cursul perioadei de reproducere și/sau de maturizare, dacă o astfel de perturbare este relevantă în contextul obiectivelor prezentei ordonanțe de urgență.

4. Se iau măsuri pentru evitarea instalării și extinderii speciilor de plante invazive pe terenul agricol.

Plantele invazive sunt plantele cu capacitate mare de extindere, având efect dăunător asupra culturilor agricole, fără a aduce atingere definiției „specii invazive” prevăzută la art. 4 pct. 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare.

Prin respectarea acestei cerințe, fermierii contribuie la menținerea unui nivel minim de întreținere a terenurilor agricole (indiferent de categoria de folosință, inclusiv a terenurile care nu mai sunt exploatate pentru producție) prin evitarea instalării și extinderii speciilor de plante invazive pe terenul agricol, inclusiv pe terenul agricol necultivat.

Speciile de plante invazive dăunătoare culturilor agricole sunt reprezentate de plante erbacee sau lemnoase, anuale sau perene, care invadează în mod spontan terenurile agricole, diminuând capacitatea de producție a culturilor agricole.

În această categorie intră și unele specii vegetale existente pe pajiști, fără valoare furajeră, toxice pentru animale sau dăunătoare produselor animaliere.

Vegetația ierboasă invazivă pe **terenul arabil** este constituită din plantele existente în flora spontană sau specii cultivate, care concurează cu plantele dintr-o anumită cultură.

Vegetația lemnoasă invazivă pe **terenul arabil** este constituită din arbuști și tufișuri specifice zonei, care împiedică executarea lucrărilor agricole, fiind plante gazdă pentru unele boli și dăunători ai plantelor de cultură.

Vegetația ierboasă invazivă de pe o **pajiște permanentă** este constituită din buruieni din flora spontană, fără valoare furajeră sau care sunt toxice pentru animale.

Vegetația lemnoasă invazivă de pe o **pajiște permanentă** este constituită din arbuști și tufișuri specifice zonei, care împiedică o bună exploatare a acesteia prin pășunat sau cosit.

Combaterea vegetației invazive pe **terenurile agricole necultivate**, se face prin discuire, cosirea vegetației sau erbicidare, înainte ca buruienile să ajungă la maturitate.

Nu se consideră „vegetație invazivă” culturile intercalate (fasole sau dovleac, semănate în cultura de porumb, rândurile de porumb semănate cu rol de protecție în culturile de pepeni, cartofii sau diferite plante furajere semănate printre pomii din livezi), precum și culturile „ascunse” (trifoiul sau lucerna, semănate în culturile de cereale: orz, orzoaică, ovăz).

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 68/107</p>
--	--	--

Principalele specii de plante invazive străine de interes ale Uniunii Europene, existente în România, sunt: *Asclepias syriaca*, cunoscută sub denumirea populară „Lapte roșu”, *Eloдея nuttallii*, cunoscută sub denumirea populară „Usturoi nuttall”, *Heracleum mantegazzianum*, cunoscută sub denumirea populară „Uriaș”, *Heracleum sosnowskyi*, cunoscută sub denumirea populară „Mucog”, *Impatiens glandulifera*, cunoscută sub denumirea populară „Balsam himalaian”, *Myriophyllum aquaticum*, cunoscută sub denumirea populară „Clei papagal”.

Fermierii au obligația identificării și combaterii acestor plante pe terenul agricol pe care îl administrează.

Principalele specii de plante invazive dăunătoare covorului ierbos pe pajiștile permanente (pragul maxim admis: până la 20% din vegetație/biomasă), sunt: *Alnus glutinosa* (arin negru) – puieți, *Amorpha fruticosa* (salcâm pitic), *Asperula cynanchica* (buruiana epilepsiei), *Betula pendula* (mesteacăn) – puieți, *Botriochloa ischaemum* (bărboasă), *Calamagrostis epigeios* (trestioară), *Carduus nutans* (ciulin), *Cirsium vulgare* (scai), *Corylus avellana* (alun), *Crataegus monogyna* (păducel), *Deschampsia caespitosa* (târsă), *Dipsacus sylvestris* (varga ciobanului), *Eryngium campestre* (scaiul dracului), *Hippophae rhamnoides* (cățina), *Juncus conglomeratus* (pipirig), *Juncus effusus* (spetează), *Juniperus communis* (ienupăr), *Juniperus sibirica* (ienupărul pitic), *Nardus stricta* (țapoșica), *Ononis spinosa* (osul iepurelui), *Phragmites australis* (trestia), *Picea abies* (molid) – puieți, *Prunus spinosa* (porumbar), *Quercus cerris* (cer) – puieți, *Reynoutria japonica* (iulișca), *Rubus sulcatus* (mur), *Rudbeckia laciniata* (marită-mă mamă), *Rumex alpinus* (stevia stânelor), *Salix caprea* (salcie căprească), *Solidago virgaurea* (splinuța), *Tanacetum vulgare* (vetrice), *Vaccinium myrtillus* (afin negru), *Vaccinium vitis idaea* (afin roșu/merișor).

Principalele specii de plante invazive pe terenurile arabile și pe pajiștile permanente din regiunile de câmpie și dealuri joase sunt: cuscuta (*Cuscuta campestris*), costrei (*Sorghum halepense*), cornuți (*Xanthium strumarium*), ambrozia (*Ambrosia artemisiifolia*), lupoaia (*Orobancha* spp), zârna (*Solanum nigrum*).

Pe lângă speciile de plante invazive, pe terenul agricol pot exista și specii de **plante toxice/otrăvitoare**, precum: *Ambrosia artemisiifolia* (ambrozie), *Aconitum tauricum* (omag), *Adonis vernalis* (rușcuță), *Caltha laeta* (calcea calului), *Conium maculatum* (cucută), *Chelidonium majus* (rostopască), *Equisetum palustre* (coada calului), *Euphorbia cyparissias* (laptele cânelui), *Galega officinalis* (ciumărea), *Gratiola officinalis* (vaninarița), *Helleborus purpurascens* (spânz), *Hypericum perforatum* (pojarniță), *Pteridium aquilinum* (feriga), *Ranunculus acer* (piciorul cocoșului), *Ranunculus sceleratus* (boglar), *Stellaria graminea* (rocoțea), *Thalictrum aquilegifolium* (rutișorul), *Veratrum album* (știrigoaie), *Verbascum phlomoides* (lumânărică) și **plante dăunătoare produselor animaliere**, precum: *Alliaria officinalis* (usturoița) *Arctium lappa* (brusturul) *Artemisia austriaca* (pelinița) *Carduus acanthoides* (spini) *Centaurea solstitialis* (scai galben) *Lepidium ruderale* (păducherniță) *Onopordon acanthium* (scai măgăresc) *Rumex acetosella* (măcriș mărunt) *Xanthium spinosum* (holeră) *Xanthium strumarium* (cornuți).

Menționăm obligativitatea distrugerii speciei *Ambrosia artemisiifolia* (conform Legii nr. 62/2018 privind combaterea buruienii ambrozia), considerată una dintre cele mai toxice buruieni (cu răspândire rapidă pe teritoriul României), care provoacă atât diminuarea producției la culturile agricole sau pajiștile permanente, cât și afecțiuni alergice grave populației care locuiește în zonele respective, în perioada înfloririi, dată fiind cantitatea mare de polen produsă de plantă, dimensiunea și structura grăunciorilor de polen.

Pentru identificarea speciilor de plante (ierboase și lemnoase) ce constituie vegetație invazivă/dăunătoare pe terenul agricol (arabil, pajiști permanente, culturi permanente), fermierii pot utiliza

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 69/107</p>
--	--	--

informațiile prevăzute în **Anexa** „Elemente de identificare a principalelor specii de plante invazive pe terenul agricol”, care face parte integrantă din prezentul ghid.

Vegetația invazivă pe terenurile agricole poate fi reprezentată și de alte specii de **plante ierboase sau lemnoase**, în funcție de specificul zonei (regiunea geografică, condițiile pedoclimatice locale, tipul de sol, sistemul de agricultură, practicile agricole etc.).

Fermierii au obligația identificării și combaterii plantelor invazive și a plantelor toxice/otrăvitoare existente pe terenul agricol pe care îl administrează.

Eliminarea/combaterea plantelor invazive sau dăunătoare culturilor agricole și produselor de origine animalieră care sunt răspândite și ocupă spații compacte se realizează prin tăiere/cosire manuală sau mecanică a plantelor, obținându-se cele mai bune rezultate.

Când plantele invazive/dăunătoare sunt răspândite în interiorul tarlalei/solei agricole, în special în interiorul unor crovuri, stufărișuri, denivelări etc., distrugerea se poate face prin aplicarea unor lucrări de discuit, grăpat sau prin folosirea unor cositori mecanice.

Când plantele invazive sunt răspândite pe suprafețe mari, mai ales în cazul celor ierboase, se pot aplica erbicide începând de primăvara devreme când plantele au talia 10 - 15 cm și pot fi recunoscute cu ușurință. Pentru stabilirea tipului de erbicid și a dozei, fermierii (deținători/ administratori de terenuri) pot apela la specialiștii direcțiilor pentru agricultură județene pentru a primi informații detaliate sau după caz la specialiști din cadrul primăriilor.

În cazul existenței unor focare izolate, unele plante invazive/dăunătoare pot fi eliminate/smulse relativ ușor folosind mănuși de protecție pentru evitarea iritațiilor, distrusă cu sapa sau prin secerare.

Pentru ca lucrările de eliminare/combateră să fie cât mai eficiente, cositul mecanic sau manual trebuie efectuat cât mai aproape de suprafața solului în vederea distrugerii tuturor ramificațiilor care pornesc din tulpina principală. În caz contrar, se distruge doar tulpina principală iar restul ramificațiilor se dezvoltă în continuare. Se recomandă tăiatul/cositul repetat de 2-3 ori pe an, iar lucrările de combatere se repetă în fiecare an până la eliminarea completă a acestor plante.

Anumite plante invazive/dăunătoare trebuie distruse în perioada cuprinsă între răsărire și apariția primelor inflorescențe, respectiv până în lunile iunie-iulie ale fiecărui an. În cazul reapariției focarelor de infestare se recomandă efectuarea repetată a lucrărilor de combatere pe întreaga perioadă a anului, evitând astfel apariția inflorescențelor/fructelor.

În ceea ce privește **vegetația lemnoasă**, unele specii, având capacitate de înmulțire și regenerare superioară ierburilor, devin concurente serioase pentru vegetația ierboasă a pajiștilor. De exemplu, arborii și arbuștii din grupa foioaselor, fiind specii cu o vivacitate foarte mare, lăstăresc foarte puternic, atât din colet (mesteacănul, carpenul, fagul), cât și din colet și rădăcini (aninul, porumbarul, măceșul, murul). Coniferele se înmulțesc numai prin sămânță, fiind mai ușor de defrișat.

O parte din arboretele existente pe **pajiștile permanente**, situate pe terenuri cu panta mai mare de 30°, cu sol mai subțire de 10 cm, precum și cele din jurul ravenelor și al ogașelor, nu se vor defrișa, pentru a se evita declanșarea proceselor de eroziune, fiind necesare ca zonă de protecție antierozională. De exemplu, ***Pinus mugo* (jipul sau jneapănul) trebuie exclus de la tăiere**, trebuie protejată și păstrată în starea în care se află, pentru faptul că el crește pe terenuri cu pante mari, cu sol superficial, protejând grohotișurile și coastele erodate, cu asociații ierboase inferioare și puțin productive (*Nardus stricta* s.a.), cu slabe perspective de îmbunătățire, cheltuielile de curățire și eliberare a terenului de material lemnos fiind mari, nerentabile.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 70/107</p>
---	--	--

De asemenea, sunt exceptate de la defrișare speciile lemnoase rare și cele declarate monumente ale naturii, ocrotite de lege: *Pinus silvestris* (pin silvestru), *Pinus cembra* (zâmbru), *Taxus baccata* (tisă), *Larix decidua* ssp. Carpatica (larice, zadă), *Rhododendron kotschyi* (smârdar, bujor de munte). Arboretele exceptate de la defrișare se supun regimului silvic.

Pe pajiștile permanente situate pe terenuri cu panta până la 12° se poate menține un număr redus de arbori solitari (stejar, gorun, mesteacăn, fag etc.) sau pâlcuri de arbori, care constituie zone de refugiu pentru animale în perioadele cu intemperii sau cu temperaturi ridicate.

Orice suprafață compactă de teren agricol dintr-o fermă, care este invadată de vegetație lemnoasă și este mai mare de 0,01 ha va fi evaluată ca teren neagricol și nu va beneficia de plăți.

Respectarea cerințelor GAEC 8 se verifică astfel: cerințele 1.a) și 1.b) se verifică la nivel de exploatare agricolă; cerințele 2, 3 și 4 se verifică la nivel de parcelă agricolă.

A.4.4. GAEC 9 – Interzicerea conversiei sau aratului pajiștilor permanente desemnate drept pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din cadrul siturilor Natura 2000

Obiectivul principal îl constituie protejarea habitatelor și a speciilor.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Se interzice schimbarea destinației sau aratul pajiștilor permanente desemnate ca pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din perimetrul siturilor Natura 2000.

Siturile Natura 2000 au fost desemnate în mod special pentru a proteja zonele esențiale pentru o subserie de specii sau tipuri de habitate enumerate în Directiva 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice și Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice. Acestea sunt considerate a fi de mare importanță deoarece sunt amenințate, vulnerabile, rare, endemice sau prezintă exemple remarcabile de caracteristici specifice.

Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de mare interes.

2. Lucrările de exploatare și întreținere a pajiștilor permanente din perimetrul siturilor Natura 2000 se efectuează cu respectarea măsurilor de conservare prevăzute în planurile de management ale siturilor sau cu respectarea măsurilor de conservare stabilite de administratorul sitului, până la aprobarea planului de management, conform legislației în vigoare.

Potrivit Ordonanței de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, **planul de management** al ariei naturale protejate reprezintă documentul care descrie și evaluează situația prezentă a ariei naturale protejate, definește obiectivele, precizează acțiunile de conservare necesare și reglementează activitățile care se pot desfășura pe teritoriul ariilor, în conformitate cu obiectivele de management.

Se consideră „*pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic*” din perimetrul siturilor Natura 2000, toate pajiștile permanente din perimetrul siturilor Natura 2000, respectiv pajiștile permanente

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 71/107</p>
---	--	--

care constituie habitate naturale a căror conservare necesită declararea siturilor de importanță comunitară, precum și pajiștile permanente care constituie habitate pentru speciile de animale și plante de interes comunitar a căror conservare necesită instituirea siturilor de importanță comunitară, astfel cum sunt prevăzute în legislația națională privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.

Pe suprafețele agricole situate în zonele de protecție integrală și în zonele de conservare durabilă/zonele de management durabil (zonele-tampon) din parcurile naționale și naturale, fermierii care dețin/administrează terenuri agricole și care desfășoară activități agricole în perimetrul ariei de protecție specială avifaunistică, trebuie să respecte măsurile de conservare impuse în planul de management sau în regulamentul ariei naturale protejate, iar în situația în care acesta nu este elaborat sau este în curs de elaborare, trebuie să respecte setul de măsuri de conservare stabilite de către administratorii ariilor naturale protejate respective.

Emiterea actelor de reglementare pentru planuri/proiecte/activități în ariile naturale protejate se realizează de către **Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP)** sau de către **administratorii ariilor naturale protejate** de interes național/internațional.

Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP), este instituția care emite avize favorabile și nefavorabile pentru ariile naturale protejate **neatribuite în administrare prin contracte de administrare**.

Atenție! Avizul favorabil emis, cuprinde măsurile de conservare stabilite de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate sau de către administratorul ariei naturale protejate, măsuri pe care fermierii care dețin/administrează terenuri agricole situate în ariile protejate trebuie să le respecte. **Respectarea cerințelor GAEC 9 se verifică la nivel de parcelă agricolă.**

B. DOMENIUL: SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SĂNĂTATEA PLANTELOR

B.1. ASPECTUL: SIGURANȚA ALIMENTARĂ

B.1.1. SMR 5 - Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare

Legislație aplicabilă:

- Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare: art. 14 și 15, art. 17 alin. (1)¹ și art. 18, 19 și 20

¹ Astfel cum au fost puse în aplicare în special prin:

- art. 14 din Regulamentul (CE) nr. 470/2009 și anexa la Regulamentul (CE) nr. 37/2010;
- Regulamentul (CE) nr. 852/2004: art. 4 alin. (1) și anexa I partea A [titlul II pct. 4 lit. (g), (h) și (j), pct. 5 lit. (f) și (h) și pct. 6; titlul III pct. 8 lit. (a), (b), (d) și (e), pct. 9 lit. (a) și (c)];
- Regulamentul (CE) nr. 853/2004: art. 3 alin. (1), anexa III secțiunea IX capitolul 1 [titlul I pct. 1 lit. (b), (c), (d) și (e); titlul I pct. 2 lit. (a) pct. (i), (ii) și (iii), lit. (b) pct. (i) și (ii), lit. (c); titlul I pct. 3, 4 și 5;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 72/107</p>
--	--	--

titlul II lit. A pct. 1, 2, 3 și 4; titlul II lit. B pct. 1 lit. (a) și (d), pct. 2, pct. 4 lit. (a) și (b)], anexa III secțiunea X capitolul 1 pct. 1;

- Regulamentul (CE) nr. 183/2005: art. 5 alin. (1), (5) și (6), anexa I partea A [titlul I pct. 4 lit. (e) și (g); titlul II pct. 2 lit. (a), (b) și (e)] și anexa III (secțiunea intitulată "Hrănirea", pct. 1 intitulat
- Regulamentul (CE) nr. 396/2005: art. 18 "Depozitarea", prima și ultima teză și pct. 2 intitulat "Distribuirea hranei pentru animale", a treia teză).

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

1. Fermierii care desfășoară activități de producție, prelucrare și punere pe piață a alimentelor și a hranei pentru animale au următoarele obligații generale:

- a) să pună pe piață numai alimente sigure;
- b) să pună pe piață numai alimente care nu sunt dăunătoare sănătății și care sunt adecvate consumului uman;
- c) să se asigure că hrana pentru animale nu va fi pusă pe piață sau utilizată în hrană animalelor destinate producției de alimente decât dacă este sigură;
- d) să respecte măsurile impuse de autoritatea competentă cu privire la punerea pe piață sau la retragerea de pe piață/rechemarea de la consumatori a unui aliment sau a unei hrane pentru animale, în cazul în care există suspiciunea că acel aliment sau acea hrană pentru animale este nesigur/nesigură;
- e) să asigure trasabilitatea produselor alimentare, a hranei pentru animale, a animalelor de la care se obțin produse alimentare și a oricărei alte substanțe destinate sau prevăzute a fi încorporată într-un produs alimentar sau în hrana pentru animale, în toate etapele producției, prelucrării și distribuției;
- f) să păstreze evidența furnizorilor și a produselor pe care le achiziționează în scopuri alimentare sau în scopul hrănirii animalelor, precum și evidența persoanelor către care au fost furnizate alimente/hrana pentru animale, pentru a asigura trasabilitatea acestora;
- g) să utilizeze în hrana animalelor numai produse care îndeplinesc cerințele legale de siguranță a hranei pentru animale;
- h) alimentele sau hrana pentru animale introduse pe piață trebuie să fie etichetate sau identificate în mod corespunzător, pentru facilitarea trasabilității lor, prin documentație sau informații adecvate, conform prevederilor legale;
- i) să informeze autoritatea competentă în cazul în care consideră că produsul alimentar/hrana pentru animale pus/pusă pe piață poate fi dăunător/dăunătoare pentru sănătatea consumatorilor și să ia măsurile necesare pentru a preveni riscurile pentru consumatorul final;
- j) să pună la dispoziția autorității competente informațiile solicitate în ceea ce privește acțiunile întreprinse pentru evitarea sau reducerea riscului determinat de alimentele/hrana pentru animale pe care le furnizează sau le-au furnizat;
- k) să ia măsuri adecvate de remediere a neconformităților constatate cu ocazia controalelor oficiale.

2. Fermierii cu activități în sectorul produselor alimentare și în domeniul hranei pentru animale iau măsuri, în toate etapele producerii, prelucrării și distribuției din unitatea aflată sub controlul lor, astfel încât produsele alimentare sau hrana pentru animale să satisfacă cerințele legislației alimentare care sunt relevante pentru activitățile lor și verifică îndeplinirea acestor cerințe, după cum urmează:

2.1. Fermierii din sectorul alimentar care cresc, colectează sau vânează animale ori care obțin produse primare de origine animală au următoarele obligații:

- a) să respecte măsurile privind igiena, astfel:
- (i) să depoziteze și să manipuleze deșeurile și substanțele periculoase astfel încât să prevină contaminarea;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 73/107</p>
--	--	--

(ii) să prevină introducerea și răspândirea bolilor contagioase transmisibile la oameni prin alimente, inclusiv să ia măsuri de precauție la introducerea unor animale noi și să raporteze suspiciunile de focare de boli către autoritatea competentă;

(iii) să utilizeze corect aditivii furajeri și produsele medicinale veterinare, în conformitate cu legislația aplicabilă;

b) să țină evidențe cu privire la:

(i) natura și originea furajelor cu care sunt hrănite animalele;

(ii) produsele medicinale veterinare sau alte tratamente administrate animalelor, data administrării și perioadele de așteptare;

(iii) rezultatele tuturor analizelor efectuate pe probe prelevate de la animale sau alte probe prelevate pentru stabilirea diagnosticului, care sunt importante pentru sănătatea umană;

(iv) orice rapoarte relevante ale verificărilor pe animale sau produse de origine animală.

2.2. Fermierii din sectorul alimentar care produc sau recoltează produse vegetale au următoarele obligații:

a) să respecte măsurile privind igiena, în special:

(i) să depoziteze și să manipuleze deșeurile și substanțele periculoase astfel încât să prevină contaminarea;

(ii) să utilizeze corect produsele de protecție a plantelor și biocidurile, în conformitate cu legislația aplicabilă;

b) să țină evidențe în special cu privire la:

(i) orice utilizare a produselor fitofarmaceutice și a biocidelor;

(ii) rezultatele tuturor analizelor relevante efectuate pe probe prelevate de la plante sau alte probe, care sunt importante pentru sănătatea umană;

c) să asigure spațiile de depozitare împotriva infestării/infectării post recoltă/depozitare cu microorganisme și/sau organisme toxice, vătămătoare și/sau dăunătoare produselor agricole primare sau prelucrate;

d) să asigure starea de sănătate a produselor vegetale depozitate prin măsuri de prevenire corespunzătoare.

2.3 Fermierii care produc sau, după caz, colectează lapte crud trebuie să respecte următoarele cerințe:

2.3.1 Cerințe de sănătate animală care se aplică producției de lapte crud și de colostru:

a) laptele crud și colostrul trebuie să provină de la animale:

(i) în bună stare de sănătate și care nu prezintă niciun semn de boală care ar putea duce la contaminarea laptelui și, în special, care nu suferă de o infecție a aparatului genital însoțită de scurgeri, de enterită cu diaree și febră sau de o inflamație vizibilă a ugerului;

(ii) care nu prezintă nicio rană a ugerului care ar putea altera laptele și colostrul;

(iii) cărora nu li s-au administrat substanțe sau produse neautorizate sau animale care nu au făcut obiectul unui tratament ilegal în temeiul Directivei 96/23/CE;

(iv) pentru care, în cazul administrării unor produse sau substanțe autorizate, a fost respectată perioada de așteptare prescrisă pentru aceste produse sau substanțe;

b) în ceea ce privește bruceloza, laptele crud și colostrul trebuie să provină de la:

(i) vaci sau bivolițe care aparțin unui efectiv care, în sensul Directivei 64/432/CEE, este indemn sau oficial indemn de bruceloză;

(ii) oi sau capre care aparțin unei exploatații oficial indemne sau indemne de bruceloză în sensul Directivei 91/68/CEE; sau

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p> Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 74/107</p>
---	--	--

(iii) femele din alte specii, speciile sensibile la bruceloză, care aparțin unui efectiv controlat în mod regulat pentru această maladie în cadrul unui plan de supraveghere aprobat de autoritatea competentă;

c) în ceea ce privește tuberculoza, laptele crud și colostrul trebuie să provină de la:

(i) vaci sau bivolițe care aparțin unui efectiv care, în sensul Directivei 64/432/CEE, este indemn sau oficial indemn de bruceloză; sau

(ii) femele din alte specii, sensibile la tuberculoză, care aparțin unui efectiv controlat în mod regulat pentru această maladie în cadrul unui plan de supraveghere aprobat de autoritatea competentă. În cazul în care sunt ținute capre împreună cu vaci, caprele trebuie să fie controlate și supuse unor teste de tuberculoză;

d) laptele crud care provine de la animale care nu respectă cerințele prevăzute la lit. b) și c) poate fi utilizat cu autorizația autorității competente, astfel:

(i) în cazul vacilor sau bivolițelor care nu prezintă o reacție pozitivă la testele de depistare a tuberculozei sau a brucelozei și niciun simptom al acestor boli sau după ce a fost supus unui tratament termic, astfel încât să prezinte o reacție negativă la testul de fosfatază;

(ii) în cazul oilor sau caprelor care nu prezintă o reacție pozitivă la testele de depistare a brucelozei sau care au fost vaccinate împotriva brucelozei în cadrul unui program de eradicare aprobat și care nu prezintă niciun simptom al acestei boli, fie pentru fabricarea brânzeturilor cu o durată de maturare de cel puțin două luni, fie după ce a fost supus unui tratament termic, astfel încât să prezinte o reacție negativă la testul de fosfatază;

(iii) în cazul femelelor aparținând altor specii care nu prezintă o reacție pozitivă la testele de depistare a tuberculozei sau a brucelozei și niciun simptom al acestor boli, dar care aparțin unui efectiv în care a fost detectată bruceloză sau tuberculoza în urma controalelor menționate la lit. b) și c), în cazul în care sunt supuse unui tratament care să asigure siguranța acestuia;

e) laptele crud și colostrul de la un animal care nu respectă cerințele prevăzute la lit. a)-d), și anume orice animal care prezintă individual o reacție pozitivă la testele profilactice privind tuberculoza sau bruceloză prevăzute în Directiva 64/432/CEE și în Directiva 91/68/CEE, nu trebuie să fie utilizate pentru consumul uman;

f) izolarea animalelor infectate sau suspecte de a fi infectate cu una dintre bolile menționate la lit. a)-c) trebuie să fie eficientă, în scopul evitării oricărui efect nefast asupra laptelui și a colostrului altor animale.

2.3.2 Cerințe privind igiena în exploatațile de producție a laptelui și a colostrului

2.3.2.1 Cerințe care se aplică spațiilor și echipamentelor:

a) instalațiile de muls și spațiile în care sunt depozitate, manipulate sau răcite laptele și colostrul trebuie să fie situate și construite astfel încât să limiteze riscurile de contaminare a laptelui și a colostrului;

b) spațiile destinate depozitării laptelui și a colostrului trebuie să fie protejate de vermină și bine separate de spațiile unde sunt adăpostite animalele și, după caz, să dispună de un echipament de refrigerare corespunzător;

c) suprafața echipamentelor care intră în contact cu laptele și colostrul (ustensile, recipiente, cisterne utilizate la muls, colectare și transport) trebuie să fie ușor de curățat și, dacă este necesar, de dezinfectat și bine întreținută. Aceasta impune utilizarea unor materiale netede, lavabile și netoxice. După utilizare, aceste suprafețe trebuie să fie curățate și, dacă este necesar, dezinfectate. După fiecare transport sau fiecare serie de transporturi, atunci când intervalul dintre descărcare și încărcarea următoare este foarte scurt, dar în toate cazurile cel puțin o dată pe zi, este necesar ca recipientele și cisternele utilizate pentru transportul laptelui crud să fie curățate și dezinfectate în mod corespunzător înainte de a fi reutilizate.

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 75/107</p>
--	--	--

2.3.2.2. Igiena în timpul mulsului, colectării și transportului:

a) mulsul trebuie să fie efectuat în condiții de igienă, asigurând în special:

- (i) ca, înainte de a începe mulsul, ugerul și părțile adiacente să fie curate;
- (ii) să fie identificate animalele supuse unui tratament în urma căruia există riscul ca reziduuri de medicamente să treacă în lapte și ca laptele care provine de la aceste animale înainte de încheierea perioadei de așteptare prescrise să nu fie utilizat pentru consumul uman;

b) imediat după muls, laptele și colostrul trebuie să fie depozitate într-un spațiu curat, proiectat și echipat astfel încât să se evite orice contaminare, astfel:

- (i) laptele trebuie de îndată adus la o temperatură care să nu fie mai mare de 8°C, atunci când este colectat în fiecare zi, și de 6°C, atunci când colectarea nu este efectuată în fiecare zi;
- (ii) colostrul trebuie de îndată adus și depozitat separat la o temperatură care să nu fie mai mare de 8°C, atunci când este colectat în fiecare zi, și de 6°C, atunci când colectarea nu este efectuată în fiecare zi, sau congelat;

c) fermierii nu sunt obligați să respecte cerințele privind temperatura prevăzute la lit. b) în cazul în care:

- (i) laptele este tratat în două ore după muls; sau
- (ii) este necesară o temperatură mai mare din motive tehnologice legate de fabricarea anumitor produse lactate și autoritatea competentă autorizează acest lucru.

2.4 Fermierii din sectorul alimentar care produc ouă și produse din ouă - în ceea ce privește producția de ouă și produse din ouă, în spațiile producătorului și până la vânzarea către cumpărător, ouăle trebuie să fie ținute curate, uscate, ferite de mirosuri străine, protejate eficient contra loviturilor și ferite de acțiunea directă a soarelui.

2.5 Fermierii din sectorul hranei pentru animale care desfășoară activități de producție primară de furaje și alte operațiuni conexe trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) cerințe referitoare la igienă: să ia măsuri adecvate, în special pentru:

- (i) a depozita și manipula individual și în condiții de siguranță deșeurile și substanțele periculoase, în scopul de a evita riscurile de contaminare;
- (ii) a lua în considerare rezultatele oricărei analize relevante a probelor prelevate din produsele primare sau a altor probe care prezintă importanță pentru siguranța hranei pentru animale;

b) cerințe privind păstrarea evidențelor: să păstreze evidențe, în special privind:

- (i) orice utilizare de produse fitosanitare și de biocide;
- (ii) utilizarea de semințe modificate genetic;
- (iii) sursa și cantitatea fiecărei intrări de hrană pentru animale, precum și destinația și cantitatea fiecărei ieșiri de hrană pentru animale;

c) operatorii din sectorul hranei pentru animale și fermierii își procură și utilizează numai hrană pentru animale provenită de la unități înregistrate și/sau autorizate și trebuie:

- (i) să depoziteze hrana pentru animale separat de agenții chimici și celelalte produse interzise în hrana pentru animale;

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 76/107</p>
--	--	--

- (ii) să depoziteze furajele medicamentate separat de cele fără adaos de medicamente destinate unor categorii sau specii de animale diferite, astfel încât să se reducă riscul hrănirii animalelor nevizate;
- (iii) furajele medicamentate se manipulează separat de cele fără adaos de medicamente, în scopul prevenirii contaminării.

2.6. Fermierii din sectorul produselor alimentare și fermierii cu activitate în domeniul hranei pentru animale se asigură de respectarea prevederilor legale cu privire la reziduuri și contaminanți.

Respectarea cerințelor SMR 5 se verifică la nivel de exploatație agricolă.

B.1.2. SMR 6 - Directiva Consiliului 96/22/CE din 29 aprilie 1996 privind interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor

Legislație aplicabilă:

- Directiva Consiliului 96/22/CE din 29 aprilie 1996 privind interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor și de abrogare a Directivelor 81/602/CEE, 88/146/CEE și 88/299/CEE (JO L 125, 23.5.1996, p. 3): art. 3 lit. (a), (b), (d) și (e) și art. 4, 5 și 7;
- Norma sanitară veterinară privind interzicerea utilizării în creșterea animalelor de fermă a unor substanțe cu acțiune hormonală sau tireostatică și a celor betaagoniste, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 199/2006, cu modificările și completările ulterioare: art. 3 lit. a), b), d) și e), art. 4, 5 și 8 și anexele nr. 1-3.

Crescătorii/proprietarii/deținătorii animalelor de fermă (animale domestice din speciile bovine, porcine, ovine și caprine, solipede domestice, păsări și iepuri, precum și animale sălbatice din aceste specii și rumegetoare sălbatice care au fost crescute într-o exploatație) sau animalelor de acvacultură **au obligația să cunoască și să respecte următoarele cerințe:**

- a) interdicția privind deținerea de către crescătorii/proprietarii/deținătorii de animale a substanțelor cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste;
- b) interdicția privind administrarea de către crescătorii/proprietarii/deținătorii de animale în tratamentul animalelor de fermă a produselor medicinale veterinare ce conțin substanțe interzise (substanțe tireostatice, stilbenele, derivații de stilbene, sărurile și esterii acestora, respectiv 17 betaestradiol și derivații esterificați ai acestuia, precum și produse medicinale veterinare ce conțin substanțe care au acțiune estrogenă, androgenă sau gestagenă, altele decât 17 betaestradiol și derivații esterici ai acestuia);
- c) administrarea în scopuri terapeutice sau zootehnice a testosteronului, progesteronului și a derivaților acestora, precum și a substanțelor betaagoniste se efectuează numai la animale identificate și numai de către medicul veterinar sau sub responsabilitatea directă a acestuia, care va consemna tratamentul efectuat, inclusiv perioada de așteptare, în registrul de consultații și tratamente;
- d) să respecte perioada de așteptare specificată în datele înscrise de medicul veterinar care a efectuat tratamentul terapeutic cu substanțe hormonale, tireostatice sau betaagoniste;
- e) este interzis tratamentul terapeutic cu substanțele hormonale, tireostatice și betaagoniste al animalelor de interes economic și al animalelor de reproducție la sfârșitul vieții reproductive a acestora.

Respectarea cerințelor SMR 6 se verifică la nivelul exploatației agricole.

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p align="center">Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p align="center">Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 77/107</p>
--	--	--

B.2. ASPECTUL: PRODUSE DE PROTECȚIE A PLANTELOR

B.2.1. SMR 7 – Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare

Legislație aplicabilă:

- **Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (JO L 309, 24.11.2009, p. 1), cu modificările și completările ulterioare: art. 55 primele două teze;

- **Ordonanța Guvernului nr. 4/1995** privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură și silvicultură, aprobată cu modificări prin Legea nr. 85/1995, cu modificările și completările ulterioare: art. 15, 19 alin. (2);

- **Hotărârea Guvernului nr. 1230/2012** privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117 CEE și 91/414/CEE: art. 3, ali. (1), lit. i).

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

Fermierii care prin activitatea lor utilizează produse de protecție a plantelor au următoarele obligații:

a) să utilizeze numai produse de protecție a plantelor omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor, care se regăsesc în baza de date PEST-EXPERT. Referințe: <http://www.madr.ro/ro/fitosanitar>

Prin produse de protecția plantelor (pesticide) se înțelege: ierbicide, fungicide, insecticide, nematocide, stimulatori de creștere, acaricide, rodenticide, feromoni, dezinfectanți ai solului, defolianți și desicanți.

Fermierii care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează produse de protecție a plantelor (ppp) au obligația să utilizeze numai produse de protecție a plantelor omologate de Comisia Națională de Omologare a Produselor de Protecție a Plantelor, care se regăsesc în baza de date *PEST-EXPERT*.

Pași de urmat pentru a consulta baza de date PEST-EXPERT:

- ✓ www.madr.ro/
- ✓ Fitosanitar: <http://www.madr.ro/ro/fitosanitar.html>
- ✓ Adrese web (josul paginii): <https://aloe.anfdf.ro/>
- ✓ Continue to this website (not recommended).
 - ✓ Se completează căsuțele:
 - utilizator: „*guest*”
 - parola: „*guest*”
 - ✓ Căutare
 - ✓ Se completează căsuțele cu datele care interesează. (Ex: Pentru a viziona toate produsele omologate, se bifează căsuțele „*Toate lunile*” și „*Toți anii*”, iar la „*Căutare*” se completează cu „*Produs*”, apoi se apasă butonul „*Afișare*”).

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 78/107</p>
--	--	--

Lista produselor de protecție a plantelor omologate se regăsește la adresa url: <https://www.madr.ro/omologare-produse-de-protectie-a-plantelor/lista-produselor-de-protectie-a-plantelor-omologate.html>

Fermierul trebuie să dețină și să pună la dispoziția inspectorului care efectuează controlul SMR 7 următoarele documente justificative:

- registrul de evidență a produselor de protecție a plantelor, completat la zi, fișele de magazie;
- facturi/avize de achiziționare a produselor de protecție a plantelor (ppp);
- registrul de evidență a tratamentelor cu produsele de protecție a plantelor.

b) să utilizeze produsele de protecție a plantelor numai în scopul pentru care acestea au fost omologate și numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare de pe eticheta produsului;

În vederea efectuării tratamentelor fitosanitare, fermierul trebuie să respecte instrucțiunile de utilizare înscrise pe eticheta produselor de protecție a plantelor, să utilizeze produsele de protecție a plantelor doar în scopul pentru care acestea au fost omologate și precizările din baza de date PESTEXPERT, respectiv să respecte doza/ha omologată, cultura, agentul de dăunare și momentul aplicării.

c) să se asigure că produsele de protecție a plantelor cărora le este atribuit cuvântul de avertizare pericol și frazele de pericol corespunzătoare sunt utilizate numai de către persoanele juridice care dețin autorizație pentru utilizarea acestor produse, emisă de oficiul fitosanitar din raza teritorială în care își desfășoară activitatea;

Produsele de protecție a plantelor clasificate ca foarte toxice (T+) și toxice (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație pentru utilizarea acestor produse, emisă de unitatea fitosanitară din raza teritorială în care își desfășoară activitatea.

Conform art. 15 din OG nr. 4/1995 privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură și silvicultură, cu modificările și completările ulterioare (OG nr. 41/2007 și Legea nr. 28/2009), pentru utilizarea produselor de protecție a plantelor **sunt autorizate numai persoanele juridice care dispun de persoane calificate**, confirmate prin **certificatul de atestare profesională**, cu pregătire în domeniul agricol/biologic/biochimic sau silvic și de mijloacele necesare depozitării, manipulării și utilizării în siguranță a acestor produse.

Certificatul de atestare profesională se eliberează de către oficiul/unitatea fitosanitară județeană.

Fermierii, persoane juridice, trebuie să dețină autorizația de utilizare a produselor de protecție a plantelor clasificate ca foarte toxice (T+) și toxice (T), vizată anual de către oficiul fitosanitar județean, în cazul folosirii acestor produse.

Utilizatorii autorizați să desfășoare activități cu produse de protecție a plantelor clasificate ca foarte toxice (T+) și toxice (T) trebuie să se înregistreze **la unitățile fitosanitare și inspectoratele teritoriale de muncă.**

Fermierii, persoane fizice sau juridice, care utilizează pe terenurile pe care le dețin produse de protecție a plantelor clasificate ca nocive (Xn), iritante (Xi) sau fără clasificare de pericolozitate, au obligația să le depoziteze, să le manipuleze și să le utilizeze în conformitate cu instrucțiunile tehnice care le însoțesc.

La solicitarea fermierilor, persoane fizice sau juridice pot efectua tratamente de protecție a plantelor numai **prestatorii de servicii care dețin autorizație pentru prestare de servicii cu produse de protecție a plantelor.**

Fermierii, **persoane juridice, pot utiliza produsele de protecție a plantelor numai dacă solicită și dacă obțin autorizația de utilizare.**

Fermierii, persoane juridice, care au mijloacele necesare și personal calificat, atestat prin certificat de atestare profesională, eliberat de către unitatea fitosanitară, se pot autoriza și ca prestatori de servicii de protecție a plantelor.

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 79/107

Este interzisă utilizarea produselor de protecție a plantelor clasificate ca foarte toxice (T+) și toxice (T) de către persoane fizice, precum și de către persoane juridice **neînregistrate/neautorizate**.

d) să păstreze o perioadă de cel puțin 3 ani documentele de evidență contabilă a produselor de protecție a plantelor depozitate și utilizate în exploatație, precum și Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor.

Fermierii vor ține evidența la zi, după efectuarea fiecărui tratament fitosanitar, prin completarea într-un registru, după modelul de mai jos:

Nume și prenume fermier/soc. Comercială _____

Domiciliu fermier/sediul social al societății _____

(Comuna, județul)

Ferma (nume/număr, adresa) _____

REGISTRU de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor

Data efectuării tratament (ziua luna, anul)	Cultura și locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Numele, prenumele pers. responsabile de efectuarea tratamentului, semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr. și data documentului prin care s-a dat în consum populației
			Agentul de dăunare: boli/dăunători/buruieni	Denumire PPP folosit	Doza omologată /doza folosită	Suprafața (ha)	Cantități utilizate (kg, l)			

[(Conform Reg. (CE) nr. 1107/2009, art. 67, (1)]

Fermierul numerotează paginile registrului, menționând pe ultima filă a acestuia câte pagini conține, îl semnează și ștampilează (după caz). Fermierul este obligat să păstreze registrul pentru o perioadă de minim trei ani, potrivit prevederilor legislative.

Atenție! Este interzisă utilizarea produselor pentru protecția plantelor pe zonele cultivate cu culturi fixatoare de azot și culturi secundare.

Respectarea cerințelor SMR 7 se verifică la nivel de exploatație agricolă.

B.2.2. SMR 8 – Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor

Legislație aplicabilă:

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 80/107</p>
---	---	--

- **Directiva 2009/128/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor (JO L 309, 24.11.2009, p. 71):

- art. 5 alin. (2) și art. 8 alin. (1)-(5);
- art. 12 în ceea ce privește restricțiile referitoare la utilizarea pesticidelor în zonele protejate definite pe baza Directivei 2000/60/CE privind apa și a legislației privind Natura 2000;
- art. 13 alin. (1) și (3) în ceea ce privește manipularea și depozitarea pesticidelor și eliminarea resturilor.

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2012** pentru stabilirea cadrului instituțional de acțiune în scopul utilizării durabile a pesticidelor pe teritoriul României, aprobată prin Legea nr. 63/2013, cu modificările și completările ulterioare: art. 5 alin. (1), (4) și (5), art. 8 alin. (1)-(9), art. 12, art. 13 alin. (1)-(3).

- **Ordonanța Guvernului nr. 4/1995** privind fabricarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură și silvicultură, aprobată cu modificări prin Legea nr. 85/1995, cu modificările și completările ulterioare: art. 27 lit. e).

Potrivit Directivei 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor, se definesc următorii termeni:

- **utilizator profesionist** - orice persoană care utilizează pesticide în cadrul activității sale profesionale, inclusiv operatori, tehnicieni, angajatori și liber-profesioniști, atât din sectorul agricol, cât și din alte sectoare;

- **distribuitor** - orice persoană fizică sau juridică care introduce un pesticid pe piață, inclusiv angrosiști, vânzători cu amănuntul, vânzători și furnizori;

- **consilier** - orice persoană care a dobândit cunoștințe corespunzătoare și oferă consultanță în ceea ce privește gestionarea dăunătorilor și utilizarea în siguranță a pesticidelor, în cadrul exercitării unei activități profesionale sau al prestării unui serviciu comercial, inclusiv serviciile private de consultanță independentă și serviciile publice de consultanță, agenții comerciale, producătorii de produse alimentare și vânzătorii cu amănuntul, dacă este cazul.

Potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului și Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, "**produsele fitosanitare**" sunt produse care constau în sau care conțin substanțe active, agenți fitoprotectori sau agenți sinergici, în forma în care sunt prezentate utilizatorului, și care sunt destinate uneia dintre următoarele utilizări:

a) protecția plantelor sau a produselor vegetale împotriva tuturor organismelor dăunătoare sau prevenirea acțiunii unor astfel de organisme, cu excepția cazului în care se consideră că scopul principal al utilizării acestor produse este mai curând pentru igienă decât pentru protecția plantelor sau a produselor vegetale;

b) influențarea proceselor vitale ale plantelor, cum ar fi substanțele care le influențează creșterea, altele decât un nutrient sau un biostimulator al plantelor;

c) conservarea produselor vegetale, în măsura în care aceste substanțe sau produse nu intră sub incidența unor dispoziții comunitare speciale privind conservanții;

d) distrugerea unor plante sau părți nedorite ale acestora, în afara algelor, cu excepția cazurilor în care produsele sunt aplicate la sol sau în apă pentru protecția plantelor;

e) controlul sau prevenirea creșterii nedorite a plantelor, în afara algelor, cu excepția cazurilor în care produsele sunt aplicate la sol sau în apă pentru protecția plantelor.

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

a) să obțină certificatul de formare profesională dobândit prin instruire privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor, în cazul utilizatorilor profesioniști care au avut o

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 81/107</p>
--	--	--

neconformitate identificată în anul anterior în urma controalelor oficiale sau a verificărilor SMR 7 și/sau SMR 8 efectuate în scopul condiționalității;

Transpunerea Directivei 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor în legislația națională a fost realizată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2012 pentru stabilirea cadrului instituțional de acțiune în scopul utilizării durabile a pesticidelor pe teritoriul României, aprobată prin Legea nr. 63/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență nr. 34/2012 pentru stabilirea cadrului instituțional de acțiune în scopul utilizării durabile a pesticidelor pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul instituțional pentru realizarea unei utilizări durabile a pesticidelor prin reducerea riscurilor și a efectelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului și prin promovarea utilizării gestionării integrate a dăunătorilor și a unor tehnici sau abordări alternative, cum ar fi alternativele nechimice pentru pesticide.

Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului și al ministrului sănătății nr. 1356/1343/2018/ 51/2019 privind sistemul de instruire și certificare în scopul utilizării durabile a produselor de protecție a plantelor, cu completările ulterioare, reglementează sistemele de instruire și certificare în scopul utilizării durabile a produselor de protecție a plantelor.

Potrivit actului normativ mai sus menționat, instruirea privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor se adresează utilizatorilor profesioniști, distribuitorilor și consilierilor.

Autoritatea responsabilă pentru asigurarea desfășurării sesiunilor de instruire și a eliberării certificatelor de formare profesională dobândite prin instruire este Autoritatea Națională Fitosanitară, prin oficiile fitosanitare județene.

Oficiile fitosanitare județene notifică către utilizatorii profesioniști, distribuitori și consilieri perioadele efectuării sesiunilor de instruire în vederea participării la cursul de instruire. Utilizatorii profesioniști, distribuitorii și consilierii trebuie să depună dosarul de înscriere în perioadele care urmează a fi comunicate. Aceștia pot depune dosarul de înscriere și fără să fie notificați. Certificatul de formare profesională dobândit prin instruire este valabil 5 ani de la data eliberării acestuia, pe certificat menționându-se activitatea profesională pentru care s-a efectuat instruirea.

Cerința se aplică tuturor utilizatorilor profesioniști de produse de protecție a plantelor și, prin urmare, fermierilor și se aplică în întreaga țară.

În temeiul art. 6 alin. (2) și art. 9 alin. (2) lit. c) din Directiva 2009/128/CE, al art. 6 alin. (1) și art. 9 din Ordonanța de urgență nr. 34/2012 cu modificările și completările ulterioare, utilizatorul profesionist care achiziționează pesticide, precum și operatorul care efectuează pulverizări aeriene trebuie să fie titulari ai certificatelor de formare profesională care atestă dobândirea prin instruire sau prin alte forme de școlarizare a unor cunoștințe privind temele de formare prevăzute în legislație.

În cazul în care fermierul achiziționează pesticide în exploatarea agricolă deținută/administrată, trebuie să se asigure că distribuitorul este posesor al unui certificat de formare.

În cazul în care fermierul efectuează el însuși pulverizările aeriene, trebuie să dețină certificatul de formare, iar în situația în care nu este titularul unui astfel de certificat, poate încheia un contract de prestări servicii cu un operator care posedă certificat de formare.

b) să țină evidența verificărilor tehnice efectuate anual, înainte de executarea tratamentelor fitosanitare, la echipamentele de aplicare a produselor de protecție a plantelor.

Echipamentul de aplicare a pesticidelor reprezintă orice echipament special conceput pentru aplicarea pesticidelor, inclusiv accesoriile care sunt esențiale funcționării sale efective, cum ar fi duze, manometre, filtre, site și dispozitive de curățare a rezervorului.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 82/107</p>
--	--	--

Verificarea echipamentelor de aplicare a pesticidelor acoperă toate aspectele importante în vederea atingerii unui înalt grad de siguranță și protecție pentru sănătatea umană și pentru mediu.

Fermierii au obligația verificării echipamentelor de aplicare a pesticidelor și ținerea evidenței acestor verificări .

Pentru a fi utilizate în scop profesional, echipamentele trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- să funcționeze în mod fiabil și să fie folosit în mod corespunzător, în scopul pentru care a fost conceput, pentru a garanta că pesticidele pot fi dozate și distribuite cu exactitate;
- să fie într-o stare de funcționare care să permită cu ușurință umplerea și golirea completă a acestuia în deplină siguranță și să prevină scurgerea pesticidelor;
- să permită curățarea completă cu ușurință;
- să garanteze siguranța operațiilor și să poată fi controlat și oprit imediat din locul operatorului;
- reglările trebuie să fie simple, precise și să poată fi reproduse.

Se va acorda o atenție deosebită următoarelor elemente:

- elementele de transmisie;
- pompa;
- agitarea;
- rezervarea;
- rezervorul;
- sistemele de măsură, comandă și reglare;
- țevile și conductele;
- filtrele;
- rampa;
- duzele;
- distribuirea;
- ventilatorul.

c) să nu efectueze tratamente fitosanitare cu echipamente de aplicare a produselor de protecție a plantelor de uz profesional care au fost respinse în urma inspecției;

În cazul în care echipamentele de aplicare a produselor de protecție a plantelor de uz profesional nu respectă standardele armonizate, stabilite la nivel european, și, implicit nu respectă cerințele de siguranță, de protecție a sănătății și a mediului, sunt respinse în urma inspecției, utilizatorii profesioniști nu vor efectua tratamente fitosanitare.

d) să nu aplice tratamente cu produse de protecție a plantelor în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică, precum și în alte zone protejate stabilite prin legislația în vigoare.

Zonele de protecție se instituie în conformitate cu art. 40 și Anexa nr. 2 din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în lungul cursurilor de apă. Lățimea zonelor de protecție este stabilită în funcție de lățimea cursului de apă, tipul și destinația resursei de apă sau amenajării hidrotehnice astfel:

Lățimea zonei de protecție în lungul cursurilor de apă regularizate:

- 2 m pentru cursurile de apă regularizate a căror lățime este sub 10 m;
- 3 m pentru cursurile de apă regularizate a căror lățime este cuprinsă între 10-50 m;
- 5 m pentru cursurile de apă regularizate a căror lățime este de peste 51 m;
- distanța dig-mal pentru cursurile de apă îndiguite, dacă această distanță este mai mică de 50 m.

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 83/107</p>
--	--	--

Lățimea zonei de protecție în lungul cursurilor de apă neregularizate:

- 5 m pentru cursurile de apă a căror lățime este sub 10 m;
- 15 m pentru cursurile de apă a căror lățime este cuprinsă între 10-50 m;
- 20 m pentru cursurile de apă a căror lățime este de peste 51 m.

Lățimea zonei de protecție în jurul lacurilor naturale, indiferent de mărime: 5 m.

Lățimea zonei de protecție în jurul lacurilor de acumulare: între nivelul normal de retenție și cota coronamentului.

Lățimea zonei de protecție de-a lungul digurilor: 4 m spre interiorul incintei.

Lățimea zonei de protecție de-a lungul canalelor de derivație de debite: 3 m.

Baraje și lucrări anexe la baraje:

- baraje de pământ, anrocamente, beton sau alte materiale - 20 m în jurul acestora;
- instalații de determinare a calității apei, construcții și instalații hidrometrice - 2 m în jurul acestora;
- borne de microtriangulație, foraje de drenaj, foraje hidrogeologice, aparate de măsurarea debitelor - 1 m în jurul acestora.

Lățimea zonei de protecție la forajele hidrogeologice din rețeaua națională de observații și măsurători - 1,5 m în jurul acestora.

Zonele de protecție se măsoară astfel:

- ✓ la cursurile de apă, începând de la limita albiei minore;
- ✓ la lacurile naturale, de la nivelul mediu;
- ✓ la alte lucrări hidrotehnice, de la limita zonei de construcție.

În conformitate cu prevederile art. 5 din Legea Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare și ale H.G. nr. 930/2005 privind aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, se adaugă zonei de protecție, după caz, zona de protecție sanitară cu regim sever, zona de protecție sanitară cu regim de restricții, perimetre de protecție hidrogeologică în jurul surselor de alimentare cu apă potabilă, al surselor de apă potabilă destinate îmbutelierii, al surselor de ape minerale sau al lacurilor și nămolurilor terapeutice.

Zonele de protecție sanitară și perimetrele de protecție hidrogeologică se instituie în jurul lucrărilor de captare, al construcțiilor și instalațiilor destinate alimentării cu apă potabilă, al surselor de apă potabilă destinate îmbutelierii, al surselor de ape minerale utilizate pentru cura internă sau pentru îmbuteliere, lacurilor și nămolurilor terapeutice, în conformitate cu art. 5 alin. (1) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, în scopul prevenirii pericolului de alterare a calității surselor de apă și, respectiv, a lacurilor și a nămolurilor terapeutice (art. 1 din Anexa la HG. nr. 930/2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică).

În zonele de protecție sanitară cu regim sever, terenurile agricole pot fi cultivate plante perene, plante păioase și pomi fructiferi, în condiții care să nu provoace degradarea lucrărilor de alimentare cu apă, fiind interzise utilizarea produselor de protecție a plantelor și a îngrășămintelor organice sau chimice, pășunatul și folosirea tracțiunii animale și culturile care necesită lucrări de îngrijire frecventă (art. 28 alin. (1) și (2) din Anexa la Hotărârea de Guvern nr. 930/2005).

Zona de protecție ecologică cuprinde porțiuni ale culoarelor râurilor, ce includ albiile minore, amenajările hidrologice, cele de maluri, fâșii sau spații verzi, precum și fâșiile de protecție a cursurilor de apă secundare – pâraielor - de pe versanți.

Pentru protecția resurselor de apă, în zonele de protecție a apelor, instituite potrivit Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, sunt interzise folosirea de îngrășăminte, pesticide ori alte substanțe periculoase sau folosirea de îngrășăminte chimice, de pesticide ori de alte substanțe toxice periculoase.

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p align="center">Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p align="center">Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 84/107</p>
--	--	--

e) să respecte condițiile privind depozitarea, manipularea, diluarea și amestecul produselor înainte de utilizare, manipularea ambalajelor și a deșeurilor de produse de protecție a plantelor, eliminarea amestecurilor din rezervor rămase după aplicare, curățarea echipamentului utilizat pentru aplicarea produselor, recuperarea sau eliminarea deșeurilor de produse de protecție a plantelor și a ambalajelor acestora în conformitate cu legislația privind deșeurile. Spațiile pentru depozitarea produselor de protecție a plantelor de uz profesional să fie construite astfel încât să împiedice emisiile accidentale și să respecte normele privind amplasarea, dimensionarea, dotarea și materialele de construcție a depozitelor.

În vederea protejării sănătății umane sau a mediului, utilizatorii profesioniști sunt verificați de către oficiile fitosanitare județene dacă operațiunile, mai jos menționate, efectuate de către aceștia sunt respectate:

- depozitarea, manipularea, diluarea și amestecul pesticidelor înainte de utilizare;
- manipularea ambalajelor și a deșeurilor de pesticide;
- eliminarea amestecurilor din rezervor rămase după aplicare;
- curățarea echipamentului utilizat după aplicarea pesticidelor;
- recuperarea sau eliminarea deșeurilor de pesticide și a ambalajelor acestora în conformitate cu legislația în vigoare privind deșeurile.

De asemenea, utilizatorii profesioniști sunt verificați de către oficiile fitosanitare județene dacă spațiile de depozitare a pesticidelor pentru uz profesional, sunt construite astfel încât să împiedice emisiile accidentale, amplasamentul, dimensiunile și materialele de construcție a depozitelor sunt corespunzătoare scopului acestora și dacă proprietarii depozitelor dețin autorizație de mediu pentru depozitare, potrivit prevederilor Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, cu modificările ulterioare.

Utilizarea corectă a produselor de protecție a plantelor include:

- echipament de protecție individuală recomandat pe eticheta produsului utilizat;
- citirea și respectarea indicațiilor de pe eticheta produselor de protecție a plantelor;
- calibrarea echipamentelor de aplicare;
- utilizarea echipamentelor de aplicare care reduc efectul de derivă a produselor pulverizate;
- gestionarea corectă și conform legislației specifice a deșeurilor de soluție de tratat, precum și a ambalajelor goale de produse de protecție a plantelor.

Respectarea cerințelor SMR 8 se verifică astfel: cerințele a), b), c) și e) se verifică la nivel de exploatație agricolă; cerința d) se verifică la nivel de parcelă agricolă.

C. DOMENIUL: BUNĂSTAREA ANIMALELOR

C.1. ASPECTUL PRINCIPAL: BUNĂSTAREA ANIMALELOR

C.1.1. SMR 9 - Directiva 2008/119/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime privind protecția vițelilor

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2008/119/CE** a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime privind protecția vițelilor (JO L 10, 15.1.2009, p. 7): art. 3 și 4;
- **Norma sanitară veterinară** ce stabilește standarde minime pentru protecția vițelilor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 72/2005: art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 și anexa la Normă.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 85/107</p>
--	--	--

Obiectivul principal îl constituie stabilirea standardelor de asigurare a bunăstării vițelilor (tineret până la vârsta de 6 luni)

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

A. Vițelii nu trebuie ținuți în boxe individuale după vârsta de 8 săptămâni, cu excepția cazului în care un medic veterinar certifică faptul că sănătatea sau comportamentul vițelului necesită ca acesta să fie izolat pentru a fi supus tratamentului. Lățimea boxei individuale pentru un vițel trebuie să fie cel puțin egală cu înălțimea vițelului la greabăn, măsurată în poziție patrupeadă, iar lungimea acesteia trebuie să fie cel puțin egală cu lungimea corpului vițelului, măsurată de la vârful nasului până la marginea caudală a tuberozității ischiatice, înmulțită cu 1,1. Boxele individuale pentru vițelii, exceptându-le pe cele pentru izolarea animalelor bolnave, trebuie să aibă pereți perforați care să permită vițelilor să aibă contacte vizuale și tactile.

B. Pentru vițelii crescuți în grupuri, spațiul liber alocat și disponibil pentru fiecare vițel trebuie să fie de cel puțin 1,5 m² pentru fiecare vițel cu o greutate vie de până la 150 kg, de cel puțin 1,7 m² pentru fiecare vițel cu greutatea vie între 150 kg și 220 kg și de cel puțin 1,8 m² pentru fiecare vițel cu greutatea vie de 220 kg și peste.

Atenție! Această cerință nu se aplică exploatațiilor cu mai puțin de 6 vițelii sau vițelilor ținuți alături de mame în vederea alăptării.

C. Fermierii trebuie să asigure următoarele condiții pentru creșterea vițelilor:

1. Materialele utilizate pentru construcția adăposturilor pentru cazarea vițelilor și, în special, a boxelor și a echipamentului cu care aceștia intră în contact, trebuie să nu fie dăunătoare și să permită curățenia mecanică, precum și dezinfecția temeinică.

2. Până la elaborarea unor reguli comunitare în acest sens, ce trebuie să fie transpuse în legislația națională, circuitele electrice și echipamentul trebuie să fie instalate în conformitate cu normele naționale în vigoare, pentru a se preveni șocurile electrice.

3. Izolarea, încălzirea și ventilația adăposturilor trebuie să asigure că circulația aerului, nivelul impurităților, temperatura, umiditatea relativă a aerului și concentrațiile de gaze sunt menținute în limite ce nu sunt dăunătoare vițelilor.

4. Toate echipamentele automate sau mecanice, indispensabile pentru sănătatea și bunăstarea vițelilor, trebuie să fie inspectate cel puțin o dată pe zi. Atunci când se constată defecțiuni, acestea trebuie remediate imediat sau, dacă acest lucru nu este posibil, trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare în vederea protejării sănătății și bunăstării vițelilor până la remedierea defecțiunii, în special prin utilizarea metodelor alternative de furajare și de menținere a condițiilor de mediu în limite normale.

5. Atunci când se utilizează un sistem de ventilație artificială, trebuie prevăzute un sistem de rezervă corespunzător care să poată asigura o reînnoire a aerului suficientă pentru a păstra sănătatea și bunăstarea vițelilor în eventualitatea unei avarii și un sistem de alarmă care să atenționeze îngrijitorul în caz de apariție a defecțiunilor. Sistemul de alarmă trebuie să fie testat periodic.

6. Vițelii nu trebuie să fie ținuți în permanență în întuneric. Pentru a răspunde nevoilor lor fiziologice și etologice, trebuie elaborate prevederi care să permită, pentru diferite condiții de climat, un iluminat artificial sau natural corespunzător. În cazul iluminatului artificial, acesta trebuie să funcționeze pentru o perioadă cel puțin echivalentă cu perioada de lumină naturală disponibilă în mod normal între orele 9,00 și 17,00. Trebuie să existe, de asemenea, surse adecvate de iluminat, fixe sau mobile, suficient de puternice pentru a permite o inspectare a vițelilor în orice moment.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 86/107</p>
---	---	--

7. Toți viței ținuți în adăposturi trebuie să fie inspectați de către proprietar sau de către persoana responsabilă de animale cel puțin de două ori pe zi. Viței ținuți în aer liber trebuie să fie inspectați cel puțin o dată pe zi. Orice vițel suspect de îmbolnăvire sau rănit trebuie să fie tratat corespunzător fără întârziere, iar consultația de către medicul veterinar trebuie să fie efectuată cât mai repede posibil pentru fiecare vițel care nu răspunde la îngrijirea dată de îngrijitor. Atunci când este necesar, viței bolnavi sau răniți trebuie să fie izolați în spații adecvate, cu așternut uscat și confortabil.

8. Adăposturile pentru viței trebuie să fie construite în așa fel încât să permită fiecărui vițel să stea culcat, să se odihnească, să stea în poziție patrupedă și să se lingă fără dificultate.

9. Viței nu trebuie să fie legați, cu excepția celor cazați în grupuri, care pot fi legați pentru perioade de cel mult o oră pentru hrănire cu lapte sau administrare de substituenți de lapte. Atunci când se folosește legarea vițelilor, aceasta nu trebuie să le producă răniri. Viței trebuie inspectați cu regularitate, iar mijlocul de legare trebuie ajustat pentru a le asigura confortul. Fiecare mijloc de legare trebuie să fie confecționat în așa fel încât să elimine riscul de strangulare sau rănire și să permită vițelului să se miște, conform prevederilor pct. 8.

10. Clădirile, boxele, echipamentul și ustensilele folosite pentru viței trebuie să fie curățate temeinic și dezinfectate, pentru a se preveni infecțiile încrucișate sau dezvoltarea organismelor purtătoare de boală. Fecalele, urina și hrana neconsumată sau împrăștiată trebuie să fie îndepărtate ori de câte ori este necesar, pentru a se diminua mirosul și pentru a nu atrage muște sau rozătoare.

11. Pardoseala trebuie să fie netedă, dar nealunecoasă, astfel încât să se prevină rănirea vițelilor, și trebuie proiectată astfel încât să nu provoace răniri sau suferințe vițelilor culcați ori în poziție patrupedă. Pardoseala trebuie să fie adecvată pentru mărimea și greutatea vițelilor și să formeze o suprafață rigidă, plană și stabilă. Zona de culcuș trebuie să fie confortabilă, curată și drenată corespunzător și să nu afecteze viței în mod nefavorabil. Tuturor vițelilor mai mici de două săptămâni trebuie să li se asigure un așternut corespunzător.

12. Tuturor vițelilor trebuie să li se asigure o alimentație corespunzătoare vârstei, greutății, cerințelor fiziologice și comportamentale ale acestora, pentru asigurarea unei stări de sănătate și bunăstare corespunzătoare. În acest scop hrana vițelilor trebuie să conțină o cantitate suficientă de fier, pentru a se asigura un nivel mediu sanguin de hemoglobină de cel puțin 4,5 mmol/l, și o rație zilnică minimă de furaje fibroase pentru fiecare vițel de peste două săptămâni, cantitatea crescând de la 50 la 250 g/zi pentru viței cu vârsta între 8 și 20 de săptămâni. Vițelilor nu trebuie să li se pună botnițe.

13. Toți viței trebuie să fie hrăniți cel puțin de două ori pe zi. Atunci când viței sunt cazați în grupuri și nu sunt furajați ad libitum sau cu un sistem de furajare automat, fiecare vițel trebuie să aibă acces la hrană în același timp cu ceilalți din grupul respectiv.

14. Toți viței mai mari de două săptămâni trebuie să aibă acces liber la o cantitate suficientă de apă proaspătă sau să fie capabili să-și satisfacă nevoile consumului de fluide prin utilizarea altor lichide. În condiții de căldură excesivă sau pentru viței care sunt bolnavi, apa proaspătă de băut trebuie să le fie asigurată în permanență.

15. Echipamentele de furajare și adăpare trebuie să fie proiectate, construite, instalate și întreținute astfel încât să se limiteze pe cât posibil contaminarea hranei și a apei destinate vițelilor.

16. Fiecare vițel trebuie să primească colostru de bovine cât mai curând posibil după fătare și, în orice caz, în primele 6 ore de viață.

Respectarea cerințelor SMR 9 se verifică la nivel de exploatație agricolă.

C.1.2. SMR 10 – Directiva 2008/120/CE a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 87/107</p>
--	--	--

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 2008/120/CE** a Consiliului din 18 decembrie 2008 de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor: art. 3 și 4.
- **Norma sanitară veterinară** care stabilește standarde minime pentru protecția porcinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **202/2006**, cu modificările și completările ulterioare: art. 3, art. 4 alin. (1) și anexa.

Obiectivul principal îl constituie asigurarea bunăstării porcinelor prin respectarea standardelor minime privind creșterea și îngrijirea acestora.

Atenție!! Cerințele se aplică fermierilor care dețin animale din specia porcine, în plus față de cerințele privind bunăstarea animalelor de fermă (SMR 11).

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

Crescătorii/prorietarii/deținătorii de animale din specia porcine au obligația să cunoască și să respecte **standardele minime pentru protecția porcinelor**, după cum urmează:

1. Toate exploatațile de porcine trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) suprafața liberă de pardoseală disponibilă pentru fiecare purcel înțărcat sau purcel în creștere, ținut în grup, cu excepția scrofițelor după montă și a scroafelor, trebuie să fie de cel puțin:

- (i)** 0,15 m² - pentru purceii cu o greutate vie de până la 10 kg;
- (ii)** 0,20 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 10 și 20 kg;
- (iii)** 0,30 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 20 și 30 kg;
- (iv)** 0,40 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 30 și 50 kg;
- (v)** 0,55 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 50 și 85 kg;
- (vi)** 0,65 m² - pentru porcii cu o greutate vie cuprinsă între 85 și 110 kg;
- (vii)** 1,00 m² - pentru porcii cu o greutate vie mai mare de 110 kg;

b) suprafața liberă totală de pardoseală disponibilă pentru fiecare scrofiță după montă, precum și pentru fiecare scroafă, atunci când scrofițele și/sau scroafele sunt ținute în grup, trebuie să fie de cel puțin 1,64 m², respectiv 2,25 m². Atunci când aceste animale sunt ținute în grupuri mai mici de 6 indivizi, suprafața liberă de pardoseală trebuie să fie mărită cu 10%. Atunci când aceste animale sunt ținute în grupuri de 40 sau mai mulți indivizi, suprafața liberă de pardoseală poate fi redusă cu 10%.

2. Suprafața pardoselii trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) pentru scrofițe după montă și scroafe gestante: o parte din suprafața prevăzută la alin. (1) lit. b), egală cu cel puțin 0,95 m² pentru o scrofiță și cel puțin 1,3 m² pentru o scroafă, trebuie să fie pardoseală continuă, solidă, din care maximum 15% să fie rezervate pentru fante de drenaj;

b) atunci când sunt utilizate pardoseli din gratare de beton, pentru porcii ținuți în grup: (i) lățimea maximă a fantelor trebuie să fie: 11 mm pentru purceii sugari, 14 mm pentru purceii înțărcați, 18 mm pentru tineret porcine și 20 mm pentru scrofițe după montă și scroafe; (ii) lățimea minimă a barei de gratar trebuie să fie: 50 mm pentru purceii sugari și purceii înțărcați, și 80 mm pentru tineret porcine, scrofițe după montă și scroafe.

3. Construirea sau montarea de instalații pentru legarea scroafelor și scrofițelor este interzisă. Legarea scroafelor și scrofițelor este interzisă.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 88/107</p>
---	---	--

4. Scroafele și scrofițele trebuie să fie ținute în grupuri, pe parcursul unei perioade începând cu 4 săptămâni după montă și până la o săptămână înainte de data estimată a fătării. Boxa în care este ținut grupul de scroafe trebuie să aibă laturile mai mari de 2,8 m lungime. Când sunt ținuți mai puțin de 6 indivizi într-un grup, boxa respectivă trebuie să aibă laturile mai mari de 2,4 m lungime.
5. Prin derogare de la prevederile pct. 4, scroafele și scrofițele crescute în exploatații cu mai puțin de 10 scroafe pot fi ținute individual, în timpul perioadei menționate, cu condiția ca acestea să se poată întoarce cu ușurință în boxele proprii.
6. Fără a se aduce atingere prevederilor cuprinse în anexa la Norma sanitară veterinară care stabilește standarde minime pentru protecția porcinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 202/2006, cu modificările și completările ulterioare, scroafele și scrofițele trebuie să aibă acces permanent la materiale ocupaționale, respectându-se cel puțin cerințele relevante ale anexei menționate anterior.
7. Scroafele și scrofițele ținute în grupuri trebuie să fie hrănite utilizându-se un sistem ce asigură fiecărui individ accesul la hrană suficientă, chiar și în situația în care sunt prezenți concurenți pentru hrană.
8. Tuturor scroafelor în așteptare și scrofițelor trebuie să li se asigure o cantitate suficientă de hrană de volum sau bogată în fibre, precum și hrană energizantă, pentru a-și satisface foamea și ținând cont de necesitatea de a mesteca a acestora.
9. Porcii care trebuie să fie ținuți în grupuri și care sunt agresivi în mod special, au fost atacați de alți porci sau sunt bolnavi ori răniți pot fi ținuți temporar în boxe individuale. Boxa individuală utilizată trebuie să permită animalului să se rotească cu ușurință, dacă acest lucru nu este în contradicție cu recomandarea medicului veterinar.
10. Prevederile pct. 1 lit. b), pct. 2, 4, 5, 6 și pct. 9 lit. b) se aplică tuturor exploatațiilor.
11. Prevederile pct. 4 nu se aplică exploatațiilor cu mai puțin de 10 scroafe.

Condiții generale de creștere a porcilor:

În completare la prevederile relevante din anexa la Norma sanitară veterinară privind protecția animalelor de fermă, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 75/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor de fermă cu modificările și completările ulterioare, se aplică următoarele cerințe:

1. În partea de clădire în care porcii sunt ținuți în mod continuu trebuie să fie evitate niveluri de zgomot de peste 85 dBA. Trebuie să fie evitat zgomotul constant sau brusc.
2. Porcii trebuie ținuți în condiții de iluminat cu o intensitate de cel puțin 40 luși, pentru o perioadă de minimum 8 ore pe zi.
3. Adăposturile pentru porci trebuie construite astfel încât să permită animalelor:
 - a) să aibă acces la o zonă de odihnă confortabilă din punct de vedere fizic și termic, drenată și curățată corespunzător și care să permită tuturor animalelor să se odihnească în același timp;
 - b) să se odihnească și să se ridice normal;
 - c) să vadă alți porci. În săptămâna dinaintea datei estimate a fătării și în timpul fătării, scroafele și scrofițele pot fi ținute în afara razei vizuale a congenerelor.
4. Fără a se lua în considerare prevederile art. 3 alin. (6) din Norma sanitară veterinară care stabilește standarde minime pentru protecția porcinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 202/2006, cu modificările și completările ulterioare, porcii trebuie să aibă acces permanent la o cantitate suficientă de material cum ar fi paie, fân, lemn rumeguș, compost de ciuperci, turbă sau un amestec din acestea care să nu le compromită sănătatea și care să le permită activități adecvate de provocare a curiozității și contactul cu acestea.
5. Pardoseala trebuie să fie netedă, dar Nealunecoasă, pentru a se preveni rănirea porcilor, și astfel proiectată, construită și menținută încât să nu cauzeze răni sau suferințe porcilor. Pardoseala trebuie să fie adecvată

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 89/107</p>
--	--	--

pentru mărimea și greutatea porcilor și, dacă nu este asigurat așternut, să formeze o suprafață rigidă, plană și stabilă.

6. Toți porcii trebuie să fie hrăniți cel puțin o dată pe zi. Atunci când porcii sunt hrăniți în grupuri și nu ad libitum (la discreție) sau printr-un sistem automat de hrănire individuală a animalelor, fiecare porc trebuie să aibă acces la hrană în același timp cu celelalte animale din grup.

7. Toți purceii în vârstă de peste două săptămâni trebuie să aibă acces permanent la o cantitate suficientă de apă proaspătă.

8. Toate procedurile pentru intervențiile efectuate în alte scopuri decât cele de terapie sau de diagnostic sau pentru identificarea porcilor în conformitate cu legislația în domeniu și care determină afectarea ori pierderea sensibilității unei părți a corpului sau alterarea structurii osoase sunt interzise, cu următoarele excepții:

a) reducerea uniformă a colților purceilor sugari prin pilire sau tăiere, efectuată nu mai târziu de vârsta de 7 zile și lăsând o suprafață intactă și netedă. Colții vierilor pot fi reduși în lungime, atunci când este necesar, pentru a se preveni rănirea altor animale sau din motive de siguranță;

b) tăierea parțială a cozii;

c) castrarea porcilor masculi prin alte mijloace decât deșirarea țesuturilor;

d) aplicarea inelului nazal numai atunci când animalele sunt ținute în sisteme de creștere în aer liber și în conformitate cu legislația națională.

Tăierea cozilor și reducerea colților nu trebuie să fie efectuate ca un procedeu de rutină, ci numai atunci când există o dovadă clară că au apărut leziuni ale mameloanelor scroafelor sau ale urechilor și cozilor la ceilalți purcei. Înainte de efectuarea acestor proceduri trebuie să fie luate și alte măsuri pentru a se preveni mușcarea cozii și alte vicii, luându-se în considerare mediul și densitatea animalelor. Din acest motiv trebuie să fie schimbate condițiile de mediu și sistemele de management inadecvate.

Oricare dintre procedurile descrise anterior trebuie să fie efectuată numai de un medic veterinar sau de o persoană instruită, așa cum este prevăzut la art. 5 din Norma sanitară veterinară care stabilește standarde minime pentru protecția porcinelor, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 202/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu experiență în efectuarea tehnicilor în mod practic, cu mijloace corespunzătoare și în condiții igienice.

Dacă se practică castrarea sau tăierea cozilor după vârsta de 7 zile, aceasta trebuie efectuată numai sub anestezie și analgezie prelungită și numai de un medic veterinar.

Dispoziții specifice pentru diferite categorii de porcine:

A. Vierii

Boxele pentru vierii trebuie construite și situate în așa fel încât să permită acestora să se rotească, să se miroasă, să se audă și să se vadă între ei. Suprafața de pardoseală liberă disponibilă pentru un vier adult trebuie să fie de cel puțin 6 m². Atunci când boxa este folosită și pentru montă naturală, suprafața pardoselii disponibilă pentru un vier adult trebuie să fie de cel puțin 10 m², iar boxa trebuie să nu prezinte niciun obstacol. Această prevedere se aplică tuturor exploatațiilor.

B. Scroafe și scrofițe

1. Trebuie să fie luate măsuri pentru a se reduce pe cât posibil agresiunea în grup.

2. Dacă este necesar, scrofițele și scroafele gestante trebuie să fie tratate pentru paraziți interni și externi, iar când sunt transferate în spațiile special amenajate pentru fătare acestea sunt spălate pe tot corpul.

3. În săptămâna anterioară datei preconizate a fătării, scroafelor și scrofițelor trebuie să li se repartizeze material adecvat pentru culcuș, în cantitate suficientă, cu excepția cazului în care, din punct de vedere tehnic, nu este fezabil pentru sistemul de evacuare a purinei utilizate în unitate.

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 90/107</p>
--	--	--

4. În spatele scroafelor și scrofițelor trebuie să fie disponibilă o zonă liberă, pentru a facilita fătarea naturală sau asistată.

5. Atunci când scroafele sunt ținute libere, boxele de fătare trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de protecție a purceilor, cum ar fi bare despărțitoare pentru fătare.

C. Purcei sugari

1. O parte din suprafața totală a pardoselii, suficientă pentru a permite animalelor să se odihnească împreună în același timp, trebuie să fie solidă sau acoperită cu un strat izolator ori cu un așternut din paie sau orice alt material adecvat.

2. Când se utilizează o boxă de fătare, purceii sugari trebuie să aibă suficient spațiu pentru a putea fi alăptați fără dificultate.

3. Purceii nu trebuie să fie înțărcați la mai puțin de 28 de zile, cu excepția cazului în care bunăstarea sau sănătatea femeii ori a purceilor sugari ar fi afectată în mod nefavorabil. Purceii pot fi înțărcați cu până la 7 zile mai devreme, dacă aceștia sunt mutați în adăposturi speciale care sunt depopulate, curățate temeinic și dezinfectate înainte de introducerea unui nou grup și care sunt separate de adăposturile în care sunt ținute scroafele, pentru a se diminua pe cât posibil transmiterea de boli la purceii sugari.

D. Purcei înțărcați și tineret porcîn

1. Atunci când porcii sunt ținuți în grupuri, trebuie să fie luate măsuri pentru a se preveni luptele ce depășesc comportamentul normal.

2. Aceștia trebuie ținuți în grupuri, cu evitarea amestecării purceilor provenind de la scroafe diferite. Dacă purceii care nu sunt familiarizați unul cu altul trebuie să fie amestecați, aceasta trebuie să se facă la o vârstă cât mai fragedă, de preferat înainte de sau cu până la o săptămână după înțarcare. Când porcii sunt amestecați, trebuie să li se asigure posibilitatea de a se feri și a se ascunde unii de alții.

3. Atunci când apar semne de luptă violentă, cauzele trebuie să fie cercetate imediat și trebuie luate măsuri corespunzătoare cum ar fi asigurarea de cantități mari de paie, dacă este posibil, sau alte materiale ocupaționale pentru aceștia. Animalele expuse riscului de a fi agresate sau cele agresive în mod deosebit trebuie să fie ținute separat de grup.

4. Utilizarea de medicamente tranchilizante cu scopul de a se facilita amestecarea trebuie limitată la condiții excepționale și numai după consultarea unui medic veterinar.

Respectarea cerințelor SMR 10 se verifică la nivel de exploatație agricolă.

C.1.3. SMR 11 – Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă

Legislație aplicabilă:

- **Directiva 98/58/CE** a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă: **art. 4.**
- **Norma sanitară veterinară** privind protecția animalelor de fermă, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. **75/2005**: art. 4 și anexa.

Obiectivul principal îl constituie asigurarea bunăstării animalelor de fermă prin respectarea standardelor minime privind creșterea și îngrijirea acestora.

Atenție!! Cerințele se aplică fermierilor care dețin animale de fermă, din orice specie, crescute în scopuri agricole (bovine, ovine, caprine, păsări, porci, viței, animale de blană, alte animale de fermă).

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 91/107</p>
---	--	--

Cerințele obligatorii pentru fermieri sunt următoarele:

Crescătorii/proprietarii/deținătorii animalelor de fermă (animale crescute sau deținute în scopuri agricole) au obligația să cunoască și să respecte **standardele minime** pentru protecția animalelor de fermă, după cum urmează:

Personalul

1. Animalele trebuie să fie îngrijite de personal suficient și care are competența profesională, cunoștințele și aptitudinile corespunzătoare.

Inspecțiile

2. Toate animalele ținute în sisteme de creștere în care bunăstarea acestora depinde de îngrijirea umană frecventă trebuie să fie inspectate cel puțin o dată pe zi. Animalele crescute sau ținute în alte sisteme trebuie să fie inspectate la intervale de timp suficiente pentru a se evita orice suferință.

3. Trebuie să fie disponibile surse de iluminat adecvate (fixe sau mobile) pentru a permite o inspecție amănunțită a animalelor în orice moment.

4. Orice animal care pare bolnav sau rănit trebuie să fie îngrijit corespunzător fără întârziere, iar atunci când animalul nu răspunde la aceste îngrijiri, trebuie să se consulte, cât de curând posibil, un medic veterinar. Atunci când este necesar, animalele bolnave sau rănite trebuie să fie izolate în adăposturi adecvate cu așternut uscat și confortabil, după caz.

Ținerea evidențelor

5. Proprietarul sau deținătorul animalelor trebuie să păstreze o evidență a tuturor tratamentelor medicale efectuate și a numărului de animale moarte găsite la fiecare inspecție. Atunci când este necesar ca informații echivalente să fie ținute pentru alte scopuri, acestea vor satisface, de asemenea, scopurile prezentei norme sanitare veterinare.

6. Aceste evidențe trebuie să fie păstrate pentru o perioadă de cel puțin 3 ani și trebuie să fie puse la dispoziția autorității competente atunci când se efectuează inspecție oficială sau la cerere.

Libertatea de mișcare

7. Libertatea de mișcare a unui animal, având în vedere specia acestuia și în conformitate cu experiența acumulată și cu cunoștințele științifice, nu trebuie să fie îngrădită de o asemenea manieră încât să i se cauzeze acestuia suferințe sau vătămări inutile. Atunci când un animal este legat sau are mișcările limitate permanent ori cu regularitate, trebuie să i se asigure spațiu suficient pentru necesitățile fiziologice și etologice, în conformitate cu experiența acumulată și cu cunoștințele științifice.

Adăposturi și cazare

8. Materialele utilizate pentru construcția adăposturilor și, în special, pentru boxele și echipamentele cu care animalele pot intra în contact nu trebuie să fie dăunătoare pentru animale și trebuie să poată fi curățate și dezinfectate riguros.

9. Adăposturile și accesoriile pentru legarea animalelor trebuie să fie construite și întreținute astfel încât să nu aibă margini ascuțite sau proeminențe care să poată răni animalele.

10. Circulația aerului, nivelul de pulberi, temperatura, umiditatea relativă a aerului și concentrația gazelor trebuie menținute în limite care să nu fie dăunătoare animalelor.

11. Animalele ținute în adăposturi nu trebuie să fie menținute în permanență în întuneric și nici să fie expuse la lumină artificială fără întrerupere pentru un interval de timp corespunzător. Atunci când lumina naturală

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 92/107</p>
---	---	--

disponibilă este insuficientă pentru a satisface necesitățile fiziologice și etologice ale animalelor, trebuie să fie asigurat iluminatul artificial corespunzător.

Animale ce nu sunt ținute în adăposturi

12. Animalelor care nu sunt ținute în adăposturi trebuie, după caz și în măsura posibilităților, să li se asigure protecția necesară împotriva intemperiilor, animalelor de pradă și riscurilor privind sănătatea lor.

Echipe mecanice sau automate

13. Toate echipamentele mecanice sau automate indispensabile pentru sănătatea și bunăstarea animalelor trebuie inspectate cel puțin o dată pe zi. Atunci când se descoperă defecțiuni, acestea trebuie să fie remediate imediat sau, dacă acest lucru nu este posibil, trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protejarea sănătății și bunăstării animalelor. Atunci când sănătatea și bunăstarea animalelor depind de un sistem de ventilație artificială, trebuie să fie elaborate prevederi privind un sistem de rezervă corespunzător care să garanteze reînnoirea suficientă a aerului pentru asigurarea sănătății și bunăstării animalelor în eventualitatea defectării sistemului de bază. De asemenea, trebuie să fie asigurat un sistem de alarmă care să avertizeze în cazul defectării sistemului de ventilație artificială. Sistemul de alarmă trebuie să fie testat cu regularitate.

Hrana pentru animale, apa și alte substanțe

14. Animalele trebuie să primească o hrană nutritivă, corespunzător vârstei și speciei acestora, care să le fie administrată în cantitate suficientă pentru a le menține într-o stare bună de sănătate și pentru a le satisface necesitățile nutritive. Nici un animal nu trebuie să fie hrănit sau adăpat într-un mod care să producă suferințe ori vătămări inutile, iar hrana sau lichidele nu trebuie să conțină nici o substanță ce ar putea produce suferințe sau vătămări inutile.

15. Toate animalele trebuie să aibă acces la hrană la intervale de timp corespunzătoare necesităților lor fiziologice.

16. Toate animalele trebuie să aibă acces la o sursă de apă adecvată sau să-și poată satisface necesarul de lichide prin alte mijloace.

17. Instalațiile de furajare și adăpare trebuie să fie proiectate, construite și amplasate astfel încât să fie reduse la minimum riscul de contaminare a hranei și a apei și efectele dăunătoare ale competiției dintre animale.

18. Cu excepția substanțelor administrate în scopuri terapeutice, profilactice sau în scopul unui tratament zootehnic astfel cum este definit la art. 1 alin. (2) lit. c) din Norma sanitară veterinară privind interzicerea utilizării în creșterea animalelor de fermă a unor substanțe cu acțiune hormonală sau tireostatică și a celor betaagoniste, aprobată prin Ordinul președintelui ANSVSA nr. 199/2006, cu modificările și completările ulterioare, ce transpune în legislația națională Directiva 96/22/CE, animalelor nu trebuie să li se administreze nici o altă substanță, cu excepția cazului în care s-a demonstrat, prin studii științifice de bunăstare a animalelor sau în baza experienței acumulate, că efectul substanței respective nu este dăunător sănătății sau bunăstării animalelor.

Mutilări

19. Până la adoptarea unor prevederi specifice cu privire la mutilări, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene și fără a se aduce atingere Directivei 91/630/CEE, trebuie să se aplice prevederile naționale relevante, în conformitate cu regulile generale ale tratatului.

Metode de creștere

20. Nu trebuie să fie practicate creșterea sau metodele de creștere naturale ori artificiale ce provoacă sau ar putea cauza suferințe ori vătămări oricăruia dintre animalele implicate.

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 93/107

Această prevedere nu trebuie să împiedice utilizarea anumitor metode ce pot produce suferințe sau vătămări minime ori momentane sau care ar putea necesita intervenții ce nu ar produce afectări de lungă durată, atunci când acestea sunt permise de normele sanitare veterinare în vigoare.

21. Nici un animal nu trebuie să fie ținut pentru scopuri de fermă, cu excepția cazului în care este de așteptat în mod rezonabil că, pe baza genotipului și fenotipului, poate fi ținut fără efecte nefavorabile asupra sănătății sau bunăstării lui.

Respectarea cerințelor SMR 11 se verifică la nivel de exploatație agricolă.

Aplicabilitatea normelor de condiționalitate pe categorii de folosință a terenului și cultură

Pentru a sprijini fermierii în respectarea normelor de condiționalitate, prezentăm mai jos cerințele GAEC și SMR ce trebuie respectate în funcție de categoria de folosință a terenului și de cultură, precum și în cazul fermierilor ce dețin animale.

Nr. crt.	Categ. de folosință a terenului	Cultura	GAEC ce trebuie respectat	SMR ce trebuie respectat
1	Arabil	cereale pt. boabe, leguminoase pt. boabe, plante industriale, tuberculifere, rădăcinoase, legume proaspete, pepeni, flori și plante ornamentale, pajiști temporare	G 2, G 3, G 4.1- G 4.2, G 5.1- G 5.2, G 6.1, G 7.1 - G 7.2, G 8.1 - G 8.4,	SMR 1, SMR 2, SMR 3, SMR 4, SMR 5, SMR 7, SMR 8
2	Pajiști permanente	pășuni naturale fânețe naturale	G 1, G 2, G 4.1 -G 4.2, G 8.2 - G 8.4, G 9	SMR 1, SMR 2, SMR 3, SMR 4, SMR 5, SMR 7, SMR 8
3	culturi permanente	pomi fructiferi, castani, nuci, aluni și alte specii înrudite, hamei arbuști fructiferi, pepiniere pomicele, forestiere, alte pepiniere, terenuri în pregătire pentru livezi, vii, vii pe rod cu struguri pt. vin, masă, vii tinere neintrate pe rod, pepiniere viticole, altele.	G 2, G 4.1 - G 4.2, G 6.2, G 8.2 - G 8.4,	SMR 1, SMR 2, SMR 3, SMR 4, SMR 5, SMR 7, SMR 8

Deținătorii de animale trebuie să respecte **cerințele de siguranță alimentară - SMR 5** de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, **SMR 6** privind interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor, precum și **cerințele de bunăstare a animalelor SMR 9** de stabilire a normelor minime privind protecția vițelilor, **SMR 10** de stabilire a normelor minime de protecție a porcilor și **SMR 11** privind protecția animalelor de fermă.

CAP. V. Controlul respectării de către fermieri a normelor de condiționalitate

La depunerea cererii de plată, fermierul semnează pe formularul acesteia, la **Cap. V.2 ANGAJAMENTE ȘI DECLARAȚII – NORME PRIVIND CONDIȚIONALITATEA**, că a luat cunoștință de cerințele privind condiționalitatea și se angajează să le respecte pe întreaga suprafață a exploatației .

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 94/107</p>
--	--	--

La digitizarea parcelelor, în aplicația IPA ONLINE, fermierul este atenționat în privința respectării următoarelor norme de condiționalitate:

1. GAEC 2 - exploatarea se află în zone umede sau turbării cu restricții pentru practicarea activităților agricole intersectate cu zone SCI/SPA;
2. GAEC 4 / SMR 2 – prezența apelor de suprafață, în vecinătatea cărora trebuie înființate benzi/fășii de protecție și pe care nu trebuie aplicate îngrășăminte și produse de protecția plantelor;
3. GAEC 5.1 și GAEC 5.2 - prezența blocurilor fizice cu panta $\geq 12\%$; interdicția lucrărilor solului (aratul, scarificatul, lucrarea cu grapa și sapa rotativă, prașila mecanică) pe terenurile cu soluri foarte slab fertile, improprie pentru folosință arabilă (clasa de calitate V), indiferent de panta terenului;
4. SMR 3 și SMR 4 – exploatarea se află în arii naturale protejate, cu restricții pentru practicarea activităților agricole: arie de protecție specială avifaunistică (SPA), arie naturală protejată de interes comunitar (SCI), zonă de conservare specială, zonă de protecție strictă, zonă de protecție integrală, parc național, parc natural, rezervație științifică;
5. GAEC 9 – interdicția privind schimbarea destinației sau aratul pajiștilor permanente desemnate ca pajiști permanente sensibile din punct de vedere ecologic din perimetrul siturilor Natura 2000.

De asemenea, la depunerea cererii, fermierul semnează că acceptă ca cererea de plată să fie respinsă de la plată în cazul în care refuză efectuarea controlului pe teren desfășurat de către structurile de control de la nivelul MADR., APIA, AFIR, ANSVSA, ANZ, ANF, Comisiei Europene, Curții de Conturi Europene, Curții de Conturi a României și alte structuri competente.

Scopul controlului pe teren este acela de a verifica, la fața locului, datele declarate de fermier, în cererea de plată, precum și respectarea condițiilor de eligibilitate, verificarea efectivă a respectării normelor privind condiționalitatea și ecocondiționalitatea (în cazul fermierilor la care se găsesc neconformități pe condiționalitate și solicită plăți pe măsurile compensatorii de mediu și climă din PNDR 2014-2020 pentru care fermierii trebuie să respecte normele privind ecocondiționalitatea în anul 2023), de a depista orice posibilă neconformitate cu acestea și, în plus, de a identifica acele cazuri care trebuie să facă obiectul unor controale suplimentare, pentru a asigura că plățile pe suprafață sunt acordate conform prevederilor legislației europene și naționale.

Controlul pe teren se face pe baza unui plan de eșantionare a fermierilor, elaborat de către APIA, iar selectarea cererilor ce urmează să fie verificate pe teren se face pe baza analizei de risc și a unor elemente de reprezentativitate a cererilor de plată depuse.

În principiu, potrivit legislației europene, **controlul este inopinat**, însă echipa de control **poate anunța fermierul** despre efectuarea controlului **numai dacă situația o impune**: parcela nu poate fi localizată sau dacă parcela este cultivată cu aceeași cultură ca și cea a vecinilor, delimitarea ei nefiind făcută prin semne distincte, numărate ș.a

În cazul controalelor la fața locului privind cererile de ajutor sau de plată pentru animale în cadrul măsurilor de sprijin pentru animale, preavizul nu depășește 48 de ore, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător

În cazul în care **fermierul**, deși notificat, nu poate fi găsit la domiciliu, acesta **este obligat să împrumutnezească o altă persoană** în baza unei declarații pe propria răspundere și a unei copii după buletinul sau cartea de identitate a beneficiarului exploatareii

Se verifică: eligibilitatea parcelelor, cultura existentă, limitele culturii, ale terenului agricol, respectarea normelor privind condiționalitatea și ecocondiționalitatea (în cazul fermierilor la care se găsesc neconformități pe condiționalitate și solicită plăți pe măsurile compensatorii de mediu și climă din PNDR 2014-2020 pentru care fermierii trebuie să respecte normele privind ecocondiționalitatea în anul 2023).

În timpul verificării exploatareii, fermierul trebuie:

- să indice inspectorului, dacă este cazul, unde sunt localizate parcelele (la fața locului sau pe hărți);

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 95/107</p>
--	--	--

- să permită accesul inspectorului în exploatație pentru verificarea magaziei cu produse de protecția plantelor, îngrășăminte, carburanți, platforma de gunoi de grajd, dovada utilizării apei pentru irigații ș.a.
- să pună la dispoziția inspectorului informații și documente referitoare la control, de ex:
 - planul de fertilizare simplificat, întocmit conform modelului prevăzut în anexa 1 la Ordinul nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole;
 - documente care dovedesc utilizarea apei pentru irigații în agricultură în cazul SMR 2;
 - copia după sesizarea înregistrată la poliție sau la Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență ori la Detașamentul de pompieri din cadrul autorităților publice locale, după caz, în situația în care arderea a fost provocată de cauze necunoscute;
 - avizul favorabil emis de către structurile teritoriale din subordinea ANANP (în cazul în care acestea sunt înființate și organizate) pentru ariile naturale protejate neatribuite în administrare prin contracte de administrare sau de către ANANP până la definitivarea instituțiilor publice din subordine ori de către administratorul ariei naturale protejate în cazul în care aria naturală protejată este atribuită în administrare. Avizul favorabil cuprinde măsurile de conservare stabilite de aceste structuri și pe care fermierul trebuie să le respecte;
 - registrul individual al exploatației;
 - registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor;
 - caietul de agromediu pentru verificarea cerințelor specifice și de bază în cazul Măsurii 10, caietul de agricultură ecologică pentru Măsura 11. alte documente cu privire la activitatea agricolă, suprafețele de teren și efectivele de animale din exploatație, solicitate de inspector.

Inspectorii de teren pot solicita informații în scris sau verbal cu privire la obiectul controlului, pot verifica documentele legate de obiectul controlului și să facă copii sau extrase după acestea.

Atentie! În cazul în care fermierul refuză efectuarea controlului pe teren desfășurat de către structurile de control de la nivelul MADR, APIA, AFIR, ANSVSA, ANZ, ANF, Comisiei Europene, Curții de Conturi Europene, Curții de Conturi a României și alte structuri competente, cererea de plată va fi respinsă de la plată.

Inspectorul va consemna aceste fapte în raportul de control.

Pentru informații suplimentare privind normele privind condiționalitatea și ecocondiționalitatea ce trebuie respectate în cadrul anumitor intervenții, scheme și măsuri de sprijin și legislația aferentă acestora, fermierii se pot adresa:

- **centrelor locale sau județene APIA** la care au depus cererile de plată (<https://apia.org.ro/centre-judetene/>);
- **agențiilor județene de protecția mediului din cadrul ANPM** (<http://www.anpm.ro/#>), respectiv **MMAP** (www.mmap.ro);
- **direcțiilor județene sanitare veterinare din cadrul ANSVSA** (<http://www.ansvsa.ro/ansvsa/structuri-teritoriale-d-s-v-s-a/>);
- **oficiilor fitosanitare județene din cadrul ANF** (<https://www.madr.ro/personal-unitati-fitosanitare-judetene.html>);
- **biroului Comercializarea și utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor, din cadrul ANF** (<https://www.madr.ro/comercializarea-si-utilizarea-durabila-a-produselor-de-protectie-a-plantelor.html>);

<p>APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 96/107</p>
--	--	--

- biroului *Protecția plantelor și carantină fitosanitară* din cadrul ANF (<https://www.madr.ro/protectia-plantelor-si-carantina-fitosanitara.html>);
- biroului *Omologare produse de protecție a plantelor* din cadrul ANF (<https://www.madr.ro/omologare-produse-de-protectie-a-plantelor.html>);
- structurilor de consultanță, extensie și formare profesională din cadrul direcțiilor pentru agricultură și centrelor locale de consultanță agricolă (<http://www.madr.ro/consultanta-extensie-si-formare-profesionala/date-de-contact-consultanta-agricola.html>);
- direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București din cadrul MADR (<https://www.madr.ro/organizare/institutii-in-subordine/directii-pentru-agricultura-judetene-si-a-municipiului-bucuresti.html>)

Pentru informații privind intervențiile sub formă de plăți directe, intervențiile și măsurile pentru dezvoltare rurală , legislația aferentă și pentru reclamații privind controlul SMR 1 – 4 și controlul GAEC 1 – 9 și, precum și pentru reclamații privind deciziile de plată emise, fermierii se vor adresa centrelor locale sau județene APIA la care au depus cererile de plată.

Pentru **reclamații referitor la controlul SMR 5-6 și SMR 9-11**, fermierii se pot adresa Direcțiilor Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor județene și a Municipiului București.

Pentru **reclamații referitor la controlul SMR 7-8**, fermierii se pot adresa Oficiilor Fitosanitare Județene (https://www.anfd.ro/teritoriu/adrese_oficii.html)

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 97/107

ANEXE

Anexa 1. Elemente de identificare a principalelor specii de plante invazive pe terenul agricol

Specii de plante invazive străine de interes ale Uniunii Europene, existente în ROMÂNIA

Nr. crt.	Denumire științifică	Denumire populară (nume englezesc)	Introducerea în listă*)
1	<i>Asclepias syriaca</i>	Lapte roșu	02.08.2017
2	<i>Elodea nuttallii</i>	Usturoi nuttall	02.08.2017
3	<i>Heracleum mantegazzianum</i>	Uriaș	02.08.2017
4	<i>Heracleum sosnowskyi</i>	Mucog	03.08.2016
5	<i>Impatiens glandulifera</i>	Balsam himalaian	02.08.2017
6	<i>Myriophyllum aquaticum</i>	Clei papagal	03.08.2016

*)**Lista consolidată** a speciilor de plante invazive străine de interes ale Uniunii Europene, existente în România.

Răspândire în România, după C. Sârbu și A. Oprea: „Plantele adventive în flora României”, Ed. ”Ion Ionescu de la Brad”, Iași, 2011 și observații Teodor Marușca.

Sursa: Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști – Brașov (Academia de științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu Șișești”); www.pajisti-grassland.ro, office@pajisti-grassland.ro

1. *Asclepias syriaca* L. – ceara albinei

Specie originară din estul Americii de Nord, de unde a fost introdusă în Europa în jurul anului 1629, fiind cultivată mai întâi la Paris.

Răspândirea în România:

SM – nisipurile din nord vestul țării: Călinești – Oaș, Pișcolt, Sanislău, Scărișoara Nouă

CJ – grădina botanică din Cluj Napoca

AB – Sebeș

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 98/107</p>
---	--	--

SB – Sibiu, Biertan, Copșa Mică, Richiș, Valea Viilor între Laslea și Mălâncrav, Târnava Mare la confluența cu Laslea, amonte de Laslea, Brădeni, Laslea Movile, Netuș, Noul Săsesc, Retiș, Roandola, Ruja

BV – între Jibert și Lovnic, între Văleni și Șoarș, Pădurea Bogății

MS – Sighișoara în vl. Saeș, între Apold și Daia

AR – la granița româno ungară, pe Mureș (Nădlac)

CS – mini delta Nerei, ostrovul, Moldova Veche

MH – între vl. Mraconiei și Depres. Dubova

AG – Curtea de Argeș

București – grădina botanică

NT – Bașta, Ion Creangă

IS – grădina botanică din Iași.

Descriere/identificare: https://en.wikipedia.org/wiki/Asclepias_syriaca

2. *Elodea nuttallii* (Planch) H. st. John (*E. canadensis* var. *angustifolia* (Muld.) Asch et Graebn) Specie originară din America de Nord, de unde a ajuns în Europa de vest (Belgia) în 1939 și Asia de est (Japonia), ca plantă adventivă.

Răspândirea în România:

CS – Baziaș

MH – Porțile de Fier, Orșova

DJ – Nebuna, frecvent în bălțile din Luca Dunării

București – parcul Carol I

TR – între Zimnicea și Oltenița, Lunca Dunării la Zimnicea

GR – între Zimnicea și Oltenița

CL – în aval de Oltenița

TL – Lacul Rotunda – Fortuna, Canalul Sulina, Canalul Lopatna, Lacurile Șarbata, Furtuna, Plin, Răducu, Lacul Bogdaproste, toată Delta Dunării, Ostrovul Cernovca, Lacul Belciug, lacul Zătonu Mic și Zătonu Mare, Lacul Dranov, Sacalin canalul Tărăța, Isac – Uzlina, canalul de lângă Lacul Rotundu între Isaccea și Tulcea, canalul Lata, Crapina, canalul Ciulineț de Dunăre, Isaccea, canalul Isaccea, Brațul Măcin, canalul Aurora, brațele Borcea, Chilia, Sf. Gheorghe, incinta Ceamurlia, Maliuc – Mila 26-incinta Rusca, Sulina

GL – Cosmești, Furcenii Noi, Movilenii de Jos, canal la vărsarea Siretului în Dunăre, Ivești (râul Bârlad), lacul Brateș.

Descriere/identificare: https://en.wikipedia.org/wiki/Elodea_nuttallii

3. *Heracleum mantegazzianum* Sommier et Levier

Specie originară din Caucaz. A fost introdusă în grădinile botanice din Europa în prima parter a sec. al XIX-lea iar în America de Nord în prima jumătatea a sec. XX.

Această specie nu a invadat încă teritoriul României, dar a fost observată în lunca râului Ceremuș, afluent al Nistrului din Ucraina de către Teodor Marușca în anul

2008, de unde va pătrunde și în țara noastră pe râurile Prut și Siret.

Descriere/identificare:

https://en.wikipedia.org/wiki/Heracleum_mantegazzianum

4. *Heracleum sosnowskyi* Manden

Specie originară din Caucaz, introdusă în cultură ca plantă alimentară, furajeră sau ornamentală, prima oară în Rusia de vest (1947) apoi în Țările Baltice (Estonia, Lituania, Letonia), Polonia.

În România a fost introdusă pentru furaj la ICCPT – Fundulea, jud. Călărași în 1975 și IAS Prejmer, județul Brașov în 1980 (Marușca și Pop, 2001) de unde s-a sălbăticit și probabil în viitor va invada habitatele antropogene (marginile drumurilor, câmpuri agricole, pârlouge) și seminaturale (tufărișuri, pajiști secundare, livezi abandonate, pârlouge). Deocamdată s-a naturalizat la Prejmer, fără a deveni invazivă.

Descriere/identificare: https://en.wikipedia.org/wiki/Heracleum_sosnowskyi

5. *Impatiens glandulifera* Royle

Specie originară din Asia (M-ții Himalaya), introdusă în Europa în prima jumătatea a sec. al XIX-lea ca plantă ornamentală. La scurtă vreme după introducere, a fost raportată ca plantă evadată din cultură apoi ca plantă naturalizată.

Răspândirea în România:

SM – Mărius, Tarna Mare, Poiana Codrului, Transilvania de nord, Transilvania centrală, boreală și orientală

<p style="text-align: center;">APIA</p> <p>Directia Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate</p>	<p>Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023</p> <p>Cod: DI IACS – svc - SC</p>	<p>Ediția I Revizia 2</p> <hr/> <p>Pagina 100/107</p>
---	---	---

MM – Sighetul Marmației, malul Izei la Grădina Morii, Micul Laz, Valea Vișeului, defileul Tisei, Lunca la Tisa, Bocicoi, Crăciunești, Tisa, Camara, Sarasău, Cîmpulung la Tisa, Săpânța, Remeți, Teceu Mic, Piatra, Borșa, Răzoare-cheile Lăpușului, Șurdești

AR – vl. Mureșului lângă Săvârșin

BN – Năsăud, Răvăruf, între Ilva Mică și Rebrîșoara, Romuli, Fiat, Coșbuc, Salva

MS – Răstolnița – Lunca Bradului, vl. Mureșului, Ghindari, Ernei, Răstolnița, Gălăoia, Dubiștea de Pădure, Tăureni, Murgești, Deda, Bistra Mureșului, Sălard, Meșterea, Stânceni, Câmpu Cetății, Valea Seacă, Daneș, Saschiz, Sighișoara, Sovata

SB – Sibiu, Laslea, Noul Săsesc, Arpașu de Sus, Avrig, Bradu, Porumbacu de Jos, Turnu Roșu, Cărțișoara la Glăjărie, Axente Sever, Arpașu de Jos

HR – Tușnad, Praid, Șiclod, Inlăceni, Porumbenii Mari, Aluniș, Betești, Porumbenii Mici, Dejuțiu, Mugeni, Cristuru Secuiesc, Eliseni, Ulcani, Toplița, Sărmaș, Bucin, Ocna de Jos, Teleac, Șoimușu Mare, Lunca de Jos, Lunca de Sus, Făget, Valea Rece, Miercurea Ciuc, Odorheiul Secuiesc, Tibod, Sâncrai, Joseni, Gheorgheni, Borzont, Ocna de Sus

CV – Bixad, reci, Sânzieni, Sâncrai, Brețcu, Pachia, Brateș, Tălișoara

CJ – Cluj – Napoca (pe malul Someșului Mic), Țopa, pădurea Mănăstur

BV – vl. Timișului, Stupini, Bod, Mateiaș, Voila, Teliu, Sâmbăta de Jos, Podu Olt, pădurea Bogății, Ilieni, Hărman, Făgăraș, Brădeni, Brașov

HD – Geoagiu

VL – Vaideeni, Olari

PH – Sinaia

BZ – Siriu, Nehoiu, Întorsura Buzăului

VN – Unirea, Odobești, Fetig – Andreiașu de Jos

BC – Comănești, Brusturoasa, vl. Troțușului, Blăgești, Munții Nemira, Groioasa, Sălătruc

NT – Roznov, Târgu Neamț, Bicz, pr. Fagului – Lungeni, Bistrița, valea pr. Pângărați, Tașca, Săvinești, Pintec, Piatra Neamț, Mădei, Gărcina, Mrea. Bistrița, Bicz – Chei

IS – Ruginoasa

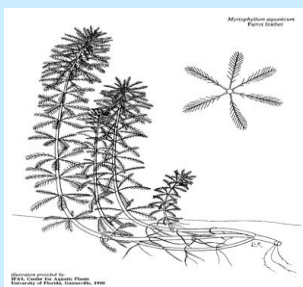
SV – Vama, Broșteni, Panaci, Găinești, Ostra, Crucea, Cojoci, Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Sadova, Pojorâta, Muncelu (pe Suha), Holda.

Descriere/identificare: https://en.wikipedia.org/wiki/Impatiens_glandulifera

6. *Myriophyllum aquaticum* Camb. (*M. brasiliense* (Vell.) Verda.)

Specie originară din bazinul Amazonului (America de Sud), introdusă (ca plantă ornamentală, de acvarii sau bazine) în alte părți ale lumii, în prezent naturalizată în America de Nord, Africa, Asia și Noua Zeelandă precum și în Europa: Franța, Irlanda, Belgia, Germania, Anglia.

În țara noastră această plantă se cultivă din anul 1947, la Oradea, în apele termale ale pârâului Pețea, unde între timp, se comportă ca plantă naturalizată.

Preferă apele cu pH cuprins între 6,8 – 8 și temperatură de 16 – 23°C.

În apele pârâului Pețea (jud. Bihor) reprezintă o amenințare pentru populațiile de *Nymphaea lotus* L. var. *thermalis* (DC) Tuzson.

Descriere/identificare: https://en.wikipedia.org/wiki/Myriophyllum_aquaticum

Plante invazive dăunătoare covorului ierbos pe pajiștile permanente din România

(specii autohtone cu grad ridicat de invazie și specii străine puternic invazive,

pragul maxim admis: până la 20% din vegetație/biomasă)

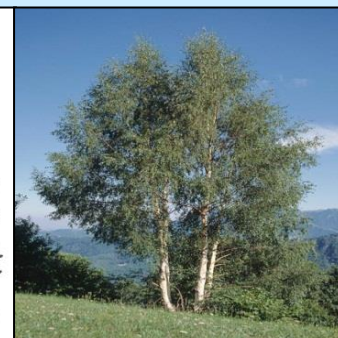
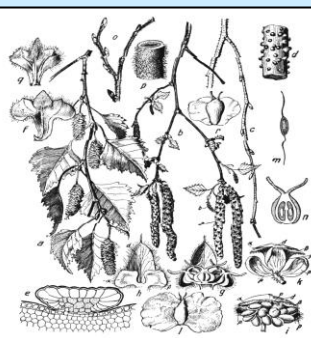
1. *Alnus glutinosa* (arin negru) – puieti

2. *Amorpha fruticosa* (salcâm pitic)

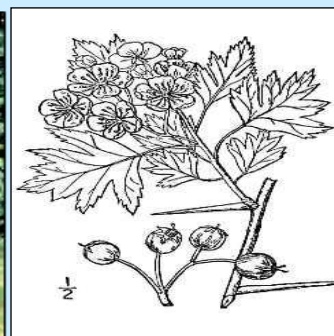
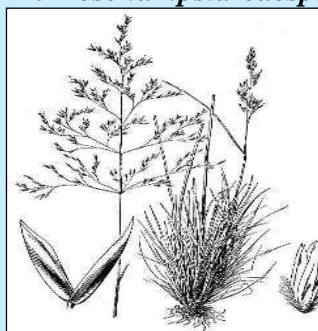
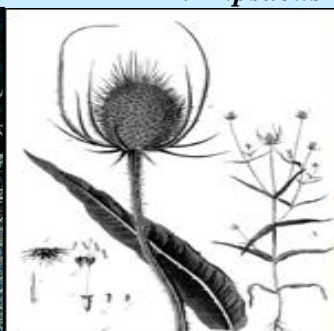
3. *Asperula cynanchica* (buruiiana epilepsiei)

4. *Betula pendula* (mesteacăn) – puieti

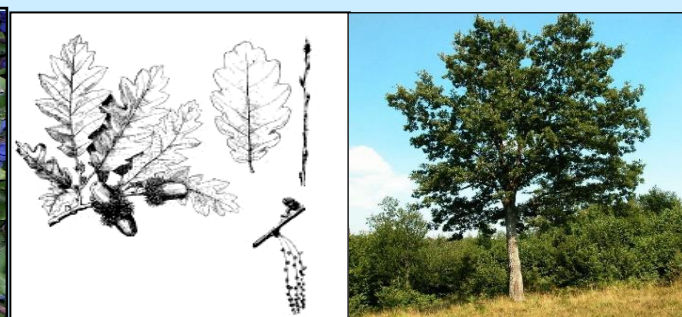
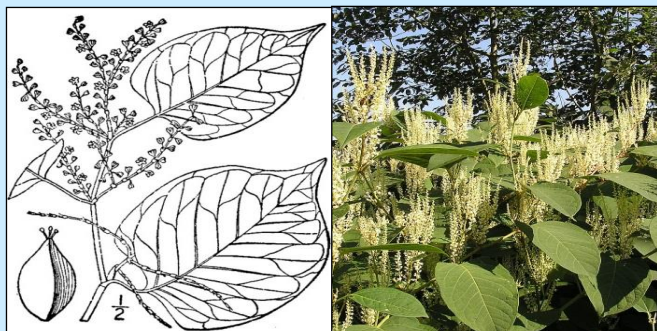

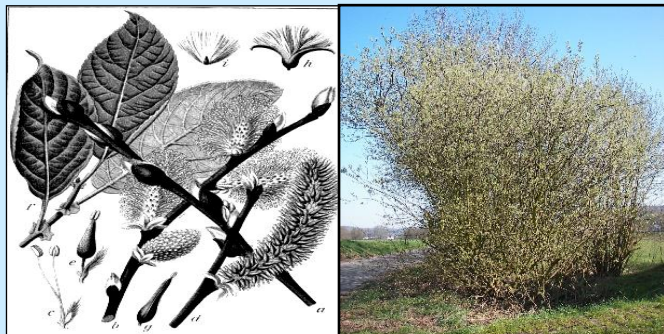
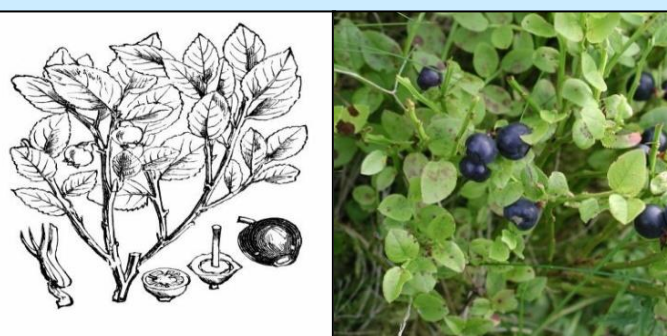
5. *Botriochloa ischaemum* (bărboasă)

6. *Calamagrostis epigeios* (trestioară)

7. *Carduus nutans* (ciulin)8. *Cirsium vulgare* (scai)9. *Corylus avellana* (alun)10. *Crataegus monogyna* (păducel)11. *Deschampsia caespitosa* (târșă)12. *Dipsacus sylvestris* (varga ciobanului)

13. *Eryngium campestre* (scaiul dracului)14. *Hippophae rhamnoides* (cățina)15. *Juncus conglomeratus* (pipirig)16. *Juncus effusus* (spetează)17. *Juniperus communis* (ienupăr)18. *Juniperus sibirica* (ienupărul pitic)19. *Nardus stricta* (țeпоșica)20. *Ononis spinosa* (osul iepurelui)

21. *Phragmites australis* (trestia)22. *Picea abies* (molid) – puieti23. *Prunus spinosa* (porumbar)24. *Quercus cerris* (stejar/cer) – puieti25. *Reynoutria japonica* (iulișca)26. *Rubus sulcatus* (mur)27. *Rudbeckia laciniata* (marită-mă mamă)28. *Rumex alpinus* (ștevia stânelor)

29. *Salix caprea* (salcie căprească)30. *Solidago virgaurea* (splinuța)31. *Tanacetum vulgare* (vetrice)32. *Vaccinium myrtillus* (afin negru)33. *Vaccinium vitis idaea* (afin roșu/merișor)

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 106/107

Anexa 2. Model recomandat pentru documentul de evidență a lucrărilor Agricole

REGISTRUL EXPLOATATIEI															
Nume si prenume fermier/Denumire exploatare: _____															
Sediul exploatareii: _____															
ID Fermier: _____															
Parcela	BF	Suprafata ha	Cultura principala				Cultura secundara				Cultura succesiva			Cultura de toamna	
			Cultura	Perioada pregatire teren si infiintare	Lucrari agricole efectuate cf. tehnologie	perioada recoltare	perioada pregatire teren si infiintare	Lucrari agricole efectuate	perioada recoltare/ desfiintare/ incorporare	Perioada pregatire teren si infiintare	Lucrari agricole efectuate cf. tehnologie	perioada recoltare/ desfiintare/ incorporare	Perioada pregatire teren si infiintare	perioada recoltare	

APIA Direcția Intervenției IACS – sector vegetal și condiționalitate	Ghidul fermierului privind condiționalitatea – 2023 Cod: DI IACS – svc - SC	Ediția I Revizia 2
		Pagina 107/107

Anexa 3

NOTIFICARE

privind culturile secundare înființate în vederea respectării cerințelor GAEC 7

Subsemnatul(a).....,

ID, reprezentat(ă) de*.....

în calitate de*)..... prin prezenta vă informez că intenționez să înființez în campania următoare (anul de cerere 2024) pe anumite parcele, pe același amplasament, o cultură din aceeași specie de plante cu cea cultivată în anul de cerere 2023.

De asemenea, în vederea respectării cerințelor GAEC 7, vă informez că am înființat culturi secundare pe aceste parcele, astfel:

Nr. bloc fizic	Nr. parcela	Suprafața (ha)	Cultura declarată 2023	Cod cultura	Cultura secundară înființată	Data înființare cultura secundară

Data

Nume și prenume fermier (în clar)

Semnătură

* se completează în cazul persoanelor juridice de către administratorul societății respective